

Samorządowcy widzą ciemność i wysokie rachunki

W Trzebini, Chrzanowie i Alwerni w nocy będzie ciemno. W Libiążu i Babicach jeszcze się zastanawiają czy iść tą drogą, ale wielkiego wyboru nie mają. W Libiążu przestaną tryskać fontanny i przygasną iluminacje, również te świąteczne. Kłódki zawisną przez część dnia na saunach.

- To co będzie konieczne, włączymy. Resztę gasimy - puentuje sytuację Jacek Latko, burmistrz Libiąża.

- Nóż na gardle samorządowców s. 2 i 6
- Które urządzenia domowe zużywają najwięcej prądu s.26
- Symulacja wzrostu kosztów ogrzewania pomieszczeń i wody w domach s. 27

Nowa Balneologia w Krzeszowicach już stoi

s. 9

Szkoła nie ma prawa żądać ubezpieczenia uczniów od NNW

s. 12

Szukasz klientów? Nie oszczędzaj na reklamie!

U nas reklama jeszcze po starych cenach!

Sprawdź jak mocno działa

PAKIET REKLAMOWY GAZETA+INTERNET

Do kogo dotrzesz z reklamą?

18.000 czytelników tygodnika „Przełom”

przełom

184.000 użytkowników strony internetowej przełom.pl

przełom.pl

25 000 użytkowników Facebooka

Biuro ogłoszeń zaprasza!

ZADZWOŃ DO NAS - ZAPYTAJ!

Tel. 32-612-25-50 w. 22

e-mail: ogloszenia@przełom.pl

Zapadliska nie pozwalają zapomnieć o kopalni SIERSZA

FOT. Z ARCHIWUM MUZEUM REGIONALNEGO W TRZEBINI

Przedstawiciele SRK na spotkaniu z mieszkańcami w Trzebini

Spotkanie mieszkańców Trzebini z przedstawicielami Spółki Restrukturyzacji Kopalń na temat zapadlisk nie przyniosło uspokojenia.

- Więcej pytań i odpowiedzi s. 2
- Relacja ze spotkania mieszkańców z SRK s. 3
- Co to są szkody górnicze i gdzie mogą powstawać s.14
- Historia kopalni z punktu widzenia geologów s.14
- Co i jak bada georadar, a co prokuratura s. 15

Haftowana chusteczka robi furorę w Kanadzie. Opowiada o tym Marta Sołek

s. 13

Skandal z budową boiska w Trzebini

s. 4

TENczynki, czyli pierwsze dożynki w browarze. Jak tam jest w środku?

s. 19

Władza powinna więcej rozmawiać z ludźmi

Wiele osób jest niezadowolonych z tego, co się dzieje w Chrzanowie i m.in. dlatego nie chcą działać w radach osiedlowych – mówi Dorota Radym. W poprzedniej kadencji zasiadała w zarządzie Rady Osiedla Północ-Tysiąclecie.

Łukasz Dulowski: Czy w Chrzanowie są potrzebne rady osiedlowe?

Dorota Radym: Oczywiście. Dzięki nim jest możliwy kontakt między mieszkańcami i kontakt osiedla z urzędem miejskim. Wiele osób krępuje się chodzić do urzędu, pytać o coś albo zgłosić tam interwencję. Nie mają natomiast takich oporów, rozmawiając z członkami osiedlowej rady. **Takie właśnie są pani doświadczenia jako byłej członkini zarządu Rady Osiedla Północ-Tysiąclecie?** Wystarczy, że wyjdę na ulicę i zaraz zaczynam rozmawiać z ludźmi. Znają mnie, więc

Dorota Radym

opowiadają o osiedlowych problemach lub radzą się w wielu sprawach. Poza tym wiedzą, że chodzę na sesje rady miejskiej i staram się być zorientowana w bieżących tematach. Gdyby w Chrzanowie nie było rad osiedlowych, to mieszkańcy dużo mniej by wiedzieli, co się dzieje w mieście. **Dlaczego nie było zainteresowania ostatnimi wyborami do Rady Osiedla Północ-Tysiąclecie?** Moim zdaniem dlatego, że po-

jawilo się w mieście za mało ogłoszeń o wyborach. **Ale takie informacje znalazły się też w internecie.** Młodzi myślą, że internet załatwi wszystko. Tymczasem spora część społeczeństwa w Chrzanowie jest w starszym wieku. Nie każdy korzysta z komputera. Dla takich osób książka, prasa, ogłoszenie na tablicy to podstawowe źródła wiadomości. Poza tym, dlatego za pierwszym razem nie było frekwencji w wyborach na osiedlu Pół-

noc, ponieważ zostały one wyznaczone na początku wakacji, w sobotę, o godz. 15. To był zły termin. **Frekwencja była niska także na zebraniach wyborczych na innych osiedlach. Ludzie przestali się tak w ogóle interesować tym, co się wokół nich dzieje?** Nie uważam tak. Oczywiście są tacy, którzy nie angażują się, bo np. pracują i nie mają czasu. Inna rzecz, że wiele osób, z którymi rozmawiam, jest niezadowolonych z tego, co się dzieje w Chrzanowie i m.in. dlatego nie chcą działać w radach osiedlowych. Władza powinna więcej rozmawiać z ludźmi, bardziej wsłuchiwać się w ich potrzeby. **Co należałoby zmienić w funkcjonowaniu rad osiedlowych?** Takie rady muszą być dobrze informowane przez burmistrza i urzędników w sprawach bieżących, dotyczących osiedla. Żeby później mogły te wiadomości przekazywać mieszkańcom. Do tej pory nie działało to jak trzeba. **Dobrym rozwiązaniem byłby fundusz osiedlowy, żeby mieszkańcy – podobnie jak w sołectwach – mogli sa-**

mi podzielić określoną pulę pieniędzy, choćby na jakieś drobne remonty. Po co to robić? Wystarczy, żeby urząd reagował na interwencje. Jest usterka, jest zgłoszenie, jest szybka naprawa. **Jak w minionej kadencji wyglądała działalność Rady Osiedla Północ-Tysiąclecie?** Co miesiąc były spotkania zarządu i przewodniczący przekazywał nam informacje. Na tym osiedlu są prawie same bloki należące do Powszechnej Spółdzielni Mieszkaniowej, więc właściwie we wszystkich sprawach trzeba się konsultować z PSM. Dlatego uważam, że takie ulice, jak Śląska, Balińska czy Piaskowa, gdzie są domy jednorodzinne, należałoby włączyć do osiedla Śródmieście, bo tych mieszkańców nic nie łączy z blokowiskiem na Północy. Wcześniej należeli właśnie do Śródmieścia. Tutaj był przecież wyburzony w latach 70. Mały Rynek, gdzie tętniło życie.

PONOWNE WYBORY DO RADY OSIEDLA PÓLNOCTYSIĄCLECIE
Zostały wyznaczone 28 września (środa), o godz. 17 w chrzanowskim MOKSiR.

1996

kWh to średnie roczne zużycie prądu na jednego odbiorcę w gospodarstwie domowym wg GUS. Mało które ma więc szansę kupować prąd po niskich cenach. Przypomnijmy, że limit taniego prądu premier określił na 2000 kWh rocznie na gospodarstwo.

18

stopni to minimalna temperatura w sali lekcyjnej, w której mogą się odbywać zajęcia.

72,9

o tyle spadł popyt na kredyty mieszkaniowe w Polsce rok do roku. Rekord.

45

mln złotych wydali w ub. roku Polacy na alkohol. To prawie 10 proc więcej niż w roku 2020. Zjawisko to wynika głównie ze wzrostu cen alkoholi oraz faktu, że Polacy piją coraz lepsze trunki. Wg danych PARPA, średnie spożycie czystego alkoholu na mieszkańca wyniosło 9,7 l (rok temu było to 9,62 l). Znacznie spadła konsumpcja piwa.

MOIM ZDANIEM

Byle nie koło mnie!

GRAŻYNA KAIM

Jesteśmy za budową składowiska odpadów albo spalarni, bo przecież doskonale zdajemy sobie sprawę, że każdy śmieci produkuje i coś z nimi trzeba robić. Jesteśmy za budową nowej drogi, bo przecież wiemy, że ruch samochodowy z roku na rok jest coraz większy. Jesteśmy za budową bloków na osiedlu, bo przecież mieszkanie to fundamentalna potrzeba każdego człowieka. Popieramy jeszcze wiele innych ważnych inwestycji, bo przecież jesteśmy ludźmi rozumnymi, cywilizowanymi i rozsądnymi. Jest tylko jeden warunek: nie koło nas!

Potrzebę budowy nowego bloku rozumiemy, dopóki nie ma stanąć przed naszymi oknami (bo przecież taki fajny skwerek mieliśmy i nikt nam do okien nie zaglądał).

Nikt nie chce stać w korkach, więc tylko przyklaskujemy budowie nowej drogi, np. obwodnicy, chyba że ma przebiegać blisko naszego kameralnie usytuowanego dotąd domu lub nabytej w celach inwestycyjnych działki (no bo kto ją teraz od nas kupi) itd...

Przypomniała mi się ta zasada, gdy w poniedziałek siedziałam na zebraniu wiejskim w Myślachowicach. Od wielu miesięcy walczy się tam temat rozbudowy skrzyżowania na drodze wojewódzkiej, co ma w znacznym stopniu poprawić bezpieczeństwo w tamtym miejscu. Zainteresowanie zebraniem było - jak na obecne standardy - ogromne. Przyszło ponad 100 mieszkańców! I większość dała zielone światło tej inwestycji (piszemy na ten temat na s. 5), bo tylko kilkanaście osób narażonych jest w związku z nią na różne utrudnienia. Dla reszty to szczęśliwy finał ciągnącej się latami sprawy.

Nie pomogły apele tej garstki mieszkańców o większą empatię, o zrozumienie, na co są narażani, o przemyślenie sprawy i poszukanie mniej drastycznych dla nich rozwiązań. Na próżno. Lud przemówił. I był dla nich bezwzględny.

Z jednej strony żadna to nowość. Od wieków robiło się coś dla jednych kosztem drugih. Chciałabym jednak, aby mieć świadomość, że kiedyś każdy z nas może zostać złożony na ołtarzu ważnej społecznie sprawy. Warto o tym pamiętać. Tylko tyle.

MOIM ZDANIEM

Politykierstwo czy poszukiwanie rozwiązania

TADEUSZ JACHNICKI

Gminy wyłączą nie tylko cieszące oko iluminacje, ale też oświetlenie uliczne. Nawet jeśli jeszcze dzisiaj tego nie widzimy, to zobaczymy - jutro czy pojutrze. To jest nieuniknione, bo drożyzna dobija samorządy.

To, że mamy kryzys energetyczny, nie tylko mówią, ale wiedzą w całej Europie. Polski rząd - mam wrażenie - na razie więcej mówi o kryzysie, na różne sposoby próbuje go wykorzystać politycznie, a nie szuka rozwiązań. I nie chodzi tutaj tylko o wysokie ceny, ale o to, że źródła energii faktycznie może zabraknąć.

Ofiarami w pierwszej kolejności padają samorządy. Wprawdzie mówi się o zamrożeniu cen energii dla nich, ale wciąż się tylko mówi. Jednocześnie proponuje się milionowe wsparcie w ustawie, ale nie słychać, że w wielu przypadkach nie starczy ono nawet na pokrycie ceny energii wykorzystanej do oświetlenia ulic.

Dodatkowo, co podkreślają samorządowcy, to nie są jakieś ekstra pieniądze, a subwencja rozwojowa, która i tak miała trafić do samorządów, tylko że kilka miesięcy później. Łaskawe przekazanie należnych pieniędzy wcześniej nie rozwiązuje problemu, co najwyżej wydłuża agonie.

Tymczasem obiecanych pieniędzy, jakie gminy straciły i wciąż tracą na Polskim Ładzie, jak nie było, tak nie ma. Cały czas musimy bowiem pamiętać, że z puli, która jest przeznaczona na inwestycje, nie można zapłacić za prąd, wodę, gaz czy węgiel. Tak stanowią przepisy, a tych dwóch budżetowych kupek nie można mieszać (to tzw. wydatki bieżące i majątkowe).

Ostatnio stało się „modne” narzekanie na samorządy i nieustanne pokazywanie jakie są złe i jak sobie nie radzą. Już słyszałem w TVP program o którejś z gmin, jak to fatalnie się zachowała, nie przewidziała kryzysu, i podpisała indywidualną umowę na dostarczenie energii.

I o ile faktycznie kupowanie energii w większej grupie powinno się bardziej opłacać, to jak pokazuje przykład Libiąża, nie zawsze indywidualne podejście musi być takie złe.

Przytak niespodziewanym kryzysie to kwestia szczęścia, a nie sprytu. Sprytem można nazwać decyzję np. chrzanowskiego starostwa, które zdecydowało się dwa swoje budynki zasilac w energię dzięki panelom fotowoltaicznym. Opłacało się zaryzykować.

MOIM ZDANIEM

Gruba sprawa dla samorządu

ALICJA MOLENDĄ

W najgorszej sytuacji w tym kryzysie jest Trzebinia. Nie dość, że będzie u nas w nocy ciemno, to jeszcze można wpaść do dziury. Tak komentowana jest tu przymiarka do wyłączania prądu w celach oszczędnościowych w kontekście zapadlisk w ziemi.

Żarty żartami, ale sytuacja związana ze szkodami górniczymi wydaje się poważna. Mieszkańcy stanowczo domagają się dokładnego zbadania terenu, na którym fedrowała kiedyś Siersza. Boją się o zdrowie, życie, domy, majątki. I o zmarłych na cmentarzu. Samorząd staje więc przed ogromnym wyzwaniem skutecznego wyeksekowania od Spółki Restrukturyzacji Kopalni solidnych ekspertyz terenów pokopalnianych w mieście i dokumentów stwierdzających, gdzie ludzie mogą czuć się bezpiecznie, a gdzie nie, gdzie mogą się budować, spacerować. Takich badań nie było od 2007 r.

Problem jest trudny do ogarnięcia, bo jak zwraca uwagę w swoich wypowiedziach rzecznik SRK Wojciech Jaros, zakładanie kopalni i ich eksploatacja to obszary dobrze znane, ale to, jak zachowa się natura po ich zamknięciu, już nie bardzo.

Podobnie jak 300 innych osób, przyglądałam się poniedziałkowemu spotkaniu przedstawicieli SRK z mieszkańcami. Mam wrażenie, że ludzie wynieśli z niego więcej pytań niż odpowiedzi. Po wysłuchaniu informacji naukowych, przechodzili szybko do pytań o szczegóły, o ulice, domy, działki, o wydane pozwolenia na budowę. A to wymaga bardzo szczegółowego spojrzenia w mapy, teren i wydane dokumenty. Jest nadzieja, że tym razem uda się podejść do tego z uwagą, że nikomu nie zabraknie determinacji i że nie skończy się na interwencyjnym zasypaniu dziur.

Osiedla Gaj i Siersza to z jednej strony bardzo atrakcyjny teren budowlany. Z drugiej, obszar niezwykle skomplikowany geologicznie. Ktokolwiek zechce tam teraz ulokować swoje pieniądze, zapewne zastanowi się trzy razy. Jak opowiadała jedna z uczestniczek poniedziałkowego spotkania z SRK, już teraz potencjalni kupcy mają wątpliwości, czy kupować mieszkania w Gaju. Osoby chcące je sprzedać, stoją natomiast w trudnej sytuacji, bo za pieniądze za mieszkania planowali spłacać kredyty zaciągnięte np. na budowę domu. To patowa sytuacja.

Sprawa jest trudna także dlatego, że są pytania, na które nawet eksperci i ks. proboszcz z Sierszy odpowiadają „nie wiem”.

W tym tygodniu SRK zapowiada wstępne wyniki prowadzonych po ostatnim zapadlisku badań. Ludzie wierzą, że na nich się nie skończy, choć podczas spotkania w poniedziałek wielokrotnie słyszeli, że badania są drogie. Tej sprawy musi dopilnować samorząd.

(O sytuacji z zapadliskami piszemy na s. 3 oraz 14 i 15.)

Będą kontrole, ale bez drona

W tym roku, w trzech gminach, dron nie będzie sprawdzał, czym palimy w piecach. Kontrole przeprowadzą ludzie.

W ramach oszczędności nad gminami Chrzanów, Trzebinia i Libiąż w tym sezonie grzewczym nie zobaczymy drona monitorującego stan powietrza i to, czym palimy w piecach.

Jak zapowiada Robert Maciaszek, burmistrz Chrzanowa, kontrole będą przeprowadzać pracownicy Związku Międzygminnego Gospodarka Komunalna oraz urzędnicy gminni.

Do kontroli dochodzi najczęściej na podstawie zgłoszeń umieszczanych w aplikacji ekointerwencja. Pracownicy Związku lub urzędników na miejscu sprawdzają palenisko. Jeśli mają podejrzenie, że w piecu mogło być spalane coś, co nie powinno do niego trafić, pobierają próbki popiołu, które następnie poddawane są analizie.

Dron pojawiał się nad dachami domów w trzech gminach od jesieni 2019 roku. Urządzenie wyposażone w specjalny czujnik, przelatujące nad kominami, sprawdzało, czym palą mieszkańcy. Jak pokazują badania, czarny dym z komina nie zawsze musi oznaczać spalanie w piecu niedozwolonych materiałów, w tym śmieci. Często okazuje się, że to wynik używania węgla słabej jakości lub korzystania z kotła o niskiej efektywności energetycznej.

Natalia Feluś

Spalarnia w zawieszeniu

Rada os. Rospontowa, Rada Osiedla Młodości, zarząd osiedla Stella i zebranie wiejskie w Pogorzycach są przeciwne budowie spalarni na Południu w Chrzanowie - informuje Emil Zieliński na Facebookowej grupie NIEdlaspalarni w Chrzanowie.

Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska do 30 września br. przedłużyła wydanie decyzji w postępowaniu w sprawie spalarni śmieci w Chrzanowie. W konsekwencji postępowanie wydłużył też burmistrz.

Zapadliska. Więcej pytań niż odpowiedzi

Spotkanie w domu kultury z udziałem ekspertów odbyło się 26 września

Blisko trzy godziny trwało spotkanie mieszkańców Trzebini z przedstawicielami Spółki Restrukturyzacji Kopalń - prawnego następcy zlikwidowanej kopalni Siersza. Tematem były zapadliska, których nasilenie w ostatnim roku jest ogromne. Lej na cmentarzu, który pojawił się 20 września, był dziesiątym w ciągu zaledwie kilkunastu miesięcy.

Zapadnięcie się części cmentarza w Gaju sprawiło, że temat pojawiających się coraz częściej w Trzebini lejów i wyrw na skutek dawnej działalności górniczej, stał się głośny w całej Polsce. Do Trzebini zjechali reporterzy ogólnopolskich stacji telewizyjnych, gazet i wielu innych mediów.

Ale problem nie jest nowy. Zapadliska pojawiają się w rejonie ogródków działkowych, cmentarza, ale także - w pobliżu zabudowań. Taki przypadek miał miejsce 13 września, gdy zapadła się ziemia tuż przy bloku nr 26 na osiedlu Gaj, w odległości zaledwie kilkunastu metrów od budynku.

- Wyrwa nadal się powiększa w kierunku garaży, choć była zasypywana. A przecież tędy dzieci wracają z Orlika. Ten teren powinien być zbity w pierwszej kolejności - mówiła na spotkaniu mieszkanka bloku nr 26 w Gaju.

ZJECHALI EKSPERCI

Mieszkańcy tej części Trzebini coraz bardziej martwią się o swoje bezpieczeństwo. Gmina zorganizowała więc

spotkanie z udziałem ekspertów. Uczestniczyli w nim: dr inż. Janusz Smoliński, prezes zarządu SRK, Radosław Wojtas, wiceprezes zarządu SRK, Marcin Waluga, pełnomocnik zarządu oraz dyrektor oddziału KWK w Całkowitej Likwidacji z Dąbrowy Górniczej, Ryszard Strasz, kierownik działu ds. gospodarki wodnej w SRK, prof. dr hab. inż. Piotr Strzałkowski z Politechniki Śląskiej, Marek Pieszczyk - wiceprezes Zarządu ds. Likwidacji kopalń.

Z poniedziałkowego spotkania mieszkańcy jednak nie wyszli uspokojeni. Usłyszeli co prawda, że trwają badania georadarem, którymi objęto obszar ok. 8 hektarów. Ale najpierw muszą być znane wyniki tych badań, by ustalić dalsze działania, które mogą zapobiec kolejnym zapadliskom.

NIEPOKÓJ POZOSTAŁ

Ludzi nie przekonują zapewnienia, że zabudowania na osiedlu są niezagrożone. W trakcie dyskusji poruszono też sprawę nowego bloku komunalnego, budowanego w rejonie Jana Pawła II.

Burmistrz Jarosław Okoczek zapewnił, że budynek powstaje na bezpiecznym terenie, co analizowano przed rozpoczęciem inwestycji. I że mogą powstawać kolejne.

Jak sprawdziliśmy w Starostwie Powiatowym w Chrzanowie, nowy blok budowany jest standardowo, bez specjalnych wzmocnień. Na etapie wydawania pozwolenia na budowę przygotowana została - jak informuje starosta chrzanowski Andrzej Uryga - dokumentacja pod nazwą „Geotechniczne warunki posadowienia”. Nie wskazywała ona na zagrożenia dla budowy w tym miejscu budynku wielomieszkaniowego.

Otwartym pozostaje pytanie, czy jemu i innym zabudowaniom w rejonie ul. Jana Pawła II faktycznie nic nie zagraża.

Agnieszka Filipowicz

Sejmik przedłużył możliwość używania kopciuchów do 1 maja 2024 roku

Niespełna dwa lata kopciuchy, czyli bezklasowe kotły, mogą jeszcze ogrzewać domy w Małopolsce. Jedni się cieszą, inni martwią.

W otwartych konsultacjach społecznych w sprawie przesunięcia terminu wejścia w życie tzw. uchwały antysmogowej wypowiedziało się 58 organizacji pozarządowych, 43 przedsiębiorców, 56 jednostek administracji, 17 podmiotów naukowych, 3840 osób prywatnych z całej Polski.

Pozytywną opinię wyraziło 780, inną 244, a negatywną 2999 konsultujących.

CO POWIEDZIAŁY SAMORZĄDY

Jednostki samorządu terytorialnego z całej Małopolski w przytłaczającej większości odpowiedziały pozytywnie na pytanie o wydłużenie terminu obowiązków wymiany pieców. Starostowie wydali 6 opinii pozytywnych, 2 opinie negatywne oraz 11 opinii pozytywnych na mocy art. 96 ust. 4 ustawy Prawo Ochrony Środowiska. Mówi on o tym, że brak wyrażenia opinii oznacza akceptację projektu uchwały o wydłużeniu terminu.

Wpłynęły 2 negatywne opinie prezydentów małopolskich miast. Wójtowie i burmistrzowie z Ma-

łopolski wydali 64 opinie pozytywne, 6 opinii negatywnych oraz 98 opinii pozytywnych na mocy wspomnianej ustawy. Wśród negatywnych opinii burmistrzów jest jedna z powiatu chrzanowskiego, od burmistrza Chrzanowa.

KAŻDY MÓGŁ OPINIOWAĆ

W konsultacjach społecznych przeprowadzonych poprzez formularz internetowy w zakresie zmiany zapisów uchwały antysmogowej dla województwa małopolskiego mógł wziąć udział każdy, także osoby mieszkające poza Małopolską, co miało miejsce.

Większość osób i podmiotów sprzeciwiła się jakimkolwiek przedłużeniom i zmianom uchwały antysmogowej dla Małopolski. Te uwagi nie zostały uwzględnione. Przesunięcie terminu najpierw miało dotyczyć jednego roku. Finalnie sejmik przedłużył termin o półtora roku.

Zarząd województwa uznał, że proponowana zmiana terminu zakazu eksploatacji kotłów bezklasowych jest zmianą kompromisową, mającą na względzie z jednej strony wsłuchanie się w głos mieszkańców i większości samorządów Małopolski oraz dostosowanie zapisów przedmiotowej uchwały do aktualnej sytuacji społecznej i ekonomicznej w kontekście wojny w Ukrainie, światowego kryzysu energetyczne-

go i bezpieczeństwa energetycznego Małopolski. Z drugiej strony fakt wieloletnich przekroczeń norm jakości powietrza w Polsce, w tym w szczególności poziomu dopuszczalnego pyłu PM10 i obowiązek podejmowania przez władze publiczne odpowiednich działań zmierzających do zapewnienia, aby okres występowania przekroczeń wartości dopuszczalnych dla 8 stężeń pyłu PM10 w powietrzu był możliwie jak najkrótszy.

JAK ZAOPINIOWALI UCHWAŁĘ LOKALNI SAMORZĄDOWCY

Konsultacje trwały przez cały sierpień. Tylko burmistrz Chrzanowa wyraził zdecydowanie negatywną opinię na temat wydłużenia terminu wymiany kopciuchów argumentując tym, że dotychczasowe działania gminy i mieszkańców w tym zakresie pójdą na marne.

Starosta chrzanowski oraz burmistrzowie pozostałych gmin nie wysłali opinii, co oznacza akceptację pomysłu wydłużenia terminu, co zresztą się stało głosami 25 radnych sejmiku.

Zdecydowanie negatywne opinie oprócz Chrzanowa popłynęły też z Chełmka, miasta Oświęcimia, Zabierzowa, Niepołomic, Tarnowa i Nowego Sącza. Co ciekawe, także z wielu gmin tatrzańskich.

MIESZKANIA w Chrzanowie

OSIEDLE
NATURA

mieszkania od
38 do 70 m²

☎ **530 393 290**

☎ **530 057 049**

amalek@info-bud.pl

kmaek@info-bud.pl

infobud-development.pl

PROSTO Z KOMENDY

CHRZANÓW

Kradzież „na koło”

Kobieta zaparkowała samochód przy sklepie na ul. Szpitalnej. Kiedy wróciła z zakupów, spakowała je do auta i wsiadła za kierownicę. Zaniepokoiła się, bo coś blokowało jej koło w samochodzie. Wyszła na zewnątrz i zauważyła, że przy kole tkwi metalowy pręt. Kiedy próbowała go wyciągnąć, podjechał jakiś samochód, a ktoś zaczął ją zagadywać.

Kiedy 50-latką wyjechał pręt i z powrotem wsiadła do samochodu, okazało się, że z auta zniknęła jej torebka. Były w niej nie tylko pieniądze, karty, ale też dokumenty. Wyceniła straty na 470 zł.

To nie pierwsza kradzież „na koło” na naszym powiecie. Podobne sytuacje miały miejsce wcześniej przy różnych sklepach. Policja apeluje, żeby nie zostawiać w samochodach żadnych cennych przedmiotów, portfeli czy dokumentów, nawet jeśli opuszczamy je tylko na chwilę.

LIBIĄŻ

Ukradł z auta telewizor

Do Komisariatu Policji w Libiążu przyszedł mężczyzna, który zgłosił kradzież 55-calowego telewizora. Mężczyzna zaniósł go z piwnicy do samochodu zaparkowanego przy ulicy Ratowników Górniczych w Libiążu. Okazało się, że nie zamknął pojazdu. Dośłownie po paru minutach wrócił tam z jeszcze innym sprzętem, ale telewizora w aucie już nie było. Właściciel telewizora oszacował straty na 1 200 złotych.

(MK)

Zaledwie dzień przed sesją trzebińscy radni dowiedzieli się, że znów „muszą” dorzucić kilkaset tysięcy złotych do budowy boiska piłkarskiego w Trzebini, by nie stracić rządowego dofinansowania 7,2 mln zł. Wykonawca zgłosił problem w lipcu. Radni dowiedzieli się o nim w poniedziałek 26 września.

URZĄD MILCZAŁ

W lipcu, już podczas trwania inwestycji, okazało się, że budowa boiska wymaga dodatkowych robót, m.in. wymiany gruntu „ze względu na wystę-

powanie niekorzystnych warunków geotechnicznych”. Innymi słowy, konieczne jest wzmocnienie murów oporowych. Tego nie uwzględniono w projekcie. Wykonawca sygnalizował problem już w lipcu tego roku. Radni nie wiedzieli o nim aż do 26 września. Nie wiedzieli też, że do inwestycji trzeba dołożyć dodatkowych 258 tys. zł ani tego, że gmina zmieniła projektanta. Nowy uznał, że trzeba grunt wymienić.

DRUGI RAZ DOŁOŻYLI PIENIĄDZE

Kosztowny obiekt sportowy powstaje w centrum miasta, w miejscu dotychczasowego boiska treningowego, położonego od strony placu przy ul. Ochronkowej. Inwestycja zakłada wykonanie boiska

oraz budowę obiektu klubowego (szatniowo-sanitarnego) w technologii kontenerowej, zadaszonych trybun na 150 osób oraz ogrodzenia.

Roboty realizuje zwycięzca przetargu firma IdeaBud z Trzebini. Inwestycja ma kosztować 8,9 miliona złotych brutto. Gmina ma otrzymać na ten cel 7,2 mln zł dofinansowania z programu Polski Ład. Zgodnie z planem, cały obiekt ma być gotowy do końca tego roku.

Już kilka miesięcy temu radni głosowali za dołożeniem 800 tysięcy złotych do boiska, gdy podczas przetargu okazało się, że zabezpieczone na ten cel pieniądze nie wystarczą.

Wczoraj znów stanęli pod ścianą, jak obrazowo określił to opozycyjny radny Grzegorz Żuradzki. Na brak przekazywania radnym informacji na

czas zwrócił też uwagę wiceprzewodniczący rady Marek Harwes.

POSTAWIENI POD ŚCIANĄ

- Rozumiem, że problemy mogą wystąpić przy każdej inwestycji, ale traktujemy się jak partnerzy. Sprawa była znana od lipca. I nikt nie poinformował nas o tym. Jesteśmy stawiani pod ścianą - podsumował radny Żuradzki.

- Nie lubię być zaskakiwany, ale biorę pod uwagę nadzwyczajną sytuację - niespodziewanego wydatku, który pojawił się w trakcie robót - powiedział radny Wojciech Hajduk.

Radni z koalicji rządzącej namawiali do głosowania za przekazaniem dodatkowej puli pieniędzy na inwestycję. Radny Piotr Szybalski argumentował:

- Już widać światło w tunelu. Zgłoszujemy za tym projektem uchwały - przekonywał.

Zaś radny Mariusz Brzóska nie wyobrażał sobie, by nie doszło do - jak się wyraził - do przecięcia wstęgi z okazji otwarcia nowego boiska. Podczas dyskusji padły też slogany o szerzeniu kultury fizycznej.

O głosowanie „za” błagała też prawie skarbnik gminy ostrzegając, że nie kończąc inwestycji gmina może stracić promesę dotacji z Polskiego Ładu. Wtórował jej wiceburmistrz Tomasz Żołądź.

Ostatecznie rada przegłosowała projekt uchwały 14 głosami za przy kilku głosach wstrzymujących.

I to nie sytuacja na budowie jest tu oburzająca, ale brak informacji na jej temat. Od lipca.

Agnieszka Filipowicz

Do końca roku lokalne baseny będą działać normalnie

Podwyżki cen biletów i ochłodzenie wody na basenie - to prawdopodobne scenariusze na pływalniach krytych na przyszły rok.

Zarządcy basenów w trzech gminach: Chrzanowie, Trzebini i Libiążu zgodnie przyznają, że zamknięcie obiektów to ostateczność. Jeszcze do końca roku kalendarzowego trzy kryte pływalnie będą funkcjonować jak do tej pory. Co będzie później?

CHŁODNIEJSZA WODA

Przetarg na dostawę energii elektrycznej trwa. Jak informuje Jarosław Babiec, pre-

zes Miejskiego Zarządu Nieruchomości w Trzebini, zarządca krytej pływalni Aqua Planet, już teraz wiadomo, że kwoty w założeniach przetargowych są zdecydowanie wyższe niż te dotychczasowe. Trzeba więc szukać oszczędności.

Prezes rozważa ograniczenie zużycia energii poprzez redukcję oświetlenia i godzin funkcjonowania sauny.

- Byłaby czynna wyłącznie po południu. Rozważamy też obniżenie temperatury wody o stopień lub dwa - mówi Jarosław Babiec, jednocześnie zaznaczając, że cały czas ma na uwadze potrzeby i oczekiwanie klientów. Warunki korzystania z basenu muszą pozostać komfortowe, ale trzeba sobie jakoś poradzić z opłatami. Prezes potwierdza też możliwość wprowadzenia w przyszłym roku podwyżek cen biletów, ale jednocześnie podkreśla, że nie bardzo dotkliwych.

Wzrost cen za media to jedno, ale - jak zauważa - rosną też ceny usług i materiałów np. chloru. Rosną też koszty pracy i płac. To wszystko powoduje, że przed zarządcami basenów trudny orzech do zgryzienia i decyzje czy krytą pływalnię utrzymywać, czy czasowo zamknąć.

- Zamknięcie obiektu było-

by rzeczą ostateczną. Robimy wszystko, by do tego nie doszło - zapewnia prezes Aqua Planet. Liczy także na objęcie nieruchomości publicznych rządowym programem osłonowym.

SAUNY ZA DROGIE

Również burmistrz Libiąża szuka oszczędności, aczkolwiek libiński park wodny, który otwarty został w kwietniu tego roku, jest zabezpieczony „cenowo” jeszcze na cały 2023 rok. Przetarg na dostawę energii dla gminy Libiąż obejmuje dwa lata. Jednak już teraz Jacek Latko przyznaje, że sytuacja związana z podwyżkami cen za media i inne usługi jest dramatyczna. Zapowiada debatę z radnymi, jak zmniejszyć koszty utrzymania tak dużego obiektu, jak nowy park wodny.

- Na początek ograniczymy funkcjonowanie saun do godzin wczesnoporannych i popołudniowych. Także w weekendy sauny będą czynne, bo wtedy jest duża frekwencja - podaje zwracając uwagę, że kryzys już się zaczął, a w okresie zimowym będzie jeszcze gorzej. - Musimy przygotować się na to, że będą zapadać niepopularne decyzje - dodaje.

Wydatki Krytej Pływalni w Chrzanowie w roku 2022 na media

- zakup energii elektrycznej - 488 124,34 zł brutto
- dystrybucja energii elektrycznej - 160 000,00 zł brutto
- dostawa ciepła z sieci ciepłowniczej - 250 000,00 zł brutto
- dostawa wody i odprowadzenie ścieków - 200 000,00 zł brutto

Wydatki Krytej Pływalni Aqua Planet w Trzebini w roku 2022 na media

- zakup energii elektrycznej 254 876,42 zł netto
- dystrybucja energii elektrycznej 110 972,44 zł netto
- dostawa ciepła 134 740,94 zł netto
- dostawa wody i odprowadzanie ścieków 123 546,78 zł netto

Park Wodny Libiąż został otwarty 28 kwietnia 2022 roku.

W planie finansowym na 2022 rok wydatki na media oszacowane zostały na kwotę 1 042 447,00 zł.

Na pytanie, czy zamierza wprowadzić podwyżki cen biletów odpowiada, że będzie monitorował sytuację na innych basenach.

- Trzeba być konkurencyjnym - argumentuje.

Część dochodów libińskiej pływalni przyniesie wynajmowanie sal pod zajęcia fitness i siłownię.

Burmistrz Chrzanowa zapy-

tany o basen mówi, że na razie nie planuje żadnych radykalnych kroków. Jak długo będzie to możliwe, tak długo obiekt będzie pracował bez zmian.

- Najważniejszym wyzwaniem jest dla mnie obecnie zabezpieczenie środków na opłatę mediów i dla pracowników na wynagrodzenia - zaznacza Maciaszek.

Natalia Feluś

Z głębokim smutkiem i żalem przyjęliśmy wiadomość o śmierci

śp. Zbigniewa Urody

Rodzinie i Najbliższym

wyrazy współczucia oraz słowa wsparcia i otuchy składają

Prezes Zarządu, Rada Nadzorcza oraz pracownicy Zakładu Usług Komunalnych w Alwerni Sp. z o.o.

ogłoszenie

- ♦ Całodobowy przewóz osób zmarłych na terenie całego kraju
- ♦ Własna chłodnia
- ♦ Własna sala pożegnań
- ♦ Własna pracownia florystyczna
- ♦ Kremacje
- ♦ Pośrednictwo w formalnościach związanych z zasiłkiem pogrzebowym
- ♦ Pełna i profesjonalna obsługa pogrzebów

Chrzanów, ul. Szpitalna 68
tel. 32 624 03 95,
32 624 03 96, 604 421 928,
600 465 773
www.stykschrzanow.pl
CZYNNE CAŁODOBOWO

FIRMA POGREBOWA

MARIA

www.pogrzebowe-maria.pl

Działalność kompleksowa, konkurencyjna i bezgotówkowa od 1990 r.

Bezpłatna chłodnia i kaplica do pożegnań.

Każdy przypadek śmierci załatwiamy indywidualnie i odpowiednio do potrzeb.

Chrzanów, ul. Szpitalna 33 tel. 32 623 52 24, 668 214 606

Usługi Pogrzebowe i Grabarskie „BRATEK” Tomasz Brzóska

Firma założona w 1991 roku przez Halinę i Jana Brzóska

CENY BEZ VAT

WŁASNA CHŁODNIA

ZAŁATWIENIE SPRAW ZUS

tel. 32 212 12 86, kom. 660 133 902

ul. Olkusa 62

32-543 Myślachowice

COVID-19 jak każda inna choroba zakaźna

Jesteśmy przygotowani na wzrost zachorowań na COVID-19. Mamy doświadczony personel, mamy sprzęt – zapewnia Izabela Kiełbalska, zastępca dyrektora ds. lecznictwa w chrzanowskim szpitalu.

W poniedziałek w powiecie chrzanowskim nie stwierdzono ani jednego zakażenia koronawirusem. W chrzanowskim szpitalu przebywało jednak osiem osób z COVID-19, u których zakażenie stwierdzono wcześniej.

- Obecnie COVID-19 traktowany jest jak każda inna choroba zakaźna. Jeśli trafia do nas pacjent zakażony, to zazwyczaj jest to dodatkowy problem, stwierdzany niejako przy okazji innych kłopotów zdrowotnych, np. chorób serca czy płuc – mówi Izabela Kiełbalska.

Pacjenci ze stwierdzonym zakażeniem koronawirusem przebywają w izolatkach na

różnych oddziałach, w zależności od schorzeń. Jak mówi wicedyrektor, obecnie najwięcej jest ich na pulmonologii. Tylko dzieci, po stwierdzeniu koronawirusa, są transportowane do szpitali z dedykowanym dla nich oddziałem zakaźnym.

Przyjęcia na oddziały w Chrzanowie wstrzymywane są tylko w sytuacji, gdy liczba osób zakażonych przekracza możliwości bezpiecznego ich odizolowania na oddziale.

- Nawet jeśli ogólna liczba zakażeń w powiecie będzie duża, to nie oznacza, że wszystkie te osoby wymagać będą hospitalizacji – dodaje Izabela Kiełbalska.

Niemniej jednak, mając odpowiednie wyposażenie, szpital jest w stanie stworzyć oddział covidowy w ciągu 24 godzin.

Dyrektor Kiełbalska zaznacza, że w szpitalu prowadzona jest akcja szczepień przeciw COVID-19 dla osób powyżej 12. roku życia. Zainteresowanie jest umiarkowane, podobnie jak obecnie strach przed chorobą.

(E)

Zielone światło dla rozbudowy skrzyżowania w centrum Myślachowic

Większość mieszkańców obecnych na poniedziałkowym zebraniu wiejskim w Myślachowicach chce rozbudowy skrzyżowania na drodze wojewódzkiej w pobliżu domu kultury.

Inwestycja jest planowana na skrzyżowaniu drogi wojewódzkiej 791 - ul. Trzebińska i Olkuska oraz ulic: Centralnej, Granicznej i Partyzantów (drogi powiatu chrzanowskiego i gminy Trzebinia). Zakłada budowę chodników, czterech przejść dla pieszych, zatok autobusowych, poszerzenie skrzyżowania o lewoskręt z ul. Trzebińskiej w stronę Gaja i Czyżówki oraz postawienia sygnalizacji świetlnej.

To wszystko powoduje, że miejsca potrzeba więcej niż zajmuje ono teraz, a to wiąże się z uciążliwościami dla mieszkańców okolicznych posesji.

Dotychczasowe konsultacje i spotkania doprowadziły do tego, że obecny plan najmniej jak to możliwe ingeruje we własność prywatną (jak

utrzymują projektanci), ale nie eliminuje całkowicie trudności związanych np. z wjazdami i wyjazdami z nieruchomości przy skrzyżowaniu. Koniczna stanie się więc budowa zupełnie nowej drogi łączącej niektóre posesje z główną ulicą; z innych będzie możliwość wjazdu i wyjazdu tylko w jedną stronę, kolejnym skróci się dystans między domami a drogą czy chodnikiem. Problem ten dotyczy kilkunastu osób. To garstka w porównaniu z ogólną liczbą 1 993 mieszkańców Myślachowic. Nie dziwi więc, że decyzja zebrania wiejskiego (przyszło na nie aż 107 osób), jeśli chodzi o rozbudowę skrzyżowania, była „na tak”. Wszak od lat mówi się o poprawie bezpieczeństwa na tej krzyżówce. Nie należy ono co prawda do tych najbardziej niebezpiecznych w powiecie, ale do drobniejszych kolizji i stłuczek, o których policja nawet nie otrzymuje zgłoszeń, ponoć dochodzi dość często. Głośny był również śmiertelny wypadek z udziałem motocyklisty.

Ponieważ rozbudowa skrzyżowania mimo wszystko wciąż budzi kontrowersje, podczas zebrania pojawiały się sugie-

stie wprowadzenia innych rozwiązań mających poprawić bezpieczeństwo w tej okolicy. Padły więc propozycje montażu na drodze wojewódzkiej fotoradaru, wprowadzenia odcinkowego pomiaru prędkości, czy w końcu postawienia na skrzyżowaniu sygnalizacji świetlnej – bez tak „wypasionej” jego rozbudowy.

Żadna z nich, jak usłyszeli mieszkańcy, nie może być tam zastosowana. Obecny na zebraniu naczelnik wydziału ruchu drogowego Komendy Powiatowej Policji w Chrzanowie Mariusz Jurczyk wytłumaczył - bez wdawania się w szczegóły, że do montażu fotoradaru czy prowadzenia odcinkowego pomiaru prędkości muszą być spełnione określone warunki, których najwyraźniej - jak można się domyślać - centrum Myślachowic nie spełnia. Z kolei zdaniem projektantów postawienie sygnalizacji bez rozbudowy skrzyżowania o lewoskręt spowoduje jedynie jego „zatkanie” w godzinach szczytu. Optymalne jest więc - jak mieli domyślić się mieszkańcy - zaproponowane rozwiązanie. Nie wszyscy jednak wychodząc z zebrania byli do niego przekonani.

Radni powiatowi Przemysław Rejdych i Paweł Rejdych, członkowie rady sołeckiej z sołtysem Jackiem Wochem na czele, kilkakrotnie dobitnie podkreślali na zebraniu, że są za przebudową skrzyżowania, którego rolą jest poprawa bezpieczeństwa w centrum wsi, ale nie zgadzają się na naruszenie własności prywatnej i zabranie czegoś komukolwiek. Czy przy tej inwestycji się to uda? Raczej nie.

Notabene ciekawe (trzymając się litery prawa), o czym tak dokładnie zadecydowali mieszkańcy, głosując uchwałą z dnia 26 września 2022 roku w sprawie poparcia lub niepoparcia projektu przebudowy drogi wojewódzkiej... Za tak niejednoznacznie sformułowaną treścią uchwały na „tak” zagłosowały 62 osoby, przeciw było 18, a 8 wstrzymało się od głosu.

Przebudowa skrzyżowania to inwestycja Zarządu Dróg Wojewódzkich prowadzona przy współudziale powiatu chrzanowskiego i gminy Trzebinia. Szacowany jej koszt to ok. 8,5 mln zł.

Opinia autorki na s. 2.

Grażyna Kaim

ZADBAJ O

ZDROWIE

JELIT

Nowotwór jelita grubego jest zwykle wykrywany w zaawansowanym stadium, gdy terapia jest znacznie trudniejsza, a prawdopodobieństwo pełnego wyleczenia – niższe. Choroba przebiega początkowo bezobjawowo albo daje symptomy podobne do zespołu jelita drażliwego, przypadłości uciążliwej dla pacjenta, ale niegroźnej w skutkach. Dlatego istotny jest kontakt ze specjalistą przy pojawieniu się podejrzanych objawów i regularne badania profilaktyczne.

KOGO TO DOTYCZY?

Na raka jelita grubego chorują zarówno mężczyźni, jak i kobiety, ale częściej jest diagnozowany u mężczyzn. Jest to jeden z najpowszechniej występujących nowotworów złośliwych, w dodatku liczba zachorowań rośnie z roku na rok, co przypisuje się rozwojowi cywilizacji, siedzącemu trybowi życia i niezdrowej diecie. Ryzyko zachorowania rośnie po 50. roku życia, choć bezobjawowo choroba może się rozwijać znacznie wcześniej.

Oprócz czynników genetycznych istotny wpływ na pojawienie się raka jelita grubego ma tryb życia. Osoby palące, nadużywające alkoholu, otyłe, preferujące potrawy mięsne bogate w tłuszcze zwierzęce i cukier są częściej narażone na ten rodzaj nowotworu. Najwięcej przypadków notuje się w wyniku połączenia czynników genetycznych i środowiskowych.

Wystąpieniu raka jelita grubego sprzyjają także choroby towarzyszące, takie jak zespół jelita drażliwego, uporczywe zaparcia, choroba Leśniowskiego-Crohna, a zwłaszcza polipowatość gruczolakowata jelita.

JAK POZNAĆ CHOROBY?

Najprościej można odpowiedzieć na to pytanie przecząco: nie da się rozpoznać raka jelita grubego jedynie na podstawie samokontroli. Dlatego niezbędne są badania przesiewowe wykonywane rutynowo u osób powyżej 50. roku życia. Zmiany nowotworowe może sygnalizować obecność krwi utajonej w kale. Takie badanie laboratoryjne warto wykonać nawet już po 40. roku życia. Jest dostępne bezpłatnie w ramach pakietu badań realizowanych przez NFZ w programie Profilaktyka 40 Plus.

Potwierdzenie, że pacjent może cierpieć na nowotwór jelita grubego daje dopiero wynik badania kolonoskopowego. Przeprowadza je proktolog wykorzystując specjalny wziernik doodbytniczy z kamerą. W szczególnych przypadkach, badanie może odbywać się w znieczuleniu, ale poziom dyskomfortu

tu ma raczej charakter psychologiczny niż związany z bólem. Pacjenci poddani temu badaniu zapewniają, że ból jest umiarkowany. Badanie wymaga jednak krótkiego przejścia na dietę płynną i zażycia środków przeczyszczających. Po 50 roku życia kolonoskopię wystarczy robić profilaktycznie co 10 lat.

– Miałem obawy przed tym badaniem, ale niepotrzebnie – wyznaje Józef (lat 58) z Częstochowy zaraz po opuszczeniu gabinetu proktologa. – Lekarz był bardzo uprzejmy, dokładnie mówił, co robi, pytał o moje samopoczucie. Wszystko to trwało około pół godziny. Nie ma się czego bać. Lekarz powiedział, że przy okazji badania usunął mi jakieś dwa polipy. Mam nadzieję, że dzięki temu rak mi nie grozi. Zawsze warto się badać, żeby dłużej żyć.

JAK SIĘ BRONIĆ?

Rak jelita grubego najczęściej ujawnia się dopiero w starszym wieku, jednak można zapobiegać jego powstaniu wcześniej stosując odpowiednie diety bogatą w błonnik, unikając spożywania czerwonego mięsa, wysokoprzetworzonych produktów zwierzęcych, zwłaszcza wędlin, grillowanego mięsa, słodkich napojów. Warto ograniczyć alkohol i nie palić papierosów.

Nie można zapominać o piciu co najmniej 2 litrów wody dziennie. Picie wody i jedzenie potraw bogatych w błonnik zapobiega groźnym zaparciom. Organizm musi być cały czas nawodniony i jeśli ma deficyt wody, pobiera ją w pierwszej kolejności z jelit.

Im więcej ruchu, tym mniejsze ryzyko choroby nowotworowej. Codzienne lekkie ćwiczenia i długie spacerowanie stały się stałym elementem życia. Trenerzy personalni polecają zmianę stylu życia na bardziej aktywny rozpoczynając od małych kroków, np. wysiadania z autobusu przystanek wcześniej i dochodzenia do celu podróży na nogach. Odradzają przechodzenie z siedzącego trybu życia bezpośrednio do intensywnych ćwiczeń na siłowni lub biegania, bo to może stanowić gwałtowny szok dla organizmu.

Zdrowy tryb życia zmniejsza ryzyko zachorowania na raka jelita grubego i wiele innych chorób. Tylko badania przesiewowe dla pacjentów z grupy ryzyka pozwalają wcześniej wykryć i wyleczyć chorobę nowotworową.

Chcesz wiedzieć więcej, szukasz informacji na temat bezpłatnych badań, wejdź na

www.planujedlugiezycie.pl

lub zadzwoń na bezpłatną infolinię 800 190 590.

Infolinia jest czynna 24 godziny na dobę, 7 dni w tygodniu.

PLANUJĘ **DŁUGIE** ŻYCIE

Kampania społeczna „Planuj długie życie” realizowana w ramach Narodowej Strategii Onkologicznej na lata 2020-2030, finansowana ze środków Ministra Zdrowia.

Ciemność widzą i wysokie rachunki

Fontanny przestaną tryskać, ulice spowijają ciemności, ograniczona zostanie dostępność do saun, grot solnych, tężni, a przedświąteczna iluminacja zostanie zredukowana jedynie do symbolu. Samorządy szukają oszczędności.

Już w tym roku spora część lokalnych samorządów zapłaci za prąd blisko 100 proc. więcej niż w 2021. To ile zapłacą za kolejny rok, okaże się za kilka tygodni. Nie będzie kolorowo. Szacunki mówią o wzroście cen o 450-500 proc.

- Jesteśmy na etapie przetargu. Prognozy są różne. W niektórych gminach czy powiatach słyszymy nawet o stawkach o tysiąc procent większych niż dotychczas. Z drugiej strony do premiera kierowane są apele, by ceny energii zostały zablokowane. Czy to nastąpi? Dzisiaj tego nie wiemy - mówi Andrzej Uryga, starosta chrzanowski, i przyznaje, że jeśli ceny będą nadal tak szybować, to powiat wejdzie w erę zaciskania pasa.

- Co ciąż? Będziemy się zastanawiać. Najprostszym rozwiązaniem wydaje się rezygnacja z inwestycji. Na szczególnie jest jednak zbyt wcześnie - mówi starosta.

W GRUPIE RAŻNIEJ

Powiat chrzanowski, wraz z oświęcimskim, wadowickim i m.in. gminami Chrzanów, Trzebinia, Alwernia, Babice, Spytkowice czy Chełmek, tworzą tzw. grupę zakupową Małopolski Zachodniej. Jednym słowem kupując energię razem, by było taniej. W niej są też szkoły powiatowe, spółka zajmująca się sportową infrastrukturą i szpital chrzanowski.

W przypadku powiatu z przetargu wyłączone są natomiast budynki ul. Partyzantów 2 i ul. Grzybowskiego 7 w Chrzanowie, czyli te korzystające z paneli fotowoltaicznych. To nie oznacza, że są w stu procentach samowystarczalne. Na dostarczenie do nich potrzebnej energii będzie prowadzone oddzielne postępowanie.

Przynależność do grupy nie mogła i nie uchroniła jednak przed wzrostem cen energii już w 2022 roku. Ta w porównaniu do 2021 podrożała o 90,36 proc. Tylko Trzebinia, i tylko na oświetlenie uliczne, zabezpieczyła w tym roku kwotę ponad 3 mln zł. Nietrudno przeliczyć, że jeśli sprawdzą się prognozy i energia w przyszłym roku będzie

pięć razy droższa, to za to samo przyjdzie zapłacić w 2023 roku ponad 15 mln zł.

W podobnej sytuacji jest Chrzanów.

- Jeśli z trzech zrobi się nagle kilkanaście milionów złotych, to przecież nikt tego nie będzie w stanie unieść. Rozmawiałem z posłem Krzysztofem Kozikiem. Pojawiły się sygnały, że rząd będzie debatował o zamrożeniu cen dla samorządów. Czekamy na tę decyzję - mówi Robert Maciaszek, burmistrz Chrzanowa.

OSZCZĘDNOŚCI

Mimo wyczekiwania, gminy na gwałt szukają oszczędności. Tym bardziej, że ograniczenia zużycia energii o 10 proc. domaga się od samorządów również premier.

Jarosław Okoczek, burmistrz Trzebini, przyznaje - za pośrednictwem rzeczniczki - że gmina planuje czasowe wyłączanie oświetlenia ulicznego. Rozpocznie się ono 1 listopada. Ulice będą spowite ciemnością w godz. 24 - 5.

Burmistrz przeprowadził też rozmowy ze wszystkimi zarządcami budynków gminnych, w tym m.in. szkół i przedszkoli, by w ramach możliwości ograniczali zużycie energii elektrycznej i zwracali uwagę na zasadność oświetlenia pomieszczeń. W poprzednich latach zdarzały się bowiem sytu-

„Dostałem właśnie rządowe wytyczne, że w budżecie gminy mam przyjąć 10 proc. inflacji. Jak to się ma do rzeczywistości?”

Radosław Warzecha, wójt Babic

acje, że w godzinach nocnych zapalone były światła w nieużytkowanych w tym czasie pomieszczeniach. Teraz zarządcy budynków mają włączyć tylko niezbędne oświetlenie i zwracać uwagę na wygaszanie nieużytkowanych. Niedopuszczalnym jest również np. wietrzenie sal lekcyjnych przy włączonych grzejnikach.

Na nocne ograniczenie zdecydowała się też Alwernia. To w tej gminie o tyle istotne, że zaledwie 8 proc. ulicznego oświetlenia to żarówki energooszczędne. Do końca roku ma być wprowadzone 10 proc., ale to wciąż kropla w morzu potrzeb. Zresztą doskonale pokazują to rozliczenia: dzisiaj Alwernia płaci za energię elektryczną prawie milion złotych rocznie. Oświetlenie uliczne pochłania z tego ponad 800 tysięcy zł.

Lokalne samorządy myślą o wyłączeniu oświetlenia ulicznego oraz iluminacji

OSZCZĘDNOŚCI NIE URATUJĄ SAMORZĄDÓW

Radosław Warzecha, wójt Babic, czyli gminy również będącej we wspomnianej grupie zakupowej, zwraca uwagę, że oszczędności są niezbędne, ale przy dzisiejszych cenach w żaden sposób nie uratują sytuacji.

- Mówiłem niedawno, że oszczędności w postaci wyłączenia światła ulicznego naszej gminy nie uratują i nie zmieniam zdania, ale nie wiem, czy na to nie będziemy musieli się zdecydować. Po pierwsze, tego się od nas oczekuje. Po drugie, gdy za oświetlenie uliczne płacimy 200 tys. zł, to takie pieniądze nie robią wielkiej różnicy w budżecie gminy, ale gdy z tych 200 tys. zł zrobi się milion, to sytuacja wygląda nieco inaczej. Inna sprawa, że takie oszczędzanie i tak nas nie uratuje. Nawet gdybym w ogóle nie włączył oświetlenia ulicznego i zostałby milion w budżecie, to tych pieniędzy nie starczy na resztę, bo z takimi podwyżkami mamy do czynienia - mówi Warzecha.

W jego ocenie, samorządy

„To co będzie konieczne, będzie włączone, resztę gasimy”

Jacek Latko, burmistrz Libiąża

i z tą sytuacją by sobie poradzili, ale sęk w tym, że samorządowe budżety w części pochodzą z bieżących, czyli tej, z której gmina może płacić za prąd, są wciąż uszczuplane.

- Jeśli rząd nie zablokuje cen energii i gazu, to nie wiem, jak samorządy sobie poradzą. Idę teraz na spotkanie z radnymi.

„Co będziemy ciąż? Najprostszym rozwiązaniem wydaje się rezygnacja z inwestycji. Na szczególnie jest jednak zbyt wcześnie”

Andrzej Uryga, starosta chrzanowski

Będziemy rozmawiać o podatkach. Dostałem właśnie rządowe wytyczne, że w budżecie gminy mam przyjąć 10 proc. inflacji. Jak to się ma do rzeczywistości? - pyta retorycznie Warzecha.

Przyznaje też, że w Babicach rozważa się możliwość czasowego wyłączenia oświetlenia ulicznego - od północy do godziny 4. Obecnie trwają rozmowy oraz wyliczenia i analizy potencjalnych skutków tego ruchu - zarówno finansowych, jak i społecznych. Nie zapadły jeszcze decyzje.

Przed podobnym dylematem stoi burmistrz Chrzanowa Robert Maciaszek. Chce szukać oszczędności poprzez wyłączanie oświetlenia ulicznego w mieście w godzinach 24 do 4 w nocy.

- Ograniczymy dzięki temu 1/3 kosztów oświetlenia - podaje.

POZA GRUPĄ

We wspomnianej grupie zakupowej, zresztą każdej innej również, nie ma Libiąża.

- Zawarliśmy dwuletnią umowę, więc ten rok i przyszły mamy w cenach normalnych. To nie oznacza, że nie musimy wprowadzać różnych oszczędności. Oświetlenie uliczne jest problemem numer jeden. Po pierwsze, to zawsze ogromne koszty. Po drugie, te lampy, które należą do

nas, są już energooszczędne, ale te należące do Tauronu pozostawiają wiele do życzenia, niektóre są jeszcze rtęciowe. My tego oświetlenia nie możemy modernizować. To problem trwający od lat. Kolejne spotkanie w tej sprawie z Tauronem mamy początkiem października - przyznaje burmistrz Libiąża Jacek Latko.

- Nie mamy zrekompenso- wanych ubytków w budżecie w związku z ograniczeniem podatku od osób fizycznych. Dochody bieżące są bardzo uszczuplone. Robiliśmy przetarg na dostawę gazu w budynkach komunalnych i wyszło nam 430 proc. więcej, szok! Przetarg unieważniliśmy, ale to pokazuje jaka jest sytuacja. To są bardzo złe informacje i oszczędności na pewno będziemy szukać wszędzie - mówi Latko.

Czy to oznacza, że w szkołach będzie obniżana temperatura? - Nie może być taka, by nam się dzieci pochorowały. Jutro mam spotkania z dyrektorami szkół i jednostek na temat wprowadzania różnych oszczędności. Trzeba pilnować, by się nie świeciło wieczorami, jeśli nie jest to potrzebne. Ponadto fontanny będziemy wcześniej wyłączać czy nawet nie włączać w ogóle, iluminacji tak samo. Świąteczna będzie jedynie symboliczna, może 20, może 10 proc. tego, co było. To, co będzie konieczne, zostanie włączone, resztę gasimy - mówi Latko.

Wiadomo też, że Zarząd Mienia Komunalnego w Libiążu planuje wyłączyć saunarium na basenie w godzinach pomiędzy 10 -14 od poniedziałku do piątku, lampy wokół budynku komunalnego Oświęcimska 52 i dwa inne budynki komunalne z użytko-

A NA CZYM OSZCZĘDZAJĄ INNI?

Korzystanie z energii z głową, wymiana oświetlenia na ledowe, wyłączanie latarni ulicznych czy iluminacji to właściwie wszystko, co mogą zrobić samorządy w kwestii oszczędzania. Reszta jest w gestii rządu. Jak podaje Dziennik Gazeta Prawna, np. w Niem-

„Jeśli z trzech zrobi się nagle kilkanaście milionów złotych, to przecież nikt tego nie będzie w stanie unieść”

Robert Maciaszek, burmistrz Chrzanowa

zech wyszło rozporządzenie określające maksymalną dopuszczalną temperaturę w poszczególnych obiektach (w zależności od przeznaczenia). Ponadto reklamy nie będą się świeciły między godz. 22.00 a 6.00. Zabronione ma być też zewnętrzne oświetlenie budynków użyteczności publicznej.

Z kolei we Francji poza ustaleniem minimalnej temperatury w biurach ma zostać wprowadzona powyżej temperatury 19 st. C, a w Szwajcarii przewidziano zaś kary za przekraczanie maksymalnej dopuszczalnej temperatury w domach - 2500 euro ma grozić za nagrzewanie mieszkania powyżej temperatury 19 st. C, a w Szwajcarii kara z tego tytułu ma być jeszcze wyższa, mało tego: w przypadku powtórzenia wykroczenia w Szwajcarii przewidziano nawet do trzech lat więzienia.

Tadeusz Jachnicki, współpraca MK i ŁD

Jednak brakuje nauczycieli

W szkołach średnich w powiecie jest za mało nauczycieli. Dlatego dyrektorzy mają godziny ponadwymiarowe, a niektórzy zatrudnieni nauczyciele pracują bez uprawnień pedagogicznych.

We wszystkich szkołach średnich w powiecie, czyli sześciu, dyrektorzy mają godziny ponadwymiarowe. Powód? Brak nauczycieli.

- Przydział godzin ponadwymiarowych dyrektorowi jest ostatecznością – podaje Bartłomiej Gębała, wicestarosta powiatu chrzanowskiego.

Kierujący placówką oświatową jest zobowiązany zrobić wszystko, by znaleźć nauczyciela, który poprowadzi zajęcia. Gdy to się nie uda, godziny te może dostać dyrektor, na co zgodę udziela zarząd powiatu.

- Musi być zapewniona ciągłość nauczania, stąd taka decyzja - tłumaczy wicestarosta.

Z powodu tego, że w szkołach nie ma kto uczyć, powiat chrzanowski jako organ prowadzący szkoły średnie zdecydował się na zatrudnienie trzech osób bez uprawnień pedagogicznych. W szczególnych przypadkach dyrektor szkoły może zatrudnić pracownika z wymaganym poziomem wykształcenia na dane stanowisko, ale nieposiadającego przygotowania pedagogicznego. Wówczas taki pracownik musi uzupełnić swoje wykształcenie o przygotowanie pedagogiczne podczas pierwszego roku pracy w szkole, inaczej dyrektor rozwiąże z nim umowę bez wypowiedzenia wraz z końcem roku szkolnego.

Natalia Feluś

Kończy się budowa rurociągu z Boronowa do Trzebini

3 listopada wykonawca i inwestor rozpoczną przegląd nieruchomości w gminie Trzebinia, które znalazły się na trasie wykopów pod rurociągiem przesyłowym. Jest ich 310. Dobrze byłoby, aby asystowali przy tym ich właściciele.

Powoli dobiega końca budowa 97-kilometrowego rurociągu biegnącego przez 11 miast i gmin. W ciągu najbliższych dwóch miesięcy większość działek zajętych na potrzeby robót budowlanych zostanie zwrócona właścicielom.

Zwrot działek nastąpił już w Boronowie i Woźnikach. To właśnie na ich terenie nieco ponad rok temu rozpoczęła się budowa, której zakończenie planowane jest na koniec bieżącego roku. Zwroty nieruchomości kończą się także w gminie Koziegłowy. Potem będą w Sławkowie, Siewierzu, Łazach, Porębie, Dąbrowie Górniczej, Bolesławiu i Bukowni.

W Trzebinii zwroty zaplanowano od 3 do 8 listopada br. Oględziny mają na celu opisanie stanu działek po zakończeniu prac budowlanych w ramach prowadzonej przez PERN SA inwestycji. Protokoły zdawcze i odbiorcze będą podstawą do ewentualnych roszczeń odszkodowawczych.

Przypomnijmy, że rozpoczęcie

prac na terenie gminy Trzebinia nastąpiło w marcu 2021 r. Rurociąg przebiega tu przez Sierszę, Trzebinę, Wodną, Gaj i Czyżówkę. Na długiej liście działek, przez które wytyczono jego trasę, jest aż 310 pozycji. PERN zaprasza ich właścicieli do udziału w oględzinach terenu. Szczegółowy harmonogram tych spotkań jest na stronie internetowej inwestycji www.boronowtrzebinia.pl. Do połowy listopada inwentaryzacje działek na całej trasie zostaną zakończone, a nieruchomości będą mogły ponownie być użytkowane przez ich właścicieli. Nieliczne działki, które będą wykorzystywane do prób, bądź na których będą prowadzone jeszcze końcowe prace, wrócą do właścicieli do końca listopada - podaje PERN.

(al)

12
metrów wynosi strefa bezpieczeństwa rurociągu; najbliższe zabudowania nie mogą się znajdować bliżej niż 6 m od osi rurociągu, w którym paliwa popłyną pod ciśnieniem 63 bary
30
m licząc od budynków mieszkalnych mogą być usytuowane pompownie
15
m od budynków mieszkalnych mogą stać zasuwy

Wykop w okolicy ul. 1 Maja w Trzebinii

Wiceminister przybył, dotacja jeszcze nie

JANKOWICE. Sala gimnastyczna przy szkole podstawowej ma być gotowa w przyszłym roku. Wiadomo już, że będzie kosztować więcej, niż zakładano.

W ubiegłym tygodniu do gminy Babice zawiązał Jacek Osuch, wiceminister sportu i turystyki oraz pełnomocnik rządu ds. infrastruktury sportowej. Odwiedził m.in. powstającą w Jankowicach salę gimnastyczną.

- Była to tak zwana wizyta robocza. J. Osuch odwiedził obiekt, które były dofinansowane przez ministerstwo i przy okazji zawiątał do nas - mówi Radosław Warzecha, wójt Babic.

Przypomnijmy, że w ubiegłym roku gmina składała wniosek o dofinansowanie w ramach programu Sportowa Polska 2022, ale dotacji nie otrzymała. W tym roku babicki samorząd ponownie złożył wniosek o finansowe wsparcie. Chodzi o ok. 1,5 mln zł.

- Usłyszałem, że rozstrzygnięcie ma zapasć jeszcze we wrześniu. Mam nadzieję, że teraz dostaniemy dofinansowanie.

Wówczas część pieniędzy zabezpieczonych w budżecie gminnym na budowę sali gimnastycznej moglibyśmy przeznaczyć na inną inwestycję, a mamy na co wydawać pieniądze - mówi Radosław Warzecha.

Dotacja bardzo by się przydała, bo już dziś wiadomo, że obiekt w Jankowicach będzie droższy, niż pierwotnie zakładano.

- Wykonawca zwrócił się z prośbą o zwiększenie finansowania inwestycji. Ma to związek z wyrażeniem wzrostu cen materiałów i ich dostępnością, a także kosztami pracy. W górę poszło paliwo i media. Nie jest to odosobniony przypadek. Takie standardy są właściwe w całej Polsce. Firmy występują o taką formę refundacji strat wynikających z nieprzewidywanych wzrostów cen. Aktualnie negocjujemy z wykonawcą jaką kwotę trzeba dołożyć. Niewykluczone, że sala będzie kosztować finalnie w okolicach czterech milionów złotych - mówi Radosław Warzecha, wójt Babic.

Przypomnijmy, że zgodnie z umową budowa obiektu miała kosztować 3 084 414 zł. Na tegoroczne roboty gmina zarezerwowała w budżecie 1 271 250 zł.

Podczas wizyty wiceministra Jacka Osucha w budowanej sali gimnastycznej w Jankowicach

Budowa sali gimnastycznej rozpoczęła się w zeszłym roku. Roboty wykonuje Firma Budowlana Sikora z Nowego Targu. Ta sama, która postawiła przedszkole w Babicach.

Obiekt powstaje przy szkole podstawowej. Uczęszczają do niej dzieci z Jankowic i sąsiednich Olszyn. Sala gimnastyczna z prawdziwego zdarzenia to od wielu lat marzenie uczniów i wuefistów. Obecnie, gdy jest ciepło i bezdeszczowo, dzieci korzystają z boiska na zewnątrz, ale późną jesienią, zimą i wczesną wiosną pojawia się problem.

Michał Koryczan

KRÓTKO

MĘTKÓW

W autobusie ma być luźniej

ZKKM Chrzanów wprowadził od poniedziałku zmiany w rozkładach jazdy.

Kurs linii 25 rozpoczynający się z przystanku Chrzanów Dworzec Tymczasowy o godzinie 6.19 został przesunięty na godzinę 6.16 i realizowany jest od przystanku Chrzanów Oczyszczalnia ulicami: Astronautów, Struga, Księdza Jana Mroza, Kadetów, Tadeusza Kościuszki i Sikorskiego z obsługą przystanków. Na kursie tym nie są obsługiwane przystanki: Libiąż Jaworek, Libiąż Myśliwska, Libiąż Przejazd Kolejowy.

Z kolei kurs linii B z przystanku początkowego Mętków Mały o godzinie 6.49 został przesunięty na godzinę 6.40 i nie obsługuje przystanków: Żarki ks. Jana Mroza Krzyżówka, Żarki Krakusa Gronówek, Żarki Kadetów Koniec, Żarki Kadetów Kiosk, Żarki Kadetów Transformator.

Kurs linii B z przystanku początkowego Libiąż Jowisz o godzinie 15.25 został przesunięty na godzinę 15.35, co umożliwi uczniom przesiadkę z linii 15.

BABICE

Czas na walkę ze szczurami

W poniedziałek, 3 października, rozpocznie się powszechna akcja deratyzacji na terenie gminy. Potrwa do 3 listopada.

Obowiązek przeprowadzenia deratyzacji spoczywa na właścicielach nieruchomości, użytkownikach wieczystych, jednostkach organizacyjnych, osobach posiadających nieruchomości w zarządzie lub użytkowaniu i innych podmiotach władających nieruchomościami.

Na terenie gminy obowiązkowej deratyzacji podlegają obszary: zabudowane obiektami użyteczności publicznej, zabudowane obiektami i magazynami wykorzystywanymi do przetwórstwa bądź przechowywania lub składowania produktów rolnospożywczych, zabudowane obiektami, w których prowadzona jest hodowla zwierząt.

W trakcie walki zaopatrzyć się na własny koszt. Należy ją wyłożyć na nieruchomości, szczególnie w miejscach potencjalnego występowania gryzoni (śmietnikach, komórkach, piwnicach, budynkach gospodarczych). Miejsce oznakować tabliczką z napisem: „Uwaga trucizna! Grozi niebezpieczeństwo zatrucia ludzi i zwierząt!”.

Po upływie terminu obowiązkowej deratyzacji, czyli 4 listopada, trzeba usunąć wyłożone preparaty do zwalczania gryzoni.

(MK)

Kup elektroniczne wydanie „Przełomu”

kiosk.przelom.pl

K R Ó T K O

TRZEBINIA

Kubły kontra worki

Powrót do worków przy odbiorze odpadów zielonych zaproponowała wczoraj na sesji Rady Miasta Trzebini radna Halina Henc. Pomysł zgłosiła w trakcie dyskusji nad sprawozdaniem z działalności Związku Międzygminnego Gospodarka Komunalna, które przedstawił przewodniczący zarządu związku Arkadiusz Pypłacz. Radna argumentowała, że takie rozwiązanie jest stosowane w niektórych gminach Śląska. Jak dodała, propozycję powrotu do worków na odpady zielone zgłosili jej sami mieszkańcy przed posiedzeniem rady.

Arkadiusz Pypłacz dyplomatycznie odpowiedział, że pomysł zostanie przeanalizowany. Przypomniał jednak, że zmiana w systemie segregowania odpadów zielonych była spowodowana rekomendacją Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska. Trawa przechowywana w foliowych workach gniła, a odstawiana potem na składowisko odpadów w Balinie, powodowała spore uciążliwości zapachowe, na co uskarżali się mieszkańcy gminy Chrzanów. Przewodniczący podkreślił, że gromadzenie odpadów zielonych w pojemnikach z rusztem sprawia, iż wywożone odpady nie śmierdzą tak uciążliwie jak te gromadzone w workach.

af

Kartel powiększy podstawówkę

CHRZANÓW. Po różnych perturbacjach może się wreszcie rozpocząć rozbudowa Szkoły Podstawowej nr 6 na osiedlu Kościelec.

Burmistrz Robert Maciaszek podpisał umowę z firmą Kartel z Jędrzejowa na realizację jednego z najważniejszych zadań w tej kadencji.

CENA MOŻE SIĘ ZMIENIĆ

Dokumentacja była gotowa już w zeszłym roku. Gmina starała się o dofinansowanie z Funduszu Inwestycji Lokalnych. Nic z tego nie wyszło. Wreszcie udało się pozyskać pieniądze z Polskiego Ładu. Po drodze zostało jeszcze oprotestowane do wojewody pozwolenie na budowę, a później jedna z firm startujących w przetargu zgłosiła swoje uwagi do Krajowej Izby Odwoławczej.

Ostatecznie burmistrz Maciaszek podpisał umowę na rozbudowę kościelckiej podstawówki właśnie z jędrzejowskim Kartelem, który zaproponował najniższą cenę – 14,5 mln zł (dofinansowanie z Polskiego Ładu ma wynieść 12,3 mln zł). Wykonawca ma czas do 25 marca 2024 r. Zgodnie z umową, w razie drastycznych podwyżek za materiały i usługi budowlane, cena tej inwestycji może się zmienić. Taką aktualizację uwzględniają przepisy dotyczące zamówień publicznych.

DWA RAZY WIĘCEJ MIEJSCA

SP nr 6 w Kościelcu ma

ogłoszenie

ZAWIADOMIENIE

Miejski Zarząd Zasobów Komunalnych w Chrzanowie zawiadamia, że w dniach od 28.09.2022 r. do 19.10.2022 r. wyklada do publicznego wglądu na:

- na tablicy ogłoszeń w siedzibie Miejskiego Zarządu Zasobów Komunalnych w Chrzanowie przy ul. Garncarskiej 4,
- na tablicy ogłoszeń w siedzibie Urzędu Miejskiego w Chrzanowie, Aleja Henryka 20,
- w Biuletynie Informacji Publicznej,

lokale użytkowe będące współwłasnością Gminy Chrzanów przeznaczone do oddania w najem w drodze przetargu nieograniczonego:

- Lokal użytkowy - zlokalizowany przy ul. J. Woynarowskiej 1 w Chrzanowie, o powierzchni 112,93 m² (w tym wc wspólnej używalności).
- Lokal użytkowy - zlokalizowany przy ul. J. Woynarowskiej 1 w Chrzanowie, o powierzchni 35,76 m² (w tym wc wspólnej używalności)
- Lokal użytkowy - zlokalizowany przy ul. J. Woynarowskiej 1 w Chrzanowie, o powierzchni 70,42 m² (w tym wc wspólnej używalności)
- Lokal użytkowy - zlokalizowany przy Alei Henryka 40 w Chrzanowie, o powierzchni 95,77 m² (+ piwnica 6,16m²).

Wizualizacja podstawówki w chrzanowskim Kościelcu po rozbudowie. Do istniejącego budynku w środku zostanie dostawiona sala gimnastyczna (z prawej) i przedszkole (z lewej)

dzisiaj ok. 900 mkw. powierzchni użytkowej i – jak mówi burmistrz Maciaszek – jest jedną z najmniejszych podstawówek w gminie. Posiada tylko 5 sal lekcyjnych. Po rozbudowie będzie 2,5 tys. mkw.

- Placówka pomieści nowe, trzyoddziałowe przedszkole z zapleczem kuchennym na parterze. Na piętrze trzy dodatkowe sale lekcyjne, dwie klasopracownie. Sala gimnastyczna z szatniami i natryskami, pokojem dla trenerów, magazynkiem na sprzęt sportowy. Ponadto miejsce

na bibliotekę - wylicza Robert Maciaszek.

MARZENIE DWÓCH POKOLEŃ

Przedsiębiorstwo Budownictwa Ogólnego „Kartel” S.A. wybudowało nowoczesny basen w Libiążu.

- Rocznie realizujemy produkcje budowlano-montażowe na terenie całej Polski o wartości około 120 mln zł netto. Średnio 10 obiektów pod klucz w przedziale finansowym 30-50 mln zł. Jednego dnia pracuje dla nas, wliczając podwykonawców,

około 500 osób. Naszym mottem jest spełniać marzenia inwestorów. Na razie nam się to udaje – zapewnia dyrektor naczelny i wiceprezes Paweł Karpiński.

- Z pewnością rozbudowa szkoły w Kościelcu była marzeniem przynajmniej dwóch pokoleń mieszkańców Chrzanowa. Od 30 lat o to zabiegali – komentuje burmistrz Robert Maciaszek.

MA BYĆ BEZKONFLIKTOWO

- Spotkamy się m.in. z dyrektorem szkoły i ustalimy

szczegółowy harmonogram prac, jak wykonać wszystkie roboty, żeby nie przeszkadzać w nauce. Zawsze staraliśmy się to robić bezkonfliktowo i tak też będzie w tym przypadku – deklaruje wiceprezes firmy Kartel.

- Dwa nowe segmenty zostaną dobudowane do istniejącej szkoły, więc prace będą się mogły toczyć niezależnie od zajęć lekcyjnych – uspokaja burmistrz Maciaszek. Na tę chwilę nie zakłada sytuacji, że część dzieci będzie się okroso-wo uczyć w innej szkole.

Łukasz Dulowski

Na Brackiej nie zabraknie wody

CHRZANÓW. Nieraz wysychały kran w tej części osiedla Kąty. To ma się zmienić, bo rozpoczęła się modernizacja sieci wodociągowej.

Problem z niskim ciśnieniem wody występował tam od wielu lat. Pojawiał się nie tylko w lecie, podczas upałów. Często zimna woda leciała zaledwie wąską strużką, a ciepła nie leciała w ogóle. Stary rurociąg miał kilkadziesiąt lat, więc nie dało się podnieść ciśnienia wody, bo mógł pęknąć.

Problemy mieszkańców Brackiej powinny się skończyć, bo właśnie rozpoczęła się przebudowa tamtejszej sieci. Prace, na zlecenie Wodociągów Chrzanowskich, wykonuje firma INO-

-KOP ze Świnnej Poręby. Mają się zakończyć w listopadzie tego roku. Koszt – 412 tys. zł.

-Firma nie przewiduje większych utrudnień w komunikacji – mówi Roman Madejski, przewodniczący Rady Osiedla Kąty.

Prace obejmą wymianę głównego rurociągu w ulicy. Nie będą natomiast wymieniane przyłącza, czyli odcinki od głównego rurociągu do licznika wody w domu. Po zakończeniu robót mieszkańcy powinni sprawdzić, czy mają dobre ciśnienie wody w kranach. Jeżeli nie, to będzie trzeba złożyć wniosek o wymianę przyłącza na koszt wodociągów.

Aktualnie jest też przygotowywana dokumentacja na modernizację głównego rurociągu w Górniczej na osiedlu Kąty. (ŁD)

Rozpoczęła się modernizacja rurociągu na Brackiej na chrzanowskich Kątach

Nowy budynek balneologii w centrum Krzeszowic już stoi

Zaczęła się budowa dachu na nowym obiekcie Ośrodka Rehabilitacji Narządu Ruchu w Krzeszowicach.

Prace można obserwować z ul. Daszyńskiego. Z miesiąca na miesiąc krajobraz z tej perspektywy się zmienia. Powstający pawilon ma powierzchnię 4,7 tys. mkw.

Prace zaczęły się w październiku ubiegłego roku. Wkrótce powinny się rozpocząć roboty wewnątrz obiektu.

W budynku będzie działał szpitalny oddział rehabilitacji neurologicznej i część oddziału rehabilitacji ogólnoustrojowej. Powstanie tam także dzienny ośrodek opieki geriatrycznej, ośrodek rehabilitacji dziennej dla dzieci i część zabiegowa dla pacjentów szpitalnych i ambulatoryjnych. W tej ostatniej planowane są sale do kinezyterapii, terapii zajęciowej i symulator przestrzeni domowej oraz basen rehabilitacyjny z szatniami i pomieszczeniami sanitarnymi. W podziemiach będzie także parking.

Nowy budynek balneologii widoczny z ronda Jana Pawła II w Krzeszowicach

Budowa kosztuje 27,4 mln zł. Dofinansowanie z Regionalnego Programu Operacyjnego to 12,7 mln zł. Reszta pieniędzy pochodzi z budżetu województwa.

Prace powinny się skończyć w 2023 roku. Wykonawcą jest firma Wodpol z Żywca.

(E)

Z historii Ośrodka Rehabilitacji Narządów Ruchu Krzeszowice...

Początek uzdrowiska to rok 1779. W 1816 roku Krzeszowice wraz z nim zostały przejęte przez Artura Potockiego z żoną Zofią z Branickich. Trzy lata później w miejscu istniejących łaźni powstały Łazienki Zielone, zwane później Łazienkami Zofii. W roku 1876 zostały przebudowane i dostosowane dla celów leczniczych.

W czasie drugiej wojny światowej łaźnie uległy zniszczeniu i dopiero dzięki inicjatywie górników Kopalni Siersza w Trzebinii, w 1964 roku przystąpiono do modernizacji i rozbudowy Łazienek Zofii, w wyniku czego utworzono Górniczy Oddział Rehabilitacji Narządu Ruchu w Krzeszowicach. Odkryto dodatkowe źródła mineralne siarczane i solankowe. W kolejnych latach rozbudowywano Ośrodek, a w 1999 r. utworzono Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej Ośrodek Rehabilitacji Narządu Ruchu Krzeszowice. Od 2006 r. prowadzone w nim były prace modernizacyjne. Pawilon szpitalno-zabiegowy został dostosowany do potrzeb osób niepełnosprawnych. Obecnie trwa rozbudowa.

PiS ogłosił oficjalne rozpoczęcie budowy

ALWERNIA. Od wielu lat panuje moda na PRL, więc kielnie w rękach władz wojewódzkich jeszcze dobitniej podkreślały, że nowe Muzeum Pożarnictwa musi powstać.

Budowa obiektu przy Korycińskiego w Alwerni trwa od paru tygodni. Oczywiście, firma ARCO SYSTEM z Oświęcimia, realizująca tę inwestycję, rozpoczęła od prac ziemnych. W którymś momencie nie mogło jednak zabraknąć wmurowania kamienia węgielnego, czyli

uroczystego zabetonowania pierwszych cegieł. W świetle kamer i fleszy. „Obrazek” trochę jak z minionej epoki, a dla urzędującej władzy okazja do pokazania się.

Burmistrz Beata Nadziej-Szpila nawiązała szczególną współpracę z przedstawicielami partii rządzącej, bo przecież m.in. z tej właśnie strony płynnie strumień pieniędzy na różne inwestycje.

W przypadku alwerniańskiego muzeum, oprócz funduszy z województwa małopolskiego i gminy Alwernia, w grę wchodzi również dofinansowanie unijne. Razem 22 mln 281 tys. zł po przetargu.

Alwernię chętnie więc odwiedzają politycy PiS: wice-

marszałek Łukasz Smółka, poseł Krzysztof Kozik i poseł Rafał Bochenek, Edward Siarka – sekretarz stanu w Ministerstwie Klimatu i Środowiska, radny wojewódzki Rafał Kosowski.

„Uroczystym wmurowaniem kamienia węgielnego oficjalnie rozpoczęto w Alwerni (...) budowę Małopolskiego Muzeum Pożarnictwa” – ogłosił na swoim FB poseł Krzysztof Kozik z Libiąża.

Pomijając oprawę polityczną, nowe Muzeum Pożarnictwa to bardzo ważna inwestycja dla Alwerni. Powstanie placówka, będąca filią skansenu w Wygiełzowie, w której będzie można

Na placu budowy Muzeum Pożarnictwa w Alwerni: wicemarszałek województwa Łukasz Smółka, członek zarządu województwa Iwona Gibas i radny wojewódzki Rafał Kosowski

zobaczyć ponad 1800 ekspozatów, m.in. wozów strażackich, medali, fotografii i ksiąg

żek. Obiekt powinien być gotowy końcem 2023 r.

Łukasz Dulowski

KRÓTKO

CHRZANÓW

Aleja Henryka jeszcze poczeka na remont

Ludzie wciąż pytają, co z aleją, kiedy doczeka się rewitalizacji, czyli przywrócenia jej ładnego wyglądu i ożywczych funkcjonalności.

Jak podaje burmistrz Chrzanowa, na razie gmina ma dla alei program funkcjonalno-użytkowy, czyli dokumentację umożliwiającą ogłoszenie przetargu na realizację tych marzeń na zasadzie zaprojektuj i wybuduj. Jednak jak wynika z kosztorysu, który zapewne trzeba będzie aktualizować, odnowa ulicy będzie kosztować co najmniej 40 mln zł.

- Za własne pieniądze tego nie zrobimy, w takim zakresie jakbyśmy chcieli, czyli kompleksowo - mówi Robert Maciaszek, mając na myśli wymianę instalacji pod aleją czy odbudowę nawierzchni na całej długości ulicy.

Wiąże się to także z planowanym od dawna zagospodarowaniem terenu i budynków po byłej policji i otwarcia ul. Dobczyckiej i al. Henryka na park miejski.

Na razie gmina czeka na dofinansowanie z Unii Europejskiej.

Sala Obsługi Mieszkańców

Burmistrz miasta chce, by w Urzędzie Miejskim było jedno miejsce, w którym mieszkańcy załatwią swoje sprawy. Teraz w tym celu muszą się poruszać po całym budynku, w którym rozmieszczone są pokoje poszczególnych wydziałów.

Sala obsługi mieszkańców miałaby mieścić się w obecnych pomieszczeniach ZKKM przy al. Henryka 20. Gdyby doszło do urządzenia sali obsługi przy urzędzie, ZKKM musiałby się przeprowadzić, np. do budynku dawnej WSPiM przy ul. Woynarowskiej w Chrzanowie, którego gmina jest współwłaścicielem.

NF

Trzebinia, ul. Targowa 10
☎ 32 611 04 86

KWIACIARNIA „OGRODNIK”
poleca:
- wiązanki okolicznościowe
- wieńce
- artykuły ogrodnicze
- nasiona
- środki ochrony roślin
- kwiaty balkonowe (w sezonie)
Barbara Gwizdała
Trzebinia
ul. Targowa 12 A
tel. 32-612 23 09
608 483 889

LAPTOPY PROMOCJA
NOTEBOOK LENOVO 100
WINDOWS 10 - 1199 ZŁ
LUAN COMPUTERS TRZEBINIA
ul. Targowa 2
Obok Placu Targowego
POWYŻEJ SKLEPU ROWEROWEGO
Tel. 32 753 4004

PROMOCJA LENOVO 100- WINDOWS 10
PROCESOR INTEL 2x2,16 GHz,
RAM 4 GB DDR3, DYSK 500 GB, HDMI,
KAMERA, WIFI, EKRAN HD LED 15,6"

Przyjdź do restauracji, zamów na dowóz lub zorganizuj u nas imprezę okolicznościową.

Dobrze znana Linda w zupełnie nowej odsłonie!

Większa przestrzeń, zupełnie nowe menu, pyszne dania obiadowe, rzemieślnicze lody, aromatyczna kawa i smakowite desery.

Przyjdź do restauracji, zamów na dowóz lub zorganizuj u nas imprezę okolicznościową.

Chcesz dowiedzieć się więcej? Zadzwoń!
Rynek 2, 32-500 Chrzanów
Tel.: 692 120 470

K R Ó T K O

KRZESZOWICE OS. JURAJSKIE

Problemy z koszeniem

Dawny spółdzielczy plac zabaw w rejonie ul. Szarych Szeregów wygląda jak dzika łąka. Nie zostało tam praktycznie żadne urządzenie do zabawy, a roślinność sięga pasa.

Jak mówi Małgorzata Fryt, przewodnicząca osiedla, problem z tym terenem jest od dłuższego czasu. Odkąd przestała działać spółdzielnia Nowość, nie ma się kto tym zająć. Część terenu spółdzielczego na osiedlu sprzątana jest i koszona z pieniędzy osiedlowych, ale nie wiadomo jak będzie to wyglądać w przyszłości, ani kto przejmie ten teren.

MIĘKINIA

Piękny jubileusz

Jednostka OSP Miękinia obchodziła 95 lat istnienia.

Jubileusz połączono z poświęceniem dwóch samochodów ratowniczo-gaśniczych, jakie jednostka pozyskała w ostatnim czasie.

KRZESZOWICE OS. CENTRUM

Wkrótce będzie regulamin

Podczas najbliższej sesji rady miejskiej przyjęty będzie regulamin korzystania z parkingu Parkuj i Jedź przy dworcu PKP w Krzeszowicach.

Do tej pory, od czasu zakończenia budowy, kierowcy mogli korzystać z parkingu bezpłatnie. Teraz to może się zmienić. Szczegóły poznamy już wkrótce. Niezależnie od Park&Ride, obok funkcjonuje szutrowy, gminny parking, gdzie każdy może zostawić auto bez ponoszenia kosztów. Bezpłatny postój znajduje się również z drugiej strony dworca, na działce pod wiaduktem.

MIĘKINIA

Dla miłośników gotowania

Stowarzyszenie Zielona Energia Miękinia zaprasza w najbliższą sobotę 1 października na wspólne gotowanie z paniami z Koła Gospodyń Wiejskich.

W godz. 9.00-12.00 w sołtysówce będzie można podszkolić się w robieniu słodkich wypieków.

- Podczas warsztatów uczestnicy przygotowują ciasto, uczą się robić babeczki i rureczki, które samodzielnie ozdobią pysznymi dodatkami, a po upieczeniu będą mogli ocenić efekty swojej pracy – zachęcają do uczestnictwa organizatorzy.

Koszt warsztatów to 10 zł. Zapisy przyjmowane będą mailowo: miękinia380@miękinia.eu lub telefonicznie: 797 134 102.

KRZESZOWICE OS. JURAJSKIE

Schody już się nie syją

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej wreszcie ma nowe schody od strony parkingu.

Odkąd ośrodek przejął obiekt po dawnej szkole podstawowej, ze schodami był problem. Nie obejmował ich projekt modernizacji budynku na potrzeby GOPS. Wreszcie jednak zostały wyremontowane. Udało się to zrobić dzięki prywatnym sponsorom.

PORĘBA ŻEGOTY.

Gmina Alwernia chce się zamienić z lokalnym przedsiębiorcą na działki. Panujący obecnie galimatias uniemożliwia budowę m.in. domów jednorodzinnych.

Anna Słodka, kierowniczka gminnego referatu nieruchomości, opowiada, jak wypłynął ten problem. Nowy właściciel działki przy Skalistej w Porębie Żegoty zaalarmował jeszcze w zeszłym roku, że ma problemy z uzyskaniem w starostwie pozwolenia na budowę domu. Powiat zażądał bowiem zaświadczenia z gminy, że jego działka posiada dostęp do drogi publicznej i nie trzeba ustanawiać służebności. Okazało się jednak, że nie ma dojazdu, bo asfalt na istniejących drogach zo-

Asfalt na skrzyżowaniu Skalistej i Za Dworem w Porębie Żegoty został położony częściowo na gruntach prywatnych

stał w większości położony na gruntach prywatnych. Nie ma więc pozwolenia na budowę domu. Anna Słodka mówi, właściciel zrezygnował z inwestycji.

Żeby rozwiązać problem z dojazdem m.in. do terenów budowlanych przy Skalistej w Porębie Żegoty, gmina chce przejąć nieruchomości pod drogami (skrzyżowanie Skalistej i Za Dworem

oraz fragment przy połączeniu Szembeków z szosą wojewódzką 780) od przedsiębiorcy, oferując mu swoje działki również pod drogą prowadzącą do Starego Dworu Maciejówka w Porębie Żegoty. Tym przedsiębiorcą jest Maciej Mazgaj. Formalnie byłaby to zamiana gruntów o zbliżonej wartości. Porozumienie w tej sprawie zostało już

zawarte. Jeśli dojdzie do zamiany, przedsiębiorca będzie właścicielem gruntów pod drogą do Starego Dworu, z której i tak już korzysta, a gmina rozwiąże problem z dojazdem do działek przy Skalistej.

Maciej Mazgaj podkreśla, że nie ma zamiaru zagrozić dojazdu do prywatnych posesji przy Skalistej w Porębie Żego-

ty, choć na tę chwilę – jak twierdzi – mógłby to zrobić zgodnie z prawem.

- Regulujemy stany prawne dróg w naszej gminie. I pod tym względem chcemy zrobić porządek również w Porębie Żegoty – deklaruje w rozmowie z „Przełomem” burmistrz Beata Nadziej-Szpila.

Łukasz Dulowski

Wykonawcy zabrakło pieniędzy

Centrum Krzeszowic jest rozkopane i nie wiadomo, jak długo to potrwa. W niektórych miejscach ciężko jest przejść.

Zarząd Dróg Powiatu Krakowskiego wypowiedział umowę wykonawcy remontu trzech głównych ulic w Krzeszowicach: Grunwaldzkiej, Ogrodowej i Daszyńskiego. Realizuje go przy współpracy gminy Krzeszowice. Inwestycja kosztuje 8,5 mln zł.

Według oficjalnych informacji, powodem zerwania umowy przez ZDPK były opóźnienia robót i ich niesatysfakcjonująca jakość. Prace stanęły. W niektórych miejscach, np. na ul. Daszyńskiego rozkopany jest chodnik, a piesi muszą chodzić ścieżką wydeptaną w trawie.

- Zgodnie z umową, firma Transit ma zabezpieczyć plac budowy przed przekazaniem go Zarządowi Dróg Powiatu Krakowskiego. Wśród elementów do zabezpieczenia będzie również chodnik przy ul. Daszyń-

skiego i zrealizowanie tych prac warunkować będzie wypłatę środków za część robót wykonanych przez firmę – informuje rzecznik prasowy starostwa krakowskiego Krzysztof Kamiński.

W piśmie przesłanym do redakcji, firma Transit przeprasza mieszkańców za wszelkie uciążliwości związane z prowadzonymi robotami.

Wielokrotnie wnioskowaliśmy do Zarządu Dróg Powiatu Krakowskiego i Starosty Krakowskiego o możliwość odbioru części robót i wypłatę części wynagrodzenia po to, by uzyskać środki na kredytowanie dalszych prac – czytamy w piśmie.

Tak się jednak nie stało. Zarząd firmy uważa, że umowa została wypowiedziana nieskutecznie, bo z naruszeniem prawa. Spółka chciała dokończyć zadanie, na co przewiduje jeszcze dwa miesiące. Liczy, że ZDPK jeszcze podejmie współpracę. Podkreśla, że zaangażowanie finansowe i rzeczowe firmy w inwestycję wynosi obecnie kilka milionów złotych. Nie zostały one jeszcze rozliczone.

(E)

(E) Piesi muszą chodzić wydeptaną ścieżką, bo chodnika nie ma

Po co polecili do Evron

Skarbnik Dorota Pałka, burmistrz Beata Nadziej-Szpila i radny Henryk Kędziara przy tabliczce w Evron, upamiętniającej podpisanie umowy partnerskiej z Alwernią

ALWERNIA. 8 tys. zł kosztował gminę wyjazd pięcioosobowej delegacji urzędowej do partnerskiego miasta we Francji. To jedynie cena za samolot. Za pobyt nic nie zapłacili.

- W tej kadencji było to już czwarte zaproszenie od Francuzów, więc tym razem nie wypadało odmówić. Zwłaszcza że Francuzi odpowiedzieli na mój apel i przekazali pomoc humanitarną dla ukraińskiej Hoshczy – mówi burmistrz Beata Nadziej-Szpila.

Oprócz niej polecili do Evron: skarbnik Dorota Pałka, Magdalena Balicka z referatu promocji, radny Henryk Kędziara oraz tłumaczka.

REAKTYWACJA WYMIANY

Burmistrz przyznaje, że najbardziej zaskoczyło ją to, że tak dużo śladów Alwerni znajduje się w Evron. Była tam po raz pierwszy.

Obie gminy zaczęły się przyjaźnić w 2010 r. Przez ten czas strona polska i francuska wielokrotnie gościły zagraniczne delegacje. W grę wchodziły też częste wyjazdy dzieci i młodzieży, a co za tym idzie – m.in. szlifowanie języków obcych.

- Zależy mi na tym, aby przywrócić rozpoczętą przez burmistrza Wiktora Cypara i kontynuowaną przez burmistrza Jana Rychlika wymianę międzynarodową naszej młodzieży, a także zainicjować współpracę społeczno-gospodarczą – podkreśla Beata Nadziej-Szpila.

MIĘDZYNARODOWE ŚWIĘTO

Alwerniańska delegacja m.in. uczestniczyła w Festiwalu Mięsa w Evron. Tamtejszy departament Mayenne jest we Francji największym producentem mięsa. Burmistrz Beata Nadziej-Szpila przecięła wstęgę otwierając ten festiwal. Zrobiła to w towarzystwie francuskiego ministra rolnictwa, posłów oraz mera Evron Joela Balandrauda.

- Podczas tej wizyty chciałam przede wszystkim podziękować Francuzom za pomoc udzieloną walczącej Ukrainie. Trafiła ona do Hoszczy – mówi burmistrz.

Umowa partnerska z Hoszczą została podpisana jesienią 2021 r. W przyszłym roku burmistrz chce zaprosić na Święto Gminy Alwernia samorządowców oraz młodzież z Ukrainy i Francji.

Łukasz Dulowski

Sala pożegnań na wiosnę

CHRZANÓW. W końcu coś się dzieje w sprawie nowego domu przedpogrzebowego. Na cmentarzu komunalnym trwają wykopy.

- Firma weszła z opóźnieniem na plac budowy, ale to jej ryzyko. Miała inne prace do dokończenia - mówi burmistrz Robert Maciaszek.

Umowa z libiąską spółką Inveko została podpisana w marcu. Od tamtego czasu nie było widać robót na cmentarzu, stąd pojawiły się pytania mieszkańców, co dalej z tą inwestycją.

Sala pożegnań powinna być gotowa za 14 miesięcy od zawarcia umowy, czyli w maju przyszłego roku. Aktualnie trwają wykopy. Koszt po przetargu wynosi 2 mln 374 tys. zł.

Projekt nowego domu przedpogrzebowego o pow. 55 mkw. przewiduje 30 miejsc siedzących dla uczestników ceremonii żałobnych. Jego druga część to kostnica. Wokół całego obiektu zaplanowano m.in. utwardzoną nawierzchnię, małą architekturę oraz zieleń.

- Dodatkowo poleciłęm posadzić więcej drzew na cmentarzu komunalnym, bo brakuje tam cienia - przyznaje burmistrz Maciaszek.

Przypomnijmy, że aktualnie budowana sala pożegnań nie wszystkim się podoba. Radny Ryszard Kosowski chciał, żeby przerwać przetarg na wykonanie tej inwestycji i zaprojektować znacznie większy obiekt. Oznaczałoby to powrót do wcześniejszej koncepcji. Nic takiego się nie stało.

(ŁD)

FOT. LUKASZ DULOWSKI

Rozpoczęła się budowa sali pożegnań w Chrzanowie

MATERIAŁ UM CHRZANÓW

Tak ma wyglądać

Komin pod ochroną. Trzeba go naprawić

Strażacy już dwa razy zabezpieczali komin przy ul. Ochronkowej. Gmina nie może go rozebrać, musi go wyremontować.

W połowie września na ul. Ochronkową musieli pojechać strażacy. Na wysokości 40 m nad ziemią wisiały naderwane obejmy stalowe, które w każdej chwili mogły spaść na chodnik oraz jezdnię.

Strażacy musieli użyć podnośnika, żeby zabezpieczyć komin. Następnie z pomocą także podnośnika i z wykorzystaniem technik alpinistycznych sprowadzili zagrażające elementy na ziemię.

Do bardzo podobnej sytuacji doszło w lutym 2020 r. Wtedy PSP miała przez kilka dni utrudnione zadanie przez porywisty wiatr. Droga przez kilka dni była zamknięta. Problem udało się w końcu rozwiązać, ale sytuacja się powtórzyła.

Już w 2020 r. burmistrz Jarosław Okoczuk zlecił wykonanie ekspertyzy obiektu. Potwierdziła ona, że komin wymaga gruntownej naprawy. Od tego czasu nic się nie zmieniło.

- Konserwator zabytków nie wyraża zgody na jego rozbiórkę. Urząd opracował więc projekt jego odbudowy. Czekamy na wydanie pozwolenia na remont, by rozpocząć prace - informuje Anna Jarguz, rzeczniczka prasowa Urzędu Miasta w Trzebinii.

Kiedy roboty mają szansę się zacząć? Na razie nie wiadomo.

(ES)

FOT. ST. KPT. MACIEJ KUŃKUR PSP CHRZANÓW

Strażacy zabezpieczają komin przy ul. Ochronkowej w Trzebinii

KRÓTKO

LIBIĄŻ

Inauguracja z piosenkami Wodeckiego

1 października Uniwersytet Trzeciego Wieku w Libiążu inauguruje XI rok akademicki. Początek uroczystości o godz. 16.00 w sali teatralnej Libiąskiego Centrum Kultury. W programie recital „Nad wszystko uśmiech Twój” z piosenkami Zbigniewa Wodeckiego.

Również w niedzielę LCK zaprasza seniorów na koncert. Będzie to retransmisja występu Pavarottiego w Hyde Parku (godz. 18.00, bilety: 16 zł).

Obydwa wydarzenia zostały zorganizowane w ramach Weekendu Seniora z Kulturą, przygotowanego z okazji Międzynarodowego Dnia Osób Starszych, przypadającego 1 października.

Czekolada za krew

Mieszkańcy Libiąża i okolic mają możliwość podzielenia się najcenniejszym darem, jakim jest krew. Akcja krwiodawstwa zostanie przeprowadzona w Zespole Szkół w Libiążu (ul. Górnicza 3) 28 września w godz. 9-12. Mogą w niej wziąć udział osoby pełnoletnie (trzeba wziąć ze sobą dowód osobisty). Każdy kto odda krew dostanie 8 tabliczek czekolady.

Brakuje opiekunów

Część rodziców zastanawia się, dlaczego ich dzieci - uczniowie libiąskich szkół - nie mają zajęć na krytym basenie. Chodzą na nie głównie trzecioklasiści z podstawówki (w ramach programów „Już pływam” i „Umiem Pływać”).

Jak dowiedzieliśmy się w magistracie, zajęcia mogłyby być organizowane i dla innych klas. Szkoły mają jednak kłopot z zapewnieniem opiekunów (jeden na 15 osób). Na razie tylko SP nr 4 poradziła sobie z tym problemem, dzięki czemu na basen chodzą również uczniowie klas IV-VIII.

(g)

Skrót Obieżową na razie niemożliwy

FOT. GRZYZNA KAIM

Równe chodniki i asfalt to nowe oblicze Obieżowej

LIBIĄŻ. Nie do poznania zmieni się krajobraz na Obieżowej. Od czerwca droga jest remontowana i nieprzejezdna.

Niektórzy mówią o Obieżowej jak o libiąskim Nikiszu (Ni-

kiszowiec zwany Nikiszem to zabytkowa, górnicza dzielnica Katowic - przyp. aut.). Głównie przez kopalniane „familoki”, które się przy niej znajdują.

Ta droga to doskonały skrót do powiatowej ul. Sikorskiego i dalej do drogi wojewódzkiej nr 780. Na razie kierowcy podążają w tamtym kierunku z okolic kopalni Janina i ul. Górni-

Obieżowa przed remontem

czej muszą nadkładać drogi, ale w połowie października inwestycja powinna się zakończyć.

Przypomnijmy, że na kompleksowy remont tej ulicy - z budową odwodnienia, chodników, położeniem nowego asfaltu, gmina otrzymała dofinansowanie w wysokości 95 proc. wartości zadania w ramach Rządowego Funduszu Polski Ład. Dro-

ga remontowana jest na całej długości - od ul. Św. Barbary do ul. Sikorskiego (łącznie 760 m). Koszt robót to prawie 3,2 mln zł.

Do wykonania pozostały jeszcze roboty wykończeniowe oraz przygotowanie docelowej organizacji ruchu. Roboty realizuje lokalna firma z Żarek - F.U.H. „WALEK” Dariusza Waligóry.

(GK)

ogłoszenie

Węgiel workowany

WĘGIEL Z KWK:
Piast, Ziemowit, Janina, Sobieski, Bobrek, Wesola oraz **inne sortymenty**

SKŁAD WĘGLA
PRODUCENT EKOGRÓSZKU

32/ 753 68 05 **504 279 654**

pon.-pt.: 6.00 - 16.00 **sob.: 6.00 - 13.00**

Szkoła nie ma prawa żądać ubezpieczenia

Ministerstwo Edukacji Narodowej jasno stwierdza, że ubezpieczenie ucznia od następstw nieszczęśliwych wypadków jest dobrowolne. Tymczasem z relacji rodziców wynika, że dyrektorzy niektórych szkół wymagają zapłaty lub oświadczeń o ubezpieczeniu dziecka we własnym zakresie. Dyrektorzy zaprzeczają.

MEN informuje, że w obecnym stanie prawnym nie ma przepisów nakazujących obowiązkowe ubezpieczanie dzieci w szkołach i placówkach oświatowych.

PRAWO SWOJE, SZKOŁY SWOJE

- Na zebraniu z rodzicami, wychowawca powiedział, że jak ktoś nie zapłaci w szkole lub nie doniesie kopii polisy z innego miejsca, to dziecko nie będzie mogło pojechać na wycieczkę szkolną - mówi nam rodzic ucznia szkoły średniej, który ubezpiecza dziecko we własnym zakresie.

Okazuje się, że jest to wbrew prawu. Jedyną sytuacją, kiedy uczeń musi mieć wykupione dodatkowe ubezpieczenie, jest wyjazd na wycieczkę zagraniczną. W sytuacji, gdy szkoła organizuje taki wyjazd lub dłuższy wypoczynek za granicą (samodzielnie lub we współpracy z biurem turystycznym), wymagane jest odrębne ubezpieczenie od następstw nieszczęśliwych wypadków i kosztów leczenia.

Inny rodzic, z którym rozmawialiśmy, podaje, że na zebraniu w szkole podstawowej, do której chodzi jego syn, kolejny rok z rzędu usłyszał, że ma wpłacić ubezpieczenie do klasowego skarbnika, albo napisać oświadczenie, że ubezpiecza dziecko w innym miejscu.

W rozmowach z rodzicami usłyszeliśmy, że niektórzy dyrektorzy placówek posuwają się o krok dalej i wymagają podania firmy ubezpieczeniowej, a czasem nawet dostarczenia kopii polisy. Po co? Chronią się w ten sposób w razie sytuacji spornej. A to się zdarza, bo każda sprawa wypadku na terenie szkoły lub pobicia jest rozpatrywana indywidualnie. Wiele zależy od okoliczności.

Przepisy ustawy Prawo oświatowe nie upoważniają dyrektora szkoły do podejmowania czynności związanych z zawieraniem umów ubezpieczenia na rzecz uczniów. Także rady rodziców nie mają upoważnienia prawnego do zawierania jakichkolwiek umów, w tym

umów ubezpieczenia grupowego NNV. Mogą jedynie wnioskować do dyrekcji placówki w tej sprawie.

DECYZJA RODZICA

W praktyce szkoły od lat mają wybrane firmy ubezpieczeniowe, w których posiadają zapewnione korzystne finansowo warunki ubezpieczenia uczniów. Taką firmę wybiera zwykle rada rodziców. A rodzice w znacznej większości wolą zapłacić te ok. 40 zł jednorazowej opłaty rocznej za ubezpieczenie niż dołożyć, czy jest to sytuacja zgodna z prawem, czy nie.

Jednak jak przypomina MEN, to rodzice rozstrzygają, czy w szkole ubezpieczyć dziecko i do nich zależy wybór ubezpieczyciela oraz zakresu ubezpieczenia. Żądanie przez dyrektorów szkół i placówek od rodziców zapłaty ubezpieczenia dzieci od następstw nieszczęśliwych wypadków (bezpłatnie lub za pośrednictwem szkoły), jak również żądanie jakichkolwiek oświadczeń w związku z odmową przez nich uiszczenia dobrowolnych ubezpieczeń, jest niedopuszczalną praktyką.

Oto, jak sytuacja ubezpieczeń od następstw nieszczęśliwych wypadków jest rozwiązywana w poszczególnych placówkach, zapytaliśmy dyrektorów kilku szkół podstawowych i średnich. Co ciekawe, wszyscy zapewnili, że nie wymagają oświadczeń od rodziców w razie odstąpienia od ubezpieczenia w szkole lub zrobienia tego na własną rękę.

- Nie rozumiem oporu rodziców i tego, że nie chcą płacić NNV, które wynosi ok. 40 zł rocznie - mówi Andrzej Bieda, dyrektor II LO w Chrzanowie.

W II LO, jak twierdzi dyrektor, obowiązek ubezpieczenia mają wyłącznie uczniowie klasy mundurowej. Taki wymóg nakłada na szkołę Ministerstwo Obrony Narodowej. Ale już to, gdzie uczeń będzie ubezpieczony od następstw nieszczęśliwych wypadków, leży wyłącznie w gestii rodziców. W tej placówce pośrednik składa ofertę, którą potem rada rodziców opiniuje, a chętni rodzice wpłacają składkę. Jak zapewnia dyrektor II LO, szkoła nie ma z tego tytułu żadnych korzyści.

Elżbieta Urbańska, dyrektorka SP3 w Chrzanowie, zdecydowanie zaznacza, że szkoła nie pośredniczy w wyborze ubezpieczyciela, a rodzic ubezpiecza dziecko dobrowolnie. Rada rodziców w tej szkole rekomenduje ubezpieczenie, ale ani rada, ani szkoła nie zawierają żadnych umów z firmami. W przypadku wycieczek za granicę, dodatkowe ubezpieczenie jest w cenie wycieczki oferowanej uczniom.

Z kolei w SP 5 w Trzebini, jeśli rodzic jest zainteresowany wykupieniem NNV w szkole, udaje się w tej sprawie do skarbnika

ków klasowych. Tu także szkoła nie pośredniczy.

Jak podaje Ewa Musiał, wicedyrektorka SP 8 w Trzebini, tutaj na zebranie rady rodziców zapraszani są przedstawiciele firm ubezpieczeniowych prezentujący swoje oferty. Rodzice wybierają jedną z nich, po czym na stronie internetowej szkoły umieszczany jest link do ubezpieczyciela. To, czy rodzic z tego skorzysta, to jego wola. Nie musi się przed szkołą tłumaczyć, czy dziecko ubezpieczył, czy nie, i gdzie.

W I LO w Chrzanowie ubezpieczyciela również wybiera rada rodziców i kto ma chęć, wykupuje NNV. Placówka nie wymaga dostarczenia oświadczeń w razie niezdecydowania się na firmę wybraną przez przedstawicieli rodziców.

ODPOWIEDZIALNOŚĆ NAUCZYCIELA

Podczas pobytu dziecka w szkole, to nauczyciele przejmują nad nim pełną opiekę. Dlatego to oni są pociągani do odpowiedzialności w razie nieszczęśliwych wypadków. Nauczyciel może ponieść odpowiedzialność porządkową (kara lub nagana od dyrektora), dyscyplinarną (np. zwolnienie z pracy), karną (łącznie z karą pozbawienia wolności) i cywilną. Oznacza to, że po stronie pedagogów leży obowiązek sprawdzenia, czy na przykład w sali lekcyjnej gniazdka elektryczne są zabezpieczone. Nauczyciel, zabierając dzieci na plac zabaw, musi sprawdzić, czy urządzenia na nim się znajdujące są sprawne i bezpieczne, zanim dzieci będą z nich korzystać. To samo dotyczy obowiązku zgłoszenia niezabezpieczonej studzienki kanalizacyjnej na placu przed szkołą czy złe przytwierdzonej bramki do podłoża na boisku szkolnym. Jeśli w wymienionych sytuacjach doszłoby do wypadku, nauczyciel za to odpowie.

Innym rodzajem zdarzeń, które mogą prowadzić do wypadków, są np. bójk między uczniami. Wiele zależy od okoliczności, kto poniesie odpowiedzialność w sytuacji, gdy jedno dziecko wybije zęby drugiemu. Ogromne znaczenie ma w takiej sytuacji to, czy do kłótni i w efekcie przepychanki między uczniami doszło w obecności nauczyciela, czy nauczyciel akurat opuścił klasę lub korytarz szkolny w trakcie dyżuru. Jeśli nie było go przy bijących się uczniach, będzie za ten wypadek odpowiadał, bo nie dopilnował swoich podopiecznych. Jeśli zaś mimo uwag i prób ze strony nauczyciela dzieci i tak się pobiły, sprawa jest rozpatrywana indywidualnie - czy nauczyciel zastosował wszystkie możliwe środki, by temu zapobiec. Nauczyciel chroni ubezpieczenie od odpowiedzialności cywilnej.

Natalia Feluś

Ubezpieczenie od następstw nieszczęśliwych wypadków zabezpiecza finansowo przed ich skutkami

Czym jest ubezpieczenie od następstw nieszczęśliwych wypadków (NNW)

Ubezpieczenie NNV obejmuje dzieci uczęszczające do żłobków, przedszkoli i szkół, a także dla studentów do 25. roku życia. To ochrona na wypadek następstw nieszczęśliwych wypadków, która zabezpiecza finansowo przed skutkami trwałego uszkodzenia ciała lub śmierci osoby ubezpieczonej. Złamania, zwichnięcia, rehabilitacja czy poważne zachorowanie, może wiązać się z wysokimi wydatkami, które są zabezpieczane w ramach pakietu NNV szkolnego. Polisa działa również w czasie wakacji i ferii.

Co może obejmować ubezpieczenie NNV

- Pobyt w szpitalu wskutek wypadku lub choroby
- Zwrot kosztów leczenia
- Pokrycie kosztów rehabilitacji dziecka oraz kosztów nabycia wyrobów medycznych wydawanych na zlecenie będących przedmiotami ortopedycznymi i środkami pomocniczymi
- Rozszerzenie zakresu o wyczynowe uprawianie sportu
- Wstrząśnienie mózgu w następstwie nieszczęśliwego wypadku
- Świadczenia, jeśli dziecko ugryzie kleszcz, pies, żmija lub owad,
- Pakiet stomatologiczny
- Pomoc psychologiczną dla dziecka
- Wsparcie informatyczne

Oprac. Monika Szopa, specjalistka ds. ubezpieczeń

Czym jest wypadek ucznia w szkole

Wypadek ucznia to zdarzenie nagłe, wywołane przyczyną zewnętrzną, powodujące uraz lub śmierć, które nastąpiło w trakcie pozostawania osoby pod opieką szkoły lub placówki.

Na całym terenie szkoły w czasie, gdy odbywają się zajęcia, uczeń pozostaje pod opieką i nadzorem nauczycieli. Zajęcia szkolne są prowadzone nie tylko w szkole, ale również poza placówką, np.: lekcje plenerowe, wyjazdy, wycieczki, zielone szkoły, olimpiady, zawody sportowe. Podczas nich nauczyciele muszą dbać o bezpieczeństwo uczniów, a za wypadek podczas takich zajęć odpowiada szkoła i jej pracownicy.

Natomiast np. wypadek ucznia w trakcie przebywania na boisku szkolnym w dniu wolnym od zajęć szkolnych, w czasie, gdy uczeń nie pozostawał pod opieką szkoły - nie stanowi wypadku osoby pozostającej pod opieką szkoły lub placówki.

Również nie jest wypadkiem zdarzenie - nawet jeśli powoduje uraz - które nie jest spowodowane przyczyną zewnętrzną albo nie ma cech nagłości, np. uczeń biegnąc korytarzem upada, nie ma żadnej oczywistej przyczyny, nie ma przyczyny zewnętrznej, nie ma widocznego urazu, udzielana jest mu pomoc w gabinecie, ale nie ma potrzeby dalszych działań. Jeśli w oczywisty sposób nie ma przyczyny zewnętrznej - to nie jest to wypadek, a więc nie ma obowiązku prowadzenia procedury powypadkowej.

Źródło: portaloświatowy.pl

Haftowana chusteczka w Kanadzie

Gram z ludźmi z całego świata tam, gdzie każdy może być tym, kim chce. Kobieta, mężczyzną, gejem, lesbijką, katolikiem, muzułmaninem lub kimkolwiek innym. Ten klimat wzajemnego szacunku, życzliwości i zrozumienia jest dla mnie ważny. Tego mi w Polsce zawsze brakowało – mówi muzyczka Marta Sołek z Tenczynka.

Ewa Solak: Zostawiłaś Same Suki – zespół, z którym robiłaś karierę. Zostawiłaś rodzinny dom, całe swoje dotychczasowe życie, i wyjechałaś.
Marta Sołek: W zasadzie wszystko zostawiłam. Byłam już tak zmęczona tym, co dzieje się w kraju, nieustannie wkraczającą w życie polityką, walką z jednoznaczną oceną ludzi, że postanowiłam zacząć od nowa. W Kanadzie.

To było pięć lat temu. Wcześniej mocno angażowałaś się w działania folkowe. Same Suki śpiewały o obłudzie, seksualności kobiet i przemocy. Jednocześnie czerpały z ludowości. Instrumenty, na których grałyście, były wyjątkowe. Grasz jeszcze na suce?
 Oczywiście. Biłgorajska suka zawsze będzie mi bliska. Ale grałam też na fideli płockiej, gadulce, lirze greckiej, sarangi, morin khuurze czy basach ludowych.

Byłaś pierwszą studentką jedyne w kraju wydziału muzyki etnicznej, otwartego przez Marię Pomianowską.
 Poznawanie folkloru wiele mnie nauczyło. Nie tylko pod kątem muzycznym. Kiedy skończyłam pierwsze studia na akademii muzycznej, grałam tylko na wiolonczeli. Czułam się trochę ograniczona tym jednym instrumentem. Rywalizacja wiolonczelistów, bezustanne ćwiczenia techniczne, dobijały mnie. Muzyka zaczynała w tym wszystkim ginać. Kiedy Maria Pomianowska 11 lat temu zagrała na suce biłgorajskiej, gdy zobaczyłam, że można grać na wielu instrumentach, oczy mi się otwały. Spróbowałam. Folklor stał mi się bliski. Zaczęłam go odbierać zupełnie inaczej niż dotychczas. Zafascynował mnie prostotą, melodyjnością. Wcześniej kojarzył mi się tylko z Mazowszem.

Ta fascynacja przydaje ci się w Kanadzie?
 Tak, bo tam też grają folkowe zespoły. W kilku obecnie gram. Ale początki mojego życia w Kanadzie były bardzo trudne.

Przecież wyjechałaś za miłością. Powinna uskrzydlać.
 Miłość miłością, ale codzienność to już zupełnie inna sprawa. Pojechałam do partnera, za którego tam wyszłam za mąż. To Polak, których w Kanadzie. Zabrałam dwóch swoich nastoletnich synów. Prawie dwa lata czekałam na uzyskanie pozwolenia na pracę. Oczywiście robiłam różne rzeczy, ale nie mogłam spełniać się zawodowo. Mąż formalnie był osobą, która ręczy za mnie i gwarantuje utrzymanie. To był dla mnie wyjątkowo trudny czas, choć z drugiej strony, wreszcie mogłam więcej siebie dać rodzinie, swoim synom.

W Polsce niewiele mnie widzieli, bo wciąż jeździłam na koncerty. W Kanadzie mogłam być cała dla nich.

Co robiłaś?
 Wszystko to, co powinna robić gospodyni domowa. Ale to nie tylko gotowanie obiadów. Ilość zadań, jakie wykonują gospodynie domowe, matki, jest przecież ogromna. Niestety, przez większość społeczeństwa nie są one traktowane jako praca. Oprócz wypełniania tych obowiązków, mogłam zachwycać się kanadyjską przyrodą. Ale w końcu i ten zachwyt nieco przygasł. To jest zupełnie inny kraj niż Polska. Mieszkając w niewielkim miasteczku można się poczuć jak na wsi. Jest jedno miasto i w promieniu wielu kilometrów nic. Odległości, jakie trzeba tam pokonywać, żeby dotrzeć do większego ośrodka, są ogromne. My mamy 100 km do Toronto, gdzie życie kulturalne jest na wysokim poziomie. Tam poznałam wielu muzyków i tam zaczęłam pracować, gdy w końcu dostałam pozwolenie.

Co robisz?
 Jestem muzykiem, kompozytorem, aranżerem, tour managerem, booking managerem, osobą od social mediów, a także uczę. W pandemii nie było koncertów, więc było to moje główne zajęcie. Teraz zdecydowanie więcej gram i organizuję więcej koncertów, niż uczę.

Jednym z zespołów, w których grasz, są Polky.
 Tak, świetne dziewczyny. Trzy Polki, stąd nazwa. Poznałyśmy się przez znajomych, już w Kanadzie. Muzyków mamy kanadyjskich. Jako zespół dostaliśmy trzy nominacje do Canadian Folk Music Awards, co jest niespotykane, bo przecież nie jesteśmy kanadyjskim zespołem. Śpiewamy po polsku, a Ewelina wygrała nawet główną nagrodę za wokale.

Wspaniale wam idzie!
 Robimy to, co kochamy. Pamiętam, jak któregoś razu, już po pandemii, podczas Festiwalu Sunfest dla żartów któraś z dziewczyn zaintonowała „Mam chusteczkę haftowaną”. Złapałam się za głowę, co to ma być. A tu w ciągu kilku minut dorośli ludzie zaczęli tak szaleć, tak zaangażowali się w zabawę z chusteczką, że do tej pory trudno mi w to uwierzyć. Piosenka z przedszkola wywołała takie emocje, że ciężko to sobie wyobrazić. Chusteczka zrobiła „furorę” nie tylko dlatego, że integrowała ludzi w tańcu. Dzięki energii prostej, polskiej, ludowej melodii, trafiła do serc.

Polky to nie jedyny zespół, w którym obecnie grasz.
 Nie, jest jeszcze Medusa. Mieszanka kulturowa i folkowa. Dwie dziewczyny są z Kanady, a jedna z Anglii. Gramy na zapomnianych tradycyjnych instrumentach smyczkowych i łączymy je z instrumentami klasycznymi, a każda z nas gra na wielu instrumentach. Niesamowity klimat etno. Gram również w zespole Labyrinth Ontario Ensemble – 14 osobowej grupie muzyków, związanej z muzyką Wschodu, a także w Canadian Arabic Orchestra i Moskitto Bar.

Dużo tego.
 Bardzo dużo, mnóstwo się dzieje i jest to niesamowicie twórcze. Ogromnie podoba mi się to, że mam możliwość grania z ludźmi

FOT. Z ARCHIWUM MARTY SOŁEK

Marta Sołek (38 l.) pochodzi z Tenczynka, skończyła akademię Muzyczną w Krakowie na kierunku wiolonczeli oraz fortepianu. Związana wcześniej z zespołem Same Suki, InFidelis, Nikola Kolodziejczyk Orchestra. Obecnie mieszka w Orillii w Kanadzie. Gra w zespole Polky, Medusa, Labyrinth Ensemble, Canadian Arabic Orchestra i Moskitto Bar. Mama dwóch synów.

z całego świata. Nikt z nas nie patrzy na drugą osobę jak na wroga, każdy może być tym, kim chce. Kobieta, mężczyzną, gejem, lesbijką. Katolikiem, muzułmaninem lub kimkolwiek innym. Ten klimat wzajemnego szacunku, życzliwości i zrozumienia jest dla mnie ogromnie ważny. Tego mi w Polsce zawsze brakowało.

A czego brakuje ci w Kanadzie?
 Oczywiście tęsknię za rodziną. Bliskości nic nie zastąpi. Brakuje też dobrego jedzenia.

Nie jest tam smaczne?
 Nie, mięso, warzywa i owoce z marketów zupełnie nie mają smaku. Pieczywo jest jak guma. Jedynie na bazarach można kupić coś

dobrego. Owszem, mają dobre ciasta dyniowe, tradycyjne frytki z sosem mięsnym. Ale tamtejsza kuchnia ogólnie nie jest najlepsza.

Często jesteś w Polsce?
 Nie, odkąd wyjechałam pięć lat temu, jestem teraz drugi raz. Pierwszy przyjazd wiązał się z pogrzebem mojej mamy, co do tej pory jest dla mnie ciężkim przeżyciem. Teraz, gdy nieco po tym ochłonęłam, przyjechałam uporządkować związane z nią sprawy. Nie jest to łatwe, ale muszę to zrobić. Poza tym, mam tu rodzinę i przyjaciół. Z wszystkimi chcę się spotkać.

Wrócisz kiedyś do Polski?
 Nie, raczej tego nie planuję. Przynajmniej na razie.

**Codziennie mamy dla Was newsy na przelom.pl
Zaglądajcie do nas!**

przelom.pl
 PORTAL ZIEMI CHRZANOWSKIEJ

Likwidacja zapadliska na cmentarzu

Głęboki na 10 metrów lej na cmentarzu w Gaju, do którego 20 września zsunęło się 40 trumien i 61 szczątków ludzkich, jest już prawie zasypany. Prawie, bo teren ten przynajmniej przez kilka dni musi podlegać obserwacji, aż ziemia się uleży.

Zasypywanie zapadliska rozpoczęło się w piątek 23 września. Tego niełatwego zadania podjęła się Firma Handlowo-Usługowa Rucki z Trzebinii. Na cmentarz nie mógł wjechać większy sprzęt, by nie uszkodzić okolicznych nagrobków. Materiał do zasypywania leja był więc zwożony mniejszymi pojazdami.

Codziennie, oprócz firmy ochroniarskiej, dyżur na cmentarzu mieli pracownicy Spółki Restrukturyzacji Kopalń.

Prace trwały od świtu do zmierzchu. Pod bramę cmentarza zwożono materiał, którym zasypywano lej. Jak dowiedzieliśmy się od Marcina Walugi, dyrektora oddziału Spółki Restrukturyzacji Kopalń, Oddział w Dąbrowie Górniczej KWK w Całkowitej Likwidacji, ten materiał to ziemia, kamień oraz dodatkowo – cement.

Zasypywano nim zapadlisko, które wcześniej zostało przykryte geowłókniną i siatką o małych oczkach. Dlaczego? Ze względu na zagrożenie epidemiologiczne. Jak tłumaczy Beata Majkrzak, Powiatowy Inspektor Sanitarny w Chrzanowie, do leja zsunęły się przecież trumny i wy-

W piątek 23 września rozpoczęło się zasypywanie zapadliska na cmentarzu w Gaju

padły z nich szczątki ludzkie w różnym stopniu mineralizacji. Trzeba było też je chronić przed ptactwem i zwierziną.

Kapitan Piotr Bębenek z Komendy Powiatowej PSP dodaje, że zgodnie z zaleceniami sanepidu, strażacy spryskali geowłókniną środkiem odkażającym - chloraminą.

Zanim rozpoczęło się zasypywanie leja, zapadła decyzja, by nie wydobywać szczątków ciała z zapadliska, gdyż byłoby to niebezpieczne.

Cmentarz w Gaju jest obecnie zamknięty do odwołania. Firma ochroniarska pilnuje,

by na jego teren nie wchodziły osoby do tego nieuprawnione.

Czego mogą spodziewać się 1 listopada parafianie? Czy w pobliżu nekropolii zostanie zorganizowana jakaś uroczystość, by uczcić pamięć zmarłych, jeśli cmentarz nadal będzie zamknięty? Z tymi pytaniami zwróciliśmy się do proboszcza parafii Niepokalanego Serca NMP w Trzebinii ks. kan. Piotr Mozdyniewicz.

- Nie potrafię na to pytanie odpowiedzieć w tym momencie. Z Bogiem – brzmiała odpowiedź proboszcza.

Agnieszka Filipowicz

Zasypywanie leja rozpoczęło się 23 września

Szkody mogą wystąpić nie tylko nad podziemnymi wyrobiskami

Rozmiar szkód górniczych zależy głównie od metod, jakimi była prowadzona eksploatacja górnicza – mówi Wojciech Niemiec, kierownik robót górniczych w KWK Siersza w latach 70. i 80. w rozmowie z Agnieszką Filipowicz.

Odkąd zaczęła się zapadać w Trzebinii ziemia, wiele mówi się o szkodach górniczych. Proszę wyjaśnić – czym one tak naprawdę są?

Przy eksploatacji kopalni użytecznych jak węgla, rudy żelaza, cynku, miedzi, powstają tzw. szkody górnicze. Są to

Wojciech Niemiec

uszkodzenia budynków i infrastruktury na powierzchni ziemi nad obszarami górniczymi. Ich rozmiar zależy od metod, jakimi była prowadzona eksploatacja.

A jakie są te metody?

Eksploatacja górnicza może być prowadzona na zawał albo

z podsadzką. Ta pierwsza metoda polega na samoistnym obrywaniu się skał górotworu za wybraną przez górników przestrzeń po węglu. Natomiast eksploatacja z podsadzką polega na uzupełnieniu przestrzeni wybranej piaskiem i innymi skałami, co ogranicza deformację terenu. Przy metodzie na zawał powstają dużo większe uszkodzenia na powierzchni ziemi – pęknięcia, leje, zapadliska. Dlatego pod gęstą zabudową prowadzi się eksploatację z podsadzką.

A dlaczego Siersza nie stosowała wyłącznie tej bezpieczniejszej metody?

Ze względu na koszty. Metoda z podsadzką jest dużo droższa. **Szkody górnicze – jak widzimy na przykładzie osiedla Gaj – pojawiają się często po wielu latach. Czy występują one tylko w miejscach bezpośrednio nad wyrobiskami?**

Niekoniecznie. Na obszarze górniczym powstaje po wybraniu złoża tzw. niecka osiadania. Obejmuje ona część terenu bezpośrednio sąsiadującą z obszarem górniczym. Mówiąc w skrócie – jest to zagłębienie w powierzchni ziemi powstałe wskutek zapadnięcia się warstw skalnych w wyniku podziemnej eksploatacji górniczej. Jego wielkość zależy od szerokości i długości, a także głębokości obszaru eksploatacji. W niecce osiadania również możliwe są szkody górnicze, choć w mniejszej skali. Dlatego też pewne zabezpieczenia na powierzchni są konieczne nie tylko bezpośrednio nad obszarem eksploatacji, ale również nad niecką osiadania.

Czy zatem zapadliska mogą pojawić się także w innych miejscach? Nie tylko – jak dotychczas – na terenie ogród-

ków działkowych, na cmentarzu czy w pobliskim lesie?

Na osiedlu Gaj eksploatacja była prowadzona metodą na zawał w XIX i XX wieku. Na różnych głębokościach. W związku z tym nie jest wykluczone, że mogą pojawić się uszkodzenia zabudowań w bliskim sąsiedztwie. Dlatego jest bardzo pożądane przeanalizowanie starych map górniczych tego obszaru i obliczenie zasięgu nieckie osiadania.

Gdzie jeszcze na terenie gminy Trzebinia prowadzona była eksploatacja metodą na zawał?

Między innymi w rejonie szybu Zbyszek, szybu Karniowice, szybu Walter w Myślachowicach.

A metodą na podsadzkę?

Na przykład w rejonie szybów Wanda i Artur w Sierszy, rejonie osiedla Górka oraz Wodnej.

Z historii kopalni Siersza

Początki jednej z najstarszych w regionie kopalni Siersza to 1861 r., kiedy uruchomiono zakład Nowa Izabela. W 1884 r. ruszył nowy szyb Artur, od którego kopalnia przyjęła nazwę. W 1947 r. dołączono do niej kopalnię Zbyszek. Zakład zaczął funkcjonować pod wspólną nazwą Siersza.

Od 1949 r. kopalnię intensywnie rozbudowywano, sukcesywnie zwiększając jej obszar eksploatacji, do osiągnięcia ok. 40 km kw. W 1951 r. Siersza połączona została z kopalnią Krystyna w Tenczyńsku.

1 listopada 1999 r. rozpoczęto likwidację kopalni, którą ostatecznie w 2001 r. zamknięto.

- Kopalnia zakończyła eksploatację 31 października 1999 r., a jej całkowitą likwidację zakończono z końcem 2002 r., zasypując również wszystkie szyby oraz kończąc odwadnianie kopalni. Skutkowało to rozpoczęciem samozatopienia wyrobisk górniczych do poziomu ustabilizowania się zwierciadła wód podziemnych. Decyzję o samozatopieniu kopalni umożliwiło jej szczególne, odmienne położenie, w porównaniu do większości kopalń w Zagłębiu Górnośląskim. Kopalnia była całkowicie izolowana od innych zakładów górniczych i nie graniczyła z żadną kopalnią czynną lub zamkniętą - informuje Państwowy Instytut Geologiczny-PIB.

W 2013 r. niemiecka firma Ichor Coal zajmująca się wydobyciem węgla poinformowała, że jest zainteresowana odbudową zlikwidowanej kopalni. Niemiecki inwestor chciał zagospodarować pod budowę nowego zakładu około 10-12 hektarów terenu po dawnej kopalni. Rozważana była również możliwość ponownego wykorzystania dawnej podziemnej magistrali węglowej prowadzącej z wnętrza byłej kopalni do pobliskiej elektrowni Siersza. Zakończyło się na planach.

Z danych Głównego Instytutu Górnictwa wynika, że pod względem tektonicznym tutejszy obszar górniczy należy do skomplikowanych. Przebiega tu gęsta sieć uskoku. Zagrożenia zapadliskowe istnieją na terenach, w podłożu których prowadzono eksploatację węgla. Już w przeszłości powstawały liczne tzw. deformacje nieciągłe powierzchni związane z płytką eksploatacją węgla w formie zapadlisk i lejów wywołane reaktywacją starych płytkich zrobów.

(źródło: nettg.pl)

af

Czekamy na wyniki badań

-Badania powinny być wykonane wcześniej, byśmy mieli wiedzę, na ile teren osiedli Gaj i Siersza jest zagrożony występowaniem zapadlisk – uważa Jarosław Okoczek, burmistrz Trzebini.

Agnieszka Filipowicz: W ciągu ostatniego roku w Trzebini pojawiło się 10 zapadlisk na osiedlu Gaj i Siersza. Sytuacja jest niepokojąca, bo wszystko wskazuje na to, że mogą wystąpić kolejne szkody górnicze...
Jarosław Okoczek: Od sierpnia minionego roku, gdy ziemia zapadła się na terenie ogródków działkowych, interweniuję w Spółce Restrukturyzacji Kopalń (która jest zobowiązana m.in. do prowadzenia monitoringu zatapiania kopalni i skutków likwidacji zakładu) nie tylko o zabezpieczenie terenu, ale przede wszystkim o wykonanie badań geofizycznych i hydrologicznych gruntu. Każde takie zgłoszenie jest udokumentowane. W tej sprawie kilkakrotnie spotykałem się z władzami spółki. W odpowiedzi wciąż jednak słyszałem, że trudno znaleźć firmę, której można by zlecić to zadanie. Teraz słyszę pytania, dlaczego gmina nie wykonała tych badań? Otóż, jako burmistrz, muszę działać w ramach przepisów prawa. Nie mam możliwości prawnej wydatkowania publicznych pieniędzy na skanowanie georadarem terenów niebędących własnością gminy. Poza tym, my znamy podmiot, który za to odpowiada. To SRK, jako prawny następca zamkniętej KWK Siersza, i to spółka jest do tego zobowiązana. Podobnie jak do wypłaty od-

szkodowań za zaistniałe szkody. Ubolewam, że dopiero po ostatniej tragedii, gdy ziemia zapadła się na cmentarzu parafialnym i uszkodzonych zostało 40 grobów, przystąpiono do badań. Również jestem zdania, że badania powinny były być wykonane wcześniej, byśmy mieli wiedzę, na ile teren osiedli Gaj i Siersza jest zagrożony występowaniem zapadlisk, i jak temu zaradzić.

Kiedy będą znane wyniki badań?

Wyniki badań, z informacji uzyskanych od SRK, mają być gotowe końcem tygodnia. Wtedy dowiemy się, czy pustek w ziemi jest więcej i jak temu zaradzić. Jako burmistrz dopilnuję, by spółka wywiązała się ze swojego zadania, jakim jest zabezpieczenie tego terenu.
Nie obawia się pan, że szkody górnicze mogą wystąpić w rejonie powstającego bloku komunalnego w Gaju?
Chciałbym wyjaśnić sprawę budowy nowego bloku komunalnego przy ul. Jana Pawła II w Trzebini. Budynek powstaje na terenie, który nie jest zagrożony powstawaniem pogórnich zapadlisk. Tam nie była prowadzona płytką eksploatacją węgla. Zanim otrzymaliśmy pozwolenie na budowę, wykonaliśmy szereg wymaganych prawem analiz, które potwierdziły, że można tam budować blok mieszkalny.

Kopalnia Siersza nie daje o sobie zapomnieć

Aż 270 hektarów obejmuje całkowity obszar zagrożony szkodami górniczymi. Władze Trzebini uspokajają, że to wcale nie oznacza, by na całości tego terenu miały powstawać zapadliska. Epicentrum tych zjawisk znajduje się na mniejszym obszarze - 8 hektarów, który w większości jest niezamieszkały.

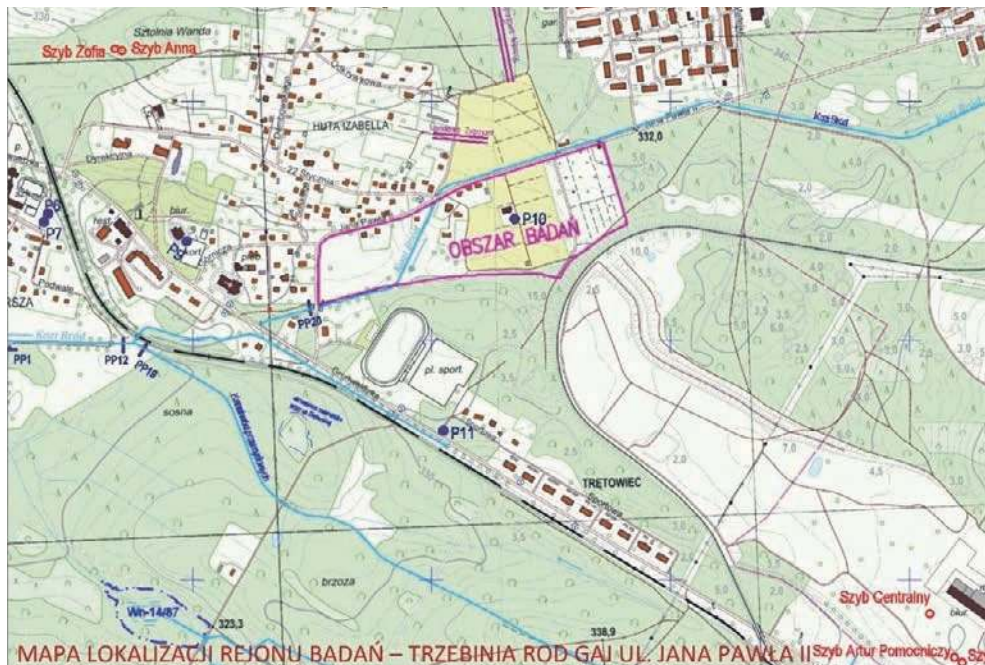
Znajduje się tam jednak cmentarz i ogródki działkowe, na których ziemia już się zapadała kilkakrotnie. To dlatego na wejściu do Rodziny Ogródków Działkowych zawiązała kilka miesięcy temu kartka z informacją, że wejście na teren obowiązuje na swoją odpowiedzialność.

JAK NA POLU MINOWYM

- Czuję się tu tak, jakbym stąpała po polu minowym – mówi jedna z kobiet, która mimo zagrożenia nie zrezygnowała z zajmowania się działką. Nie ona jedna. Wielu sporo tam zainwestowało. Niektórzy sadzą nie tylko kwiaty, ale też uprawiają grządki. Wzniesli altanki, domki z werandami.

Spółka Restrukturyzacji Kopalń już od pewnego czasu chciała sprawdzić grunt na terenach pogórnich, na których zapada się ziemia.

- Trzykrotnie ogłaszaliśmy przetargi. Niestety, nie udało się wyłonić firmy, która mogłaby przeprowadzić analizy. Udało się to dopiero w tym roku we współpracy z krakowską AGH. Uczelnia wykonała plan badań, które miały dać nam informację o tym, jak wygląda sytuacja na terenach pogórnich i jakie działania należy podjąć, aby zmniejszyć ryzyko powstawania zapadlisk - wyjaśnia Wojciech Jaros, rzecznik prasowy SRK.

Źródło - Spółka Restrukturyzacji Kopalń

Przemysław Rejdych

Komentuje Przemysław Rejdych, członek zarządu powiatu chrzanowskiego ds. bezpieczeństwa

- O szkodach górniczych i zapadającej się ziemi w Trzebini słyszeliśmy już od dłuższego czasu. Chyba jednak nikt nie przypuszczał, że dojdzie do takiej katastrofy, jak ta na cmentarzu w Gaju 20 września, gdy ogromna wyrwa w ziemi pochłonęła w krótkiej chwili aż 40 grobów i 61 szczątków ludzkich. Od 20 września niemal codziennie byłem na cmentarzu i obserwowałem zapadlisko oraz jego zasypywanie. Zarówno firma, która zajęła się zasypywaniem zapadliska, jak i firma ochroniarska, która pilnowała niebezpiecznego terenu, spisały się na medal. Jedno jest pewne – teraz trzeba podejmować szybko kolejne działania. Z niecierpliwością czekam na wyniki badań zleconych przez SRK, które wskażą, gdzie jeszcze mogą znajdować się pod powierzchnią niebezpieczne pustki, by nie doszło do jeszcze większej tragedii.

cję o tym, jak wygląda sytuacja na terenach pogórnich i jakie działania należy podjąć, aby zmniejszyć ryzyko powstawania zapadlisk - wyjaśnia Wojciech Jaros, rzecznik prasowy SRK.

Zanim zaczęły się badania, zapadł się cmentarz.

DLACZEGO ZIEMIA SIĘ ZAPADA?

Na to pytanie eksperci odpowiadają – winna jest

płytką eksploatacja węgla w tym rejonie oraz sposób likwidacji kopalni przez zatopienie. Dwie dekady temu decyzję o zalaniu kopalni zatwierdził ówczesny minister gospodarki.

- Już wtedy ta decyzja budziła ogromne kontrowersje. Obawialiśmy, że przeprowadzana w szybkim tempie likwidacja KWK Siersza, bez analizy poten-

cjalnych konsekwencji zatapiania kopalni, nie powinna mieć miejsca. Zwróciłem się wówczas do posła Adama Bielana o wsparcie. Wystąpił on z interpelacją w tej sprawie. Niestety, decyzja nie została zmieniona. Teraz ponosimy tego skutki – mówi radny powiatowy z osiedla Siersza, Janusz Szczęśniak.

Agnieszka Filipowicz

Prokuratura wszczęła postępowanie

W zeszłym tygodniu prokuratura wszczęła postępowanie w sprawie zapadliska w Trzebini.

Śledczy sprawdzą, czy do-

szło do przestępstwa spowodowania niebezpieczeństwa powszechnego.

Jak poinformował nas prokurator Janusz Hnatko, rzecznik prasowy Prokuratury Okręgowej w Krakowie, to

przestępstwo z artykułu 163 kodeksu karnego. Jest zagrożone karą do 10 lat pozbawienia wolności lub do pięciu lat, jeśli przestępstwo zostało popełnione nieumyślnie.

af

Zapadliska nie wpłynęły na ujęcie Lech

Pojawiające się co rusz w Trzebini zapadliska zrodziły obawy mieszkańców i pytania, czy szkody górnicze nie zagrażają znajdującemu się na osiedlu Siersza ujęciu wody Lech.

To znajdujące się przy ul. Leśnej ujęcie jest strategicznym, obok Żelatowej, ujęciem eksploatowanym przez Wodociągi Chrzanowskie. Dostarcza 5000 metrów sześciennych wody na dobę. To blisko jedna trzecia zapotrzebowania na wodę w Chrzanowie, Trzebini i Libiążu.

Dyrektor techniczny Wo-

dociągów Chrzanowskich Szymon Wyrwik zapewnia, że jakość wody z Lecha nie uległa pogorszeniu. Próbki są systematycznie badane w akredytowanym laboratorium wodociągów. Jej jakość sprawdza również sanepid. Obecnie nie ma powodów do obaw o jakość wody z Lecha.

af

Georadar bada zagrożony teren

Na zlecenie Spółki Restrukturyzacji Kopalń na osiedlu Gaj w Trzebini rozpoczęły się badania terenu metodą georadarową.

Jak działa georadar? Otóż pomiary tą metodą polegają na emisji w głąb gruntu fal elektromagnetycznych, emitowanych przez anteny nadawcze. Antena odbiorcza rejestruje fale elektromagnetyczne odbite od granic geologicznych w badanym terenie.

Urządzenie pozwala na precyzyjne uzyskiwanie przekrojów podłoża. Dzięki niemu można wykryć np. pustki pod powierzchnią, takie jak pod cmentarzem w Gaju, będące skutkiem eksploatacji górniczej.

Badanie georadarem na terenie cmentarza w Gaju

Co ważne, pomiary georadarowe są całkowicie bezinwazyjne. Dzięki temu można je wykonywać w rezer-

watach przyrody, wewnątrz budynków czy w badaniach dróg.

af

Przedsiębiorcy, sklepikarze i domokrażcy

W okresie dwudziestolecia międzywojennego Żydzi stanowili połowę mieszkańców Chrzanowa. Byli ważną częścią historii miasta, o której dziś przypominają stare kamienice - miejsca, gdzie żyli, pracowali i prowadzili swoje biznesy.

Anna Sadło-Ostafin, kustosz miejscowego Muzeum, przypomina, że od początku swojego istnienia Chrzanów był niewielkim, ale znaczącym ośrodkiem handlowym, przede wszystkim ze względu na swe położenie przy szlakach handlowych i traktach łączącym Kraków i wschodnie ziemie Rzeczypospolitej z dwoma drogami. Jedną biegnącą w stronę Czech i Austrii oraz drugą, prowadzącą do Niemiec.

- Społeczność żydowska od końca XVI wieku

miała znaczący udział w życiu gospodarczym miasta. Ze względu na swoje zdolności handlowe, Żydzi byli w mieście prywatnym, takim jak Chrzanów, elementem społecznym pożądanym przez jego właścicieli. W okresie dwudziestolecia międzywojennego stanowili połowę mieszkańców Chrzanowa. W 1939 roku było to ponad 8 tysięcy osób. Społeczność ta posiadała przeszło 77 procent przedsiębiorstw handlowych w mieście. Niezbyt liczną grupę stanowili właściciele hurtowni i dużych sklepów. Przeważali natomiast handlarze detaliczni, a zatem sklepikarze, straganiarze oraz popularni wówczas domokrażcy i handlarze starzyzną, czyli tak zwani tandeciarze - mówi Anna Sadło-Ostafin, która poprowadziła spacer po Chrzanowie „Śladami żydowskich sklepów, gescheftów i małych biznesów”, w ramach X Dni Kultury Żydowskiej.

Oto, co opowiedziała o wybranych punktach związanych z chrzanowskimi Żydami.

Michał Koryczan

Anna Sadło-Ostafin (z prawej) podczas spaceru „Śladami żydowskich sklepów, gescheftów i małych biznesów”

Kamienica przy ul. Mickiewicza 10

W tym miejscu stała kamienica należąca kiedyś do Sussmanna Kühnreicha

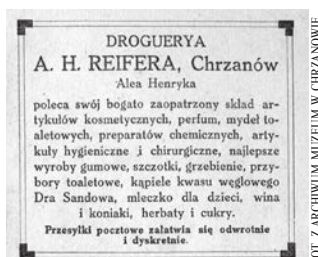

Sussmann Kühnreich

Nieistniejący już budynek (zawalił się w 2017 r.) na początku XX w. należał do Süssmanna Kühnreicha, bogatego przedsiębiorcy, należącego do Cesarsko-Królewskiej Rady Powiatowej. Był on licencjonowanym przedstawicielem

cementowni Szczakowa, Górka, Podgórze i Golezów oraz kopalni Janina w Libiążu. Przede wszystkim prowadził koncesjonowaną sprzedaż prochu i dynamitu firmy Dynamit Nobel z Wiednia. Kühnreich handlował też towarami kolonialnymi.

Kamienica przy alei Henryka 1

Reklama drogerii

Budynek powstał w 1906 r. Przed II wojną światową na parterze mieściła się drogeria i skład apteczny Abrahama Reifera. Był to bardzo ważny punkt na handlowej mapie miasta, bogato zaopatrzone nie tylko w artykuły lecznicze, ale i kosmetyczne, przywożone m.in. z Paryża.

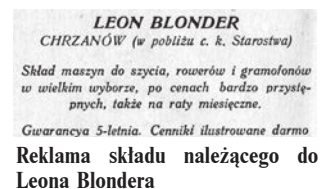
To właśnie w tym miejscu

W tym budynku mieściła się drogeria i skład apteczny Abrahama Reifera

w Chrzanowie naukowego bakcyła złapał syn Abrahama i Matyldy Reiferów - Izaak Ignacy Reifer. Absolwent

pobliskiej szkoły podstawowej i chrzanowskiego gimnazjum, czyli dzisiejszego I Liceum Ogólnokształcącego, miał

Znajdował się tu skład maszyn do szycia, rowerów i gramofonów, co na początku XX wieku było dosyć postępowe w Chrzanowie, zwłaszcza gramofony. Sklep prowadził Leon Blonder, kupiec i działacz różnych stowarzyszeń. Tutaj również znajdował się skład sukna, należący do Izraela Puffelesa, bardzo znanego kupca, jednego z najbogatszych chrzanowian na początku XX wieku.

Tu znajdował się skład maszyn do szycia, rowerów i gramofonów

Kamienica przy ul. Dobczyckiej 13

W budynku mieściła się Drukarnia Lipmana Diamanta, jednego z kilku znanych chrzanowskich drukarzy

niepopularne poglądy polityczne. Związał się bowiem z ruchem komunistycznym, co nie było mile widziane w tamtych czasach. Miał nawet proces polityczny, ale został uniewinniony. Studiował na Politechnice w Brnie, skąd wyjechał do Wiednia, gdzie kontynuował swoją karierę naukową, a potem do Nowej Zelandii. Dzięki temu przeżył Holokaust. W 1948 r., jako utytułowany biochemik, wrócił do Polski, pracując w Szkole Głównej Gospodarstwa Wiejskiego w Warszawie, zyskując tytuł profesora. Potem na Uniwersytecie Jagiellońskim tworzył katedrę biochemii. Zmarł w 1971 r. w Krakowie. Jest pochowany na Cmentarzu Rakowickim.

Kamienica przy alei Henryka 21

FOT. MICHAŁ KORCZAN

Budynek wzniesiony przez kupców Rosenberga i Faigenbauma

Jeden z najładniejszych budynków, wzniesiony w pierwszej dekadzie XX wieku przez kupców Rosenberga i Feingenbauma. Piękne zdobienia ka-

mienicy zachowały się do dzisiaj.

W latach 20. i 30. połowa kamienicy należała do rodziny Cyferów, w tym od 1931 ro-

ku do adwokata Samuela Cyfera, doktora prawa i wieloletniego wiceburmistrza Chrzanowa. Był to zasymilowany syjonista, człowiek postępowy, bardzo zasłużony nie tylko dla żydowskiej społeczności Chrzanowa.

Od 1920 r. w budynku miała siedzibę składnica kótek rolniczych. Od podwórka znajdował się skład cukierniczy drugiego z właścicieli, czyli Feingenbauma. Od 1911 do 1935 r. na parterze budynku działała drukarnia Jakuba Deutschera (wcześniej wynajmował pod tę działalność pomieszczenia w magistracie przy ul. Mickiewicza). Później mieścił się tutaj znany sklep elektrotechniczny Coghe-na. Był on przedstawicielem firmy Philips.

Kamienica przy ul. Sokoła 13

FOT. MICHAŁ KORCZAN

W tym budynku swój zakład prowadził Józef Umlauf

Mieściła się tutaj fabryka maszyn i zakład artystyczno-ślusarski Józefa Umlaufa, początkowo w spółce z Silbigerem i Schönkerem. Zakład ten był wykonawcą większości ozdobnych ogrodzeń, balustrad i tym podobnych metaloplastycznych rzeczy w Chrzanowie. Józef Umlauf

Józef Umlauf

był weteranem I wojny światowej i Legionistą, a także działaczem Towarzystwa Gimnastycznego „Sokół”. Po wybuchu II wojny światowej był przez pewien czas przewodniczącym Komitetu Żydowskiego i Żydowskiej Rady Starszych, czyli samorządu powołanego przez Niemców.

Kamienica przy alei Henryka 31

FOT. MICHAŁ KORCZAN

Na zapleczu kamienicy znajdowała się fabryka wody sodowej i lemoniady

Na zapleczu kamienicy znajdowała się należąca do Grajowerów fabryka wody sodowej i lemoniady oraz rozlewnia piwa Żywiec. Budynek wyglądał nieco

inaczej. Znajdował się tu przejazd dla wozów konnych, które dystrybuowały tutejsze produkty.

Ponoć woda sodowa i lemoniada swoją cudowność

zawdzięczały ujęciu wody źródlanej znajdującym się na podwórku. Reklamowali lemoniadę jako zdrowotną.

Fabryka posługiwała się skrótem R. Grajower. Tak były sygnowane butelki i syfony firmowe.

Skrywała się pod tym częściowym skrótem właścicielka, czyli Rebeka Grajower. W małym Chrzanowie, a już szczególnie w społeczności żydowskiej, było nie do pomyślenia, żeby właścicielem była kobieta. Dlatego też często w oficjalnych spotkaniach zastępował ją syn Dawid, natomiast wszystko było zarejestrowane na kobietę. Fabryka funkcjonowała jeszcze podczas wojny pod zarządem niemieckim. Zachowały się butelki etykietowane już przez Niemców.

Działka przy ul. 29 Listopada 15

FOT. MICHAŁ KORCZAN

W tym miejscu stał zespół zabudowań, w których mieszkał Sina Kurtz

W nieistniejącym już zespole zabudowań mieszkał Sina Kurtz, znany przedsiębiorca, członek Cesarsko-Królewskiej Rady Powiatowej, właściciel wytwórni papy dachowej, która mieściła się przy dzisiejszej ul. Partyzantów w Chrzanowie.

Przez pewien czas był przewodniczącym gminy wyznaniowej, człowiekiem cieszącym się ogromnym autorytetem wśród swojej społeczności. Jeśli ktoś nie wiedział, jaką podjąć decyzję, zwłaszcza polityczną, to przychodził do Siny Kurtza.

Sina Kurtz

Na ul. Dobczyckiej miał sklep z alkoholami. Posiadał też cegielnię położoną na Kątach.

W historii zapisał się również jako emitent bonów wojennych. Kiedy po zakończeniu I wojny światowej na rynku brakowało pieniędzy, szczególnie o niewielkich nominałach, zamożni lokalni kupcy emitowali właśnie swoje bony jako pieniądze zastępcze.

Sina Kurtz miał kilkanaścioro dzieci. Jeden z jego potomków był ministrem spraw wewnętrznych Izraela i gościł parokrotnie w Chrzanowie.

Kamienica przy alei Henryka 40

FOT. MICHAŁ KORCZAN

Potężna kamienica czynszowa Izraela Pufflesa. Rozpoczął budowę pod koniec lat 20. minionego stulecia, a zakończył w 1932 roku. Nawet ówczesny kryzys był mu niestraszny. Wybudowana w modnym wówczas stylu okrętowym. Kilka podobnych kamienic powstało jeszcze w Chrzanowie. Nie był rodowitym chrzanowianinem. Przybył z terenów Prus i ożenił się z Sarą z bogatej chrzanowskiej rodziny Szwarców. Dorobił się na eksporcie sukna z Niemiec i sprzedaży dalej na wschód. W kamienicy mieścił się zakład fotograficzny Edmunda Krzysztoforskiego i sklep z przyborami fotograficznymi, zabawkami i instrumentami muzycznymi.

Budynek przy ul. Grunwaldzkiej 5

FOT. MICHAŁ KORCZAN

Budynek willowy, wybudowany na początku XX wieku przez przybyłego ze Śląska kupca Izaaka Leibe Rosenberga. Dosyć szybko, bo już w 1918 obiekt został sprzedany. Kupił ją inny kupiec Salomon Gold, a w 1926 r. stała się własnością rodziny Reiferów, innych niż ci, posiadający drogerię. Mojżesz Reifer był znanym hurtownikiem owoców i warzyw. Miał monopol w Chrzanowie na sprzedaż owoców południowych. Jak widać nie brakowało w mieście chętnych na te luksusowe wówczas towary, jakimi były pomarańcze, cytryny czy ananasy. Do 1924 r. pomieszczenia na zakład fotograficzny wynajmowali tu Maria i Stanisław Łojek, znani m.in. z dokumentowania Chrzanowa. Powstała cała seria ich pocztówek z wizerunkami miasta.

Kamienica przy ul. Krakowskiej 29

FOT. MICHAŁ KORCZAN

Na piętrze znajdował się skład Pauli Holländer. Zajmowała się sprzedażą maszyn do szycia Singer, rowerów i wózków dziecięcych

Dziki są mądre, ludzie nierozważni

Dzięki mieszkańcom miast, dziki czują się w Chrzanowie lub Trzebini lepiej niż w lesie. Mają jedzenie i schronienie.
Życ – nie umierać!

Zawsze o tej porze roku problem dzików się nasila i od wielu lat wraca jak bumerang.

MAŁO ODSTRZAŁÓW REDUKCYJNYCH

W tym roku powiat wydał decyzję na odstrzały redukcyjne 49 dzików w gminie Chrzanów i Babice. Jest to usługa płatna, obecnie realizowana przez prywatną firmę z Krakowa, posiadającą odpowiednie uprawnienia. Chodzi m.in. o tereny w bezpośrednim sąsiedztwie zabudowań, poza obwodami łowieckimi, gdzie myśliwi nie mogą polować.

Wiesław Domin, dyrektor powiatowego wydziału ochrony środowiska, mówi, że prawie połowa ze wspomnianych 49 dzików jest już odstrzelona. Radny Leszek Kowalski z Płazy dziwi się, dlaczego tak mało. Pyta ironicznie, czy np. w Trzebini i Alwerni nie ma dzików.

BURMISTRZ WOLI PŁOSZYĆ

Dyrektor Wiesław Domin przypomina, że starosta wydaje zgodę na odstrzał redukcyjny tylko wówczas, gdy płacą za niego gminy, bo one odpowiadają za utrzymanie porządku na swoim terenie. Koszt odstrzału – ok. 600 zł od sztuki.

Burmistrz Trzebini Jarosław Okoczek informuje, że zamiast finansować odstrzał dzików, zawnioskował do marszałka o „zezwoleń na odstępstwo od zakazu płoszenia zwierząt łownych”. Do tego preparaty odstraszające i poletka zaporowe.

Tymczasem np. na trzebińskim osiedlu Wodna dziki czują się jak u siebie. Boisko trawiaste przy Granicznej, obok domów jednorodzinnych, jest tak zryte, że nie nadaje się do użytku. Podobnie dzieje się na os. Górka.

KARMIEŃ DZIKÓW

Jerzy Olearczyk, prezes Koła Łowieckiego „Bażant” w Trzebini, tłumaczy powody migracji dzików z lasu do miast i dlaczego tak trudno je odstrzelić. Jest to zwierzyzna, która nie przywiązuje się do konkretnego miejsca.

- Żeby pozyskać jednego dzika, każdy myśliwy wyjeżdża

do lasu średnio 15 razy – szacuje prezes Olearczyk.

Krótko mówiąc, dzik jest mądry. Szkoda, że niektórzy ludzie są nierozważni. Poza ogrodzenia swoich posesji wyrzucają np. jabłka, śliwki, gruszki, chleb.

- Stąd atak dzików na miasta – stwierdza Olearczyk.

NAWŁOCI U NAS DOSTATEK

Dziki nie lubią otwartych przestrzeni. Wolą siedzieć w krzakach, a szczególnie w wysokich nawłociach, których nie brakuje np. w Chrzanowie.

- Trzeba zmotywować właścicieli takich terenów do ich wykaszania, przynajmniej raz w roku – uważa Włodzimierz Kucia, prezes Koła Łowieckiego „Żuraw” w Chrzanowie.

Do tego dochodzi aktualnie wzmożony rozwój larw chrząszcza majowego, przebywających pod trawą krótką, strzyżoną. Uczta dla dzika pierwsza klasa!

OCHRONA PRZED INWAZJĄ

Prezes Jerzy Olearczyk podkreśla, że myśliwi nie mogą polować w odległości mniejszej niż 150 metrów od budynków mieszkalnych i 500 metrów np. od cmentarzy. Robią to tylko w obwodach łowieckich, co i tak daje rocznie ok. 1000 odstrzelonych dzików.

Myśliwi przekonują, że starają się jak tylko mogą ograniczyć migrację dzików do miast, zwiększając planowy odstrzał. Przyrost dzika w powiecie chrzanowskim szacuje się na 600 procent stanu wiosennego.

- Co by było, gdyby myśliwi nie strzelali do dzików przez trzy lata? – pyta retorycznie Jerzy Olearczyk, prezes KŁ „Bażant” w Trzebini.

Myśliwi chronią też pola uprawne przed inwazją dzików. Przemysław Stasiowski, prezes Koła Łowieckiego „Słonka” w Trzebini, mówi, że w tym roku jego myśliwi grodzą prawie 270 hektarów upraw. Poświęcili na to ok. 1600 godzin od kwietnia. Celem jest m.in. uniknięcie wypłaty odszkodowań. W tej sytuacji brakuje czasu na polowania.

Lukasz Dulowski

Dziki w rejonie stacji PKP w Libiążu

Prezesi kół łowieckich na powiatowej komisji ochrony środowiska: Jerzy Olearczyk (KŁ „Bażant” w Trzebini) i Przemysław Stasiowski (KŁ „Słonka” w Trzebini)

Dziki lubią siedzieć w nawłoci, a tej nie brakuje w Chrzanowie. Na zdjęciu gminne działki między Podwalem a Szpitalną

9

kół łowieckich działa w powiecie chrzanowskim.

59

tys. zł przekazał powiat na funkcjonowanie kół w 2022 r. Te pieniądze są przeznaczone na tworzenie „poletek łowieckich” oraz zimowe dokarmianie zwierząt. W poprzednich latach powiat przekazywał po 50 tys. zł.

49

odstrzałów redukcyjnych dzików jest przewidzianych w 2022 r. W Chrzanowie – 34 sztuki, w Babicach – 15 sztuk.

1000

dzików rocznie odstrzelują myśliwi w obwodach łowieckich w powiecie chrzanowskim.

11

zbiorowych polowań przewiduje kalendarz Koła Łowieckiego „Diana” w Chrzanowie w sezonie 2022/23. Są organizowane od 15 października do 21 stycznia. Ponadto od 17 września do 26 lutego polowania odbywają się też w soboty i niedziele.

18

zbiorowych polowań w sezonie 2022/23 zaplanowało Koło Łowieckie „Żuraw” w Chrzanowie od 15 października do 12 lutego. Polowania trwają od godz. 8 do 15.30.

Taproom, czyli najnowsza część Browaru Tenczynek

Dwudniowe TENczynek przyciągnęły ponad 4 tysiące osób. Więcej zdjęć oraz wideo na www.przelom.pl

Dożynki w browarze, czyli nowa tradycja w Tenczynku

Podczas pierwszych w historii TENczynek, można było zobaczyć jak po kilku latach inwestycji wygląda tamtejszy browar.

Dwudniowe święto wszystkiego co jest związane z Browarem Tenczynek i okolicą, nawiązujące do dożynek, przyciągnęło ponad 4 tysiące osób. Zarówno miejscowych, jak i ludzi z innych zakątków kraju.

PIERWSZE, ALE NIE OSTATNIE

- To pierwsze nasze dożynki, ale nie ostatnie. Impreza będzie wracała co roku w okolicach terminu, kiedy zbiera się szyszki chmielowe. Chcieliśmy pokazać mieszkańcom okolic oraz naszym inwestorom, jak po trzech latach inwestycji zmienił się browar. Inwestycje, które pochłonęły około 50 milionów złotych, były prowadzone równocześnie na różnych poziomach. Od taproomu, poprzez destylarnię, warzelnię, leżakownię, aż po maszynę do dealkoholizacji – mówi Przemysław Bobrowicz, dyrektor ds. marketingu w Browarze Tenczynek.

Podczas TENczynek odbyło się uroczyste rozlewanie świeżego piwa marcowego, uwarzonego specjalnie na tę okazję według unikalnej, stuletniej receptury.

Chętni mogli go spróbować. Podobnie jak lokalnych produktów i potraw. Było też coś dla duszy, bo na festynie nie brakowało muzyki na żywo. Bardzo dużym zainteresowaniem cieszyło się zwiedzanie Browaru Tenczynek.

PONAD 200 PRACOWNIKÓW

- To pokazuje, jak duża była ciekawość ze strony ludzi.

Ze względu na prowadzone remonty i inwestycje, wcześniej nie było możliwości zwiedzania browaru – mówi Przemysław Bobrowicz.

Początki Browaru Tenczynek sięgają XVI wieku. Założony został przez braci Tęczyńskich. W XIX stuleciu rozbudował go Adam Potocki. Browar działał do początku lat 30. XX w.

Początki jego najnowszej historii sięgają 2014 r. Wówczas Browary Regionalne Jakubiak kupiły majątek po dawnym Zakładzie Przetwórstwa Owocowo-Warzywnego Tenczynek. Właściciel - Marek Jakubiak (były poseł) - zainwestował w zakład, by po latach znów warzyć tam piwo. W 2015 roku można było już spróbować lokalnego trunku.

Trzy lata później Browar Tenczynek kupiła spółka Manufaktura Piwa Wódki i Wina SA, której prezesem jest Janusz Palikot. Od tego czasu zakład zatrudniający obecnie ponad 200 osób mocno się zmienił. Zarówno na zewnątrz (nowa elewacja, chmielnik przed budynkiem), jak i w środku.

NAJPIERW TAPROOM, POTEM DOMKI

Jak mówi Przemysław Bobrowicz, w rozwój inwestycji zainwestowało ponad 10 tysięcy osób. Między innymi podczas kampanii crowdfundingowych (finansowanie projektu przez zbiórkę wpłat od wielu osób). Stworzone przez Janusza Palikota spółki Tenczyńska Okovita i Tenczynek Bezaalkoholowe sprzedawały ak-

W ubiegłym roku, w ramach XVIII Jesiennego Spotkania Browarników przed budynkiem browaru, powstał chmielnik

Urządzenie do dealkoholizacji

cje, przeznaczając pozyskane pieniądze na szereg inwestycji w browarze, w tym remonty i urządzenia do produkcji alkoholu. Przypomnijmy, że w Browarze Tenczynek powstają nie tylko piwa (w tym również piwa starzone, czyli leżakujące w drewnianych beczkach po

mocnych trunkach), ale także wódki, okowity i whisky.

Już niedługo otwarta ma zostać najnowsza część tenczyńskiej manufaktury, czyli – taproom, który powstał w jednym z wyremontowanych pomieszczeń.

- To będzie bardzo jakości-

Piwnice Browaru Tenczynek

Warzelnia w Browarze Tenczynek

we bistro, w którym będzie można spróbować autorskiej kuchni i naszych wszystkich alkoholi – mówi Przemysław Bobrowicz.

Jak dodaje, pod koniec roku powinna też zostać uruchomiona maszyna do dealkoholizacji. Zakończenie jed-

nych inwestycji oznacza rozpoczęcie kolejnych. W planach jest budowa domów piwnych, pełniących funkcję mieszkalną, ale także bazy noclegowej. W środku znajdą się krany do piwa. Teren pod te obiekty został już przygotowany.

Michał Koryczan

ARTUR SARNA: MIASTA NOCĄ

KRAKÓW

Kraków nocą jest zjawiskowy. Niebagatelną w tym rolę odgrywają iluminacje jego najważniejszych zabytków. Oglądajcie, a przy okazji zróbcie sobie małą powtórkę z historii stolicy naszego regionu i poprzedniej stolicy Polski.

WZGÓRZE WAWELSKIE

Jednym z najważniejszych miejsc w Krakowie jest bez wątpienia Wzgórze Wawelskie – miejsce pierwszego osadnictwa na obszarze miasta i zamek królów polskich.

Spacerując po wzgórzu, można zachwycić się pięknem Kaplicy Zygmuntowskiej, poszukać ducha Barbary Radziwiłłówny lub zaszyć się w Smoczej Jamie, licząc na to, że nie dopadnie nas w niej następca legendarnego Smoka Wawelskiego.

KOŚCIÓŁ MARIACKI

Kościół Najświętszej Maryi Panny w Krakowie, zwany Kościołem Mariackim, to jeden z najbardziej charakterystycznych budynków Krakowa. Już po konturach rozpoznamy go z łatwością.

Rzadko się zdarza, by wieże kościoła były nierównej wysokości i do tego zupełnie inaczej zwieńczone! Skąd te różnice? Zaczynajmy od legendy – jednej z wielu, która opisuje niezwykłości średniowiecznego Krakowa. Wieże miało budować dwóch uzdolnionych braci. Początkowo prace szły równo, lecz z czasem okazało się, że wieża budowana przez starszego brata zaczęła przewyższać wieżę młodszego. Młodszy nie umiał grać honorowo i w przypływie zazdrości zamordował starszego brata. Dokończył budowę swojej wieży, ale zaczęły dręczyć go wyrzuty sumienia. W dniu poświęcenia świątyni stanął w oknie wyższej wieży i trzymając w ręce nóż, którym zamordował brata, przyznał się do zabójstwa, po czym rzucił się w dół. Biorąc pod uwagę, że nad bramą Sukiennic faktycznie wisi nóż, w tej legendzie może być ziarno prawdy...

BARBAKAN

Barbakan, zwany Rondlem, należy do najcenniejszych zabytków Krakowa. Jest też jednym z nielicznych zachowanych w Europie dzieł architektury obronnej tego typu. Wzniesiony w XV w. w stylu gotyckim, połączony był tak zwaną szczygą z bramą Floriańską i otoczony głęboką fosą, z systemem mostów i śluz. Zbudowany został na rzucie koła z trzema kondygnacjami strzelnic. Zwieńczony galerią, nad którą umieszczono 7 wieżyczek.

BRAMA FLORIAŃSKA

Brama Floriańska, którą znajdziecie w pobliżu krakowskiego Rynku, to jeden z symboli miasta, o którym warto pamiętać w czasie zwiedzania.

W XIII wieku Kraków otoczono murem, a Brama Floriańska była jedną spośród siedmiu bram prowadzących do miasta. W przeszłości znano ją również jako Brama Chwały, gdyż to właśnie tu zaczynała się Droga Królewska prowadząca na Wawel. To nią podążały orszaki królów czy ważnych osobistości, pochody koronacyjne i królewskie kondukt pogrzebowe.

POMNIK ADAMA MICKIEWICZA, A W TLE SUKIENNICE

Pomnik został odlany w firmie „Nelli” w Rzymie. Ma 10 m wysokości. Przedstawia poetę stojącego na postumencie, u stóp którego na wielostopniowym cokole znajdują się cztery alegorie: Ojczyzna, Męstwo, Nauka i Poezja, i dedykacja: „Adamowi Mickiewiczowi Naród”.

Sukiennice natomiast są jedną z wizytówek krakowskiego Starego Miasta. Dawniej serce handlu, obecnie dziedzictwo kulturowe na liście UNESCO.

Spośród kilkunastu milionów turystów, którzy każdego roku odwiedzają Kraków, próżno szukać takich, których ominęłaby przyjemność zobaczenia Sukiennic. Chłuba Krakowa i Polski to kawał historii warty każdej chwili, a dla każdego Polaka miejsce, które najwyczejniej musi zobaczyć.

Aktualności z powiatu chrzanowskiego

Więcej na www.powiat-chrzanowski.pl 28 września 2022 r.

Polub nas na FB – w zamian najaktualniejsze informacje o imprezach i wydarzeniach w powiecie.

Zadowoleni kierowcy, bezpieczni piesi

Poprzez tworzenie nowoczesnej, zmodernizowanej infrastruktury drogowej Powiat Chrzanowski sukcesywnie przyczynia się do poprawy komfortu życia mieszkańców, istotnie wpływając na bezpieczeństwo uczestników ruchu: kierowców, rowerzystów i pieszych. Warto podkreślić, że dzięki poprawie stanu technicznego nawierzchni dróg powiatowych, zmniejsza się także emisja hałasu i toksycznych składników spalin.

Nowy układ komunikacyjny Chrzanów – Trzebinia

Powiat Chrzanowski pozyskał 28 405 000 zł z Rządowego Programu Inwestycji Strategicznych Polski Ład na dostosowanie ciągu istniejących dróg powiatowych do przenoszenia ruchu ciężkiego pomiędzy węzłem autostrady A4, a obszarami inwestycyjnymi i przemysłowymi Gmin Chrzanów i Trzebinia. Poprawi się zatem bezpieczeństwo na ul. Pułaskiego, ul. Kościuszki i ul. Długiej w Trzebinii. Samochody obsługujące grupę Orlen będą kursować nową, alternatywną drogą prowadzącą do węzła A4 „Chrzanów – Balin”.

jest przetarg na wyłonienie wykonawcy do realizacji zadania.

W efekcie, drogi powiatowe zostaną dostosowane do przenoszenia ruchu ciężkiego pomiędzy węzłem autostrady A4 a obszarami inwestycyjnymi i przemysłowymi Gmin Chrzanów i Trzebinia. Poprawi się zatem bezpieczeństwo na ul. Pułaskiego, ul. Kościuszki i ul. Długiej w Trzebinii. Samochody obsługujące grupę Orlen będą kursować nową, alternatywną drogą prowadzącą do węzła A4 „Chrzanów – Balin”.

Bezpieczniej na powiatowych drogach

Działania zmierzające do poprawy bezpieczeństwa na traktach powiatowych to kontynuacja polityki Powiatu w zakresie inwestowania w infrastrukturę drogową. W przeciągu ostatnich trzech lat Powiat Chrzanowski zrealizował szereg inwestycji w zakresie doświetlenia i przebudowy przejść dla pieszych na swoich traktach.

Samorząd powiatowy dostrzega kolejny ważny dla mieszkańców problem – konieczność przebudowy niebezpiecznego skrzyżowania

drogi wojewódzkiej 791 (ul. Olkuską) z drogą powiatową (ul. Granice) oraz drogą gminną (ul. Partyzantów) w Myślachowicach. Stąd decyzja o przekazaniu środków do Zarządu Dróg Wojewódzkich na projekt przebudowy (w 2019 roku - 13 560 zł, w 2021 roku - 14 649 zł, w 2022 roku uchwała w sprawie przekazania na kwotę 34 181 zł).

We wrześniu Powiat Chrzanowski złożył wniosek o dofinansowanie z Rządowego Programu Ograniczania Przestępczości i Aspołecznych Zachowań „Razem Bezpieczniej” im. Władysława Stasiaka na lata 2022-2024 na elektroniczny system poprawy Bezpieczeństwa Ruchu Drogowego (BRD) poprzez uspokojenie ruchu drogowego na części ul. Dąbrowskiego w Trzebinii. Wnioskowana dotacja – 90 000 zł.

Dbłość Powiatu o szeroko pojęte bezpieczeństwo w ruchu drogowym przejawia się nie tylko w przebudowie przejść dla pieszych, ale również w gruntownych przebudowach traktów powiatowych, z uwzględnieniem wszystkich użytkowników ruchu: pieszych, rowerzystów, kierowców.

Na skrzyżowaniu ul. Zwycięstwa, Leśnej i Szczakowskiej w Trzebinii wybudowano przejścia dla pieszych, sygnalizację świetlną i wyremontowano chodniki

Doświetlono przejście dla pieszych na ul. Styczniowej w Luszowicach (w rejonie skrzyżowania z ul. Luszowicką). Tradycyjne znaki drogowe wymieniono na znaki aktywne, zamontowano lustro sferyczne, wprowadzono ograniczenie prędkości do 40 km/godz. Nawierzchnię oznaczono fakturowo

Trwają przygotowania do sporządzenia tzw. programu funkcjonalno-użytkowego dla wykonania systemu sygnalizacji świetlnej na skrzyżowaniu ul. Pogorskiej z ul. Chechlańską w Chrzanowie (obok sklepu Lidl)

Doświetlono przejście dla pieszych na skrzyżowaniu ul. Sikorskiego, ul. św. Barbary i ul. Przyrodniczej w Libiążu

Skrzyżowanie ul. Olkuskiej, ul. Granice i ul. Partyzantów w Myślachowicach

Urządzenie do pomiaru prędkości w Gromcu

Cud nad Wisłą, czyli Staszicowe spotkanie z historią

10 tys. zł w ramach tzw. „małych grantów” przekazał Powiat Chrzanowski na organizację wydarzenia „Cud nad Wisłą” w ramach „Staszicowych spotkań z historią” na Placu Tysiąclecia w Chrzanowie.

Organizatorem imprezy były: Stowarzyszenie Przyjaciele Staszica oraz I Liceum Ogólnokształcące w Chrzanowie, a współorganizatorami Towarzystwo Krzewienia Tradycji Kawalerii Polskiej im. Rotmistrza Witolda Pileckiego, Uniwersytet Trzeciego Wieku w Chrzanowie i Miejski Ośrodek Kultury Sportu i Rekreacji w Chrzanowie.

Organizatorzy zapewnili moc atrakcji, m.in. rekonstrukcję wydarzeń z epoki, defiladę legionistów, obóz wojskowy, szpital polowy, kuchnię polową, punkt poboru rekruta, a nawet punkt pocztowy, w którym można było kupić okolicznościowe znaczki.

Chrzanowskie liceum zaprasza na kolejne spotkania z historią - koncert patriotyczny w wykonaniu młodzieży, który odbędzie się 10 listopada w MOKSiR w Chrzanowie. Trwają także próby do wspólnego spektaklu uczniów I LO w Chrzanowie i słuchaczy chrzanowskiego UTW „Pocztówki ze starego Chrzanowa, czyli podróż do krainy cieni”. Premiera 12 października.

OPW to duże wyróżnienie

II Liceum Ogólnokształcące im. K. K. Baczyńskiego w Chrzanowie w tym roku szkolnym otrzymało od Ministra Obrony Narodowej zezwolenie na otwarcie Oddziału Przygotowania Wojskowego. To wielkie wyróżnienie dla uczniów i dla szkoły mając na uwadze fakt, że w tym roku mija 10 lat od powstania klasy o profilu wojskowym w II LO w Chrzanowie.

Po rekrutacji przeprowadzanej przez szkołę do OPW zostało przyjętych 32 uczniów.

Nasi kadeci mają do dyspozycji własną strzelnicę laserową. Dzięki ścisłej współpracy z Ligą Obrony Kraju mogą także korzystać ze strzelnicy pneumatycznej i kulowej. Jednocześnie uczniowie mogą również szlifować swoje umiejętności strzeleckie w zajęciach pozalekcyjnych w Kole Strzeleckim SNAJPER w Powiatowym Młodzieżowym Domu Kultury w Trzebinii. Oddziały Przygotowania Wojskowego są programem docelowym dla klas wojskowych i mają oparcie w znowelizowanym prawie oświatowym. Nauczanie wojskowe obejmuje szkolenie zasadnicze w klasach I–IV, w trakcie którego są realizowane zajęcia teoretyczne i praktyczne oraz obóz szkoleniowy w klasie IV liceum. Zajęcia są przeprowadzane zarówno w szkole, jak i w patronackiej jednostce wojskowej, w tym przypadku mowa o 112. Batalionie Lekkiej Piechoty w Oświęcimiu.

Czy wiesz, że...

Wymogami otrzymania pozwolenia na otwarcie OPW było złożenie stosownego wniosku do MON przez organ prowadzący oraz stworzenie odpowiednich warunków umożliwiających realizację programu opracowanego przez MON.

PRACA

Zatrudnię

• BRUKARZA z doświadczeniem/brygadzi-
stę zatrudni firma drogowo-brukarska od
zaraz. Praca na umowę o pracę, stawka do
uzgodnienia - w zależności od umiejęt-
ności i doświadczenia. Praca na terenie bez
delegacji. Dobre warunki finansowe. Tel.
509-235-853

• BRUKARZY, pomocników brukarzy za-
trudni firma. Tel. 694-437-580

• BRUKARZY, pomocników, opera-
torów minikoparki. Wymagane do-
świadczenie. Tel. 667-034-962

• FIRMA brukarska z Płazy zatrudni pra-
cownika Tel. 606-814-115

• FIRMA budownictwa drogowego zatrud-
ni pracowników. Tel. 509-583-967, 502-
373-819

• FIRMA drogową zatrudni pracownika fi-
zycznego do budowy i remontu dróg. Tel.
693-573-119.

• FIRMA w Alwerni zatrudni pracownika
w przemysłowym laboratorium analitycz-
nym. Stała i stabilna praca na umowę
o pracę. Możliwość zatrudnienia absol-
wentów lub osób do przeszkolenia. Tel.
500-091-670.

• FIRMA w Chrzanowie zatrudni pracow-
nika gospodarczego (prace pomocnicze,
remontowe, utrzymanie czystości na ze-
wnątrz firmy) Tel. 500-348-600

• FIRMA z Krzeszowic zatrudni: docieplenia,
remonty. Tel. 602 101 440, 12-282-57-89

• KIEROWCÓW samochodów ciężaro-
wych z kat.C, C+E zatrudni firma. Tel.
694-437-580

• KIEROWCĘ (może być student, eme-
ryt, rencista) do rozwożenia pizzy -
Trzebinia. Tel. 506-027-185

• KIEROWCĘ C+E, skoczek PL-CZ, szyb-
kie kółka 2-dniowe, 600PLN, praca stała
lub dorywcza Tel. 662 013 700

• KIEROWCĘ kat. C na samochód cięża-
rowy - wywrotkę zatrudnię od zaraz.
Praca na miejscu. Umowa o pracę. Do-
bre warunki finansowe. Tel. 509-235-
853

• KRAWCOWĄ lub szwaczkę z praktyką,
może być emerytka, rencistka - Chrz-
anów. Tel. 601-180-920

• MAJSTRA robót drogowych zatrudni
firma. Tel. 694-437-580

• MECHANIKA do serwisu mobilnego.
Tel. 606-616-860

• MONTERÓW zewnętrznych sieci wod.-
kan. zatrudni firma. Tel. 694-437-580

• OPERATORA koparki i koparko-łado-
warki z doświadczeniem zatrudni fir-
ma. Tel. 694-437-580

• PILNIE! Pracowników ogólnobudow-
lanych zaliczki, obiadokolacja wynagro-
dzenie 5000-10000 Tel. 601-998-930.

• POMOC kuchenną - Trzebinia. Tel.
506-027-185

• PRACA w sklepie spożywczym Lewia-
tan w Balinie Tel. 602-215-725.

• PRZYJMIEMY pracowników remontowo-
budowlanych. Tel. 533-515-690

• PRZYJMIĘ kierowcę kat. D - autobusu,
praca stała lub dodatkowa, linia regularna,
dogodne godziny, Babice-Alwernia Tel. 502-
630-466. Email: piotr-soltysik1@wp.pl

• SZUKAM opiekunki do starszej osoby. Tel.
884-688-223.

• THOMAS praefab - Zakład prefabrykacji
budowlanej w Bołędzinie zatrudni pracow-
ników produkcji Tel. 32-613-75-78

• ZATRUDNIĘ diagnostę do Okręgowej
Stacji Kontroli Pojazdów w Nawojo-
wej Górze/Krzeszowice. Pełny etat. Tel.
605-854-499

• ZATRUDNIĘ diagnostę do Okręgo-
wej Stacji Kontroli w Nawojowej Górze/
Krzeszowice. Tel. 605-854-499 Email:
matysik.d@gmail.com

• ZATRUDNIĘ osobę z minimalnie 2
letnim doświadczeniem na stanowisko
kadrowego/kadrowej. Pracownik musi
posiadać umiejętności naliczania wyn-
agrodzeń, znajomość aktualnego prawa
pracy oraz dobrą znajomość progra-
mu płatnik. Tel. 607-844-812. Email:
anetakw@konsultant-podatki.pl

• ZATRUDNIĘ pracownika budowlanego -
wynagrodzenie 4000-6000. Tel. 668 395
068

Szukam pracy

• ZAOPIEKUJĘ się dzieckiem z Chrzanowa
(od września). Doświadczenie, dyspozycy-
jność, obowiązkowość Tel. 668-508-956

MOTORYZACJA

Kupię (m)

**SKUP AUT
za gotówkę
500 349 500**

• 100 % Autoskup Tel. 500-349-500

• 100% każdy samochód kupię Tel. 880-
084-653

AUTOSKUP

tel. **516 159 309**

• 100% każdy samochód kupię. Tel. 516-
159-309

• 32-611-03-50 Auto-Skup rozbite, całe;
drogich, tanich Tel. 600-465-773

• **AUTO Skup osobowe, dostawcze,
motory, skutery, ciągniki. Przyjadę na
miejsce i zabiorę. Każdy stan! Tel. 889
098 521**

• AUTO-SKUP: całe, uszkodzone, skorodo-
wane. Złomowanie, wystawiamy zaświad-
czenia; własny transport Tel. 604-188-647

• AUTOSKUP całych, rozbitych i dostaw-
czych. Tel. 516-159-309

• KUPIĘ każde daewoo. Tel. 32-623-91-52,
606-482-571

• KUPIĘ motocykle z PRL i części do samo-
chodów Fiat 125p. Tel. 788-322-219

• SKUP aut całych, rozbitych Tel. 880-084-
653

Części motoryzacyjne

• AUTO-CZĘŚCI: używane, duży wybór, fak-
tura Vat – Chrzanów, Działkowa (droga w
kierunku Luszowic). Tel. 506-099-245

• OPONY używane - duży wybór; przy zaku-
pie montaż gratis! Wulkanizacja. Chrzanów,
ul. Działkowa (droga na Luszowice). Tel.
506-099-245

Usługi motoryzacyjne

• 32-611-03-50 AUTOZŁOM – kasacja pojaz-
dów. Pomoc drogową. Skup samochodów
całych, rozbitych, skorodowanych. Sprze-
daż części używanych Tel. 600-465-773

• AUTOSZYBY – sprzedaż, profesjonalny
montaż, gwarancja – Dulowa Tel. 32-613-
81-47, 601-531-720

• **KASACJA pojazdów. Wystawiamy za-
świadczenia. Dojazd gratis. Autoskup.
Tel. 606-482-571, 32-623-91-52**

• POMOC drogową - Autolaweta Tel. 513-
651-407

• SPAWANIE aluminium Tel. 502-393-887

NIERUCHOMOŚCI

Sprzedam (n)

• BUDYNEK produkcyjno-magazynowo-
biurowy w Chrzanowie o powierzchni
2300m2 - tanio. Tel. 600-936-997, 662-
977-157

• DZIAŁKA 11ar, budowlana - Karniowice.
Tel. 662-242-434

• Libiąż, Flagówka 28m2, widna kuchnia,
wszystkie media, II piętro! PARTNER Nie-
ruchomości. Tel. 608-392-531

• MIESZKANIE 2 pokoje, Chrzanów,
Mieszka 1, 260 tys. do negocjacji. Tel.
509-715-638

• MIESZKANIE 40m2, 2 pokoje na 3 pię-
trze z balkonem i widną kuchnią w Chrz-
anowie – Północ, Broniewskiego. Cena
6500 zł za m2. Tel. 604 864 334

• MIESZKANIE 53m2, I piętro - Trzebinia,
os. Gaj. Tel. 665-018-646

• SPRZEDAM lub zamienię na mniejsze,
mieszkanie I piętro, Osiedle Północ, 3
pokoje 56 m2 Tel. 794-235-676

Kupię (n)

• DZIAŁKĘ - Żarki, Libiąż, Gromiec - ku-
pię. Tel. 513-651-407

**KUPIĘ MIESZKANIE
MOŻE BYĆ DO REMONTU
LUB ZADŁUŻONE
GOTÓWKA
TEL. 508-335-230**

• KUPIĘ Tel. 508-335-230

• KUPIĘ każde mieszkanie do 150.000 zł,
nawet bez oglądania Tel. 600-320-216.

• KUPIĘ zadłużone domy, działki, go-
tówka. Załatwiam wszystkie formal-
ności, prawne, komornik, dyskretnie.
Tel. 533-553-388, Biuro: Trzebinia,
Kościszki 50

• KUPIĘ zadłużone nieruchomości, z
komornikiem. Kupię udziały w nieru-
chomości. Zapewnię pomoc prawną. Tel.
577-772-883

• **PRYWATNE: kupię dom. Tel. +48-519-
542-826. Email: focuss30@gmail.com**

• ZDECYDOWANIE kupię działkę, grunt
lub inną nieruchomość z bezpośrednim
dostępem do głównej drogi w Trzebini,
Chrzanowie, okolicy (bez pośredników) Tel.
538-330-565

Wynajem (mam do wynajęcia)

• DO wynajęcia garaż w Libiążu. Tel.
519-876-858

• DO wynajęcia lokale użytkowe 48m2
i 30m2 - centrum Myślachowic. Tel.
604-538-352

• DO wynajęcia mieszkanie 58m2 (3
pokoje + kuchnia), 3 piętro - Chrzanów,
Broniewskiego. Tel. 728-301-208

• DO wynajęcia mieszkanie w Trzebini
(bloki Trzebinia). Tel. 600-881-116

• DO wynajęcia piętro domu jednor-
dzinowego w Kościelcu w Chrzanowie.
Tel. 609-473-832 po 19.00

• DO wynajęcia pomieszczenia pod ga-
binety lekarskie w centrum Chrzanowa.
Tel. 504-244-916

• **LOKALE użytkowo-handlowe -
Chrzanów, Sądowa 4A. Tanio. Tel.
607-376-140**

• MIESZKANIE do wynajęcia, 2 pokoje,
Chrzanów. Tel. 790 850 486

• ODSTĄPIĘ funkcjonujący sklep spo-
żywczy 130m2 z wyposażeniem, przy
głównej drodze, duży parking, pacz-
komat - Wola Filipowska, Krzeszowicka
79. Tel. 608-583-024

• ODSTĄPIĘ miejsce pod działalność
gospodarczą w centrum Krzeszowic.
Można wstawić przyczepę gastrono-
miczną lub inny obiekt. Tel. 509-970-
496

• WYNAJMIĘ garaż. Chrzanów Północ,
ul. Kubusia Puchatka. Kontakt po 18ej.
Tel. 504-285-164.

Firma Energo Mechanik Oddział Fablok w Chrzanowie zatrudni osoby na stanowiskach:

1. TECHNOLOG PLANISTA

- wykształcenie min. średnie techniczne
- emisja dokumentacji technologicznej i materiałowej
- nadzorowanie procesów na produkcji
- projektowanie technologii: obróbki skrawaniem, montażu

2. TOKARZ, FREZER, SZLIFIERZ:

maszyny konwencjonalne lub sterowane numerycznie

- doświadczenie w wykonywaniu prac obróbki skrawaniem ww. maszynach
lub chęć nauki w ww. zawodzie
- znajomość rysunku technicznego
- umiejętność posługiwania się narzędziami pomiarowymi do długości,
poziomu, kątów

3. KONSTRUKTOR

- wykształcenie wyższe techniczne, kierunek mechaniczny
- znajomość oprogramowania CAD (AutoCad, Solid Works)
- biegła znajomość zasad opracowywania dokumentacji technicznej
- doświadczenie zawodowe min. 2 lata w branży przemysłowej
- znajomość branży kolejowej będzie dodatkowym atutem

4. ŚLUSARZ - SPAWACZ

- wykształcenie techniczne zawodowe lub średnie
- znajomość rysunku technicznego
- uprawnienia dla prac spawalniczych w zakresie: cięcie palnikiem gazowym,
spawanie gazowe, spawanie elektrodą, spawanie półautomatycznie

tel. +48 609 001 845

lub mail:

dbocian@energomechanik.pl

Zakład Lecznictwa Ambulatoryjnego w Chrzanowie Sp. z o. o.
podejmie współpracę z lekarzami w zakresie:

Medycyny Rodzinnej i Pediatrii do pracy w POZ, Neurologii, Reumatologii, Ginekologii, Kardiologii oraz Medycyny Pracy

Oferta kierowana jest również dla lekarzy z Ukrainy

Podejmiemy również współpracę z położną i higienistką szkolną

Osoby zainteresowane podjęciem współpracy prosimy o dostarczenie CV
na adres e-mail: sekretariat@zla-chrzanow.pl
lub Zakład Lecznictwa Ambulatoryjnego w Chrzanowie sp. z o.o.,
32-500 Chrzanów, ul. Sokoła 19, do Sekretariatu

Kontakt telefoniczny: 32 623 27 98

Ponadto oferujemy:

- nawiązanie współpracy w dowolnej formie zgodnie z preferencjami kandydata
(umowa o pracę, umowa cywilnoprawna, kontrakt),
- gwarantujemy atrakcyjne warunki finansowe,
- zapewniamy współpracę wykwalifikowanego personelu średniego,

Prosimy o zamieszczenie klauzuli o ochronie danych osobowych

Postanowienie
Sądu Rejonowego
dla Krakowa-Śródmieście
w Krakowie, XII Wydział Gospodarczy
Krajowego Rejestru Sądowego
Spółdzielnia Pracy
Handlowo-Usługowa „SZYK”
w likwidacji została wykreślona
z KRAJOWEGO REJESTRU SĄDOWEGO
NR 0000184766 w związku
z zakończeniem likwidacji.

Burmistrz Libiąża informuje,

że wywieszono na tablicy ogłoszeń
w siedzibie Urzędu Miejskiego
w Libiążu, przy ul. Działkowej 1
oraz zamieszczono na stronie
www.libiaz.pl i BIP na okres 21 dni
od 28.09.2022 r. do 19.10.2022 r.
wykaz nieruchomości gminnych
przeznaczonych do oddania
w dzierżawę.

**SKUP
POJAZDÓW**
LEGALNE ZŁOMOWANIE

tel. 600 465 773

**ZŁOMOWANIE
POJAZDÓW**
Zaświadczenie do Urzędu
Przyjazd gratis!
Tel. 606 482 571

USŁUGI

Budowlane

• 515-728-836 malowanie, gładź bezpyłowa, sufity podwieszane, montaż paneli podłogowych, ogrzewanie poddaszy wełną mineralną. Tel. 515-728-836

• 518-706-099 Budowa domów 35m2 i 70m2 według projektu. Wolne terminy na wiosnę; www.tom-reg.pl

• 518-706-099 Gładzie, malowanie maszynowe, płytki, kompleksowe wykończenia. www.tom-reg.pl

• 609-812-230 Flizowanie, łazienki, remonty Tel. 609-812-230

• A-Z Remonty - wykończenia, gwarancja. Gładzie, flizy, poddasza, zabudowy, itp. Tel. 533-515-690

• BRAMY, bramki: metalowe i drewniane, ogrodzenia panelowe Tel. 730-718-715

• BRAMY, ogrodzenia, balustrady Tel. 796-17-17-55

• BRUKARSTWO Tel. 501-066-248

• BRUKARSTWO Tel. 505-148-009

• BRUKARSTWO, kanalizacja, ogrodzenia A-Z Tel. 664-553-074

• BRUKARSTWO, ogrodzenia panelowe, szamba, zbiorniki betonowe. Tel. 536-143-333

• BUDOWA domów od A do Z. Firma budowlana Domino; www.dom-ino.pl Tel. 513-902-800

• BUDOWA domów od podstaw Tel. 604-456-994

• BUDOWA dróg dojazdowych, podjazdów, podbudowy. Tel. 668-340-936

• CYKLINOWANIE bezpyłowo, lakierowanie. Tel. 516-769-265

• CYKLINOWANIE bezpyłowo. Tel. 798-381-658

• DACHY - konstrukcje dachowe wraz z kryciem; wymiana pokryć dachowych. Tel. 602-643-330

• DACHY od A do Z. Firma budowlana Domino; www.dom-ino.pl Tel. 513-902-800

• DACHY, uszczelnienie, śniegołapy. Tel. 731-181-738

• DACHY, więzby, pokrycia. Tel. 509-339-135, 785-361-969

• DACHY, więzby, pokrycia. Tel. 604-456-994

• DOCIEPLENIA budynków - termoizolacja; 25-letnie doświadczenie. Tel. 602-101-440, 12-282-57-89

• DOCIEPLENIA budynków. Tel. 604-456-994

• DOCIEPLENIA, elewacje, wykończenia. Buduj z góralami!!!; www.wmexpert.com.pl Tel. 663-310-949

• EKOSZAMBA, szamba betonowe - montaż, sprzedaż Tel. 501-066-248

• GŁADZIE maszynowe, czyszczenie bezpyłowe. Tel. 518-706-099, www.tom-reg.pl

• KAMIEŃ, piasek, ziemia, gruz Tel. 501-066-248

• KAPITAŁNE remonty mieszkań, wymiana instalacji elektrycznej. Wymiana kanalizacji, wody; ogrzewanie podłogowe, płytki, remont łazienek, odpływ liniowy; remont kuchni, sufity podwieszane, ścianki działowe, malowanie. Tel. 692-651-866

• KOMPLEKSOWE remonty mieszkań (Kryś-Pro-Rem) Tel. 696-576-467

• MALOWANIE dachów, elewacji; konserwacja konstrukcji stalowych betonowych, drewnianych. Wieloletnia praktyka Tel. /fax 33-873-06-01, 602-882-325

• MALOWANIE elewacji, ocieplenia budynków, odnowa elewacji Tel. 604-478-121

• MALOWANIE natryskowe dużych powierzchni (hale, konstrukcje stalowe, dachy, domy). Tel. 518-706-099

• MALOWANIE pomieszczeń. Tel. 517-357-255

• MALOWANIE, gładzie, regipsy, techniki malarskie: trawertyn, glasser, etc. Tel. 575-872-318

• MALOWANIE, gładzie, tanio. Tel. 501-215-951

• MALOWANIE, gładź. Tel. 660-890-189

• MDM Ogrodzenia betonowe – produkcja, sprzedaż; Olszyny, Młyńska 6, Babice Tel. 665-243-082

• MINIKOPARKA usługi: drenaż, ekoszamba, kanalizacja Tel. 501-066-248

• OCIEPLENIA, elewacje, odnowa elewacji, malowanie 20 lat doświadczenia Tel. 664-781-745

• OGRODZENIA - kompleksowy montaż każdego rodzaju - pomiar i wycena - gratis. Tel. 533-560-566

• OGRODZENIA. Tel. 508-786-884

• POMPY ciepła/fotowoltaika - montaż, dobór - dotacje na wymianę starych pieców do 35 000 zł - załatwiamy wszystkie formalności. Umów się na darmowy audyt i weryfikację przysługującej dotacji. Montaż do 60 dni. Tel. 733-733-788

• PRACE na wysokości. Tel. 502-277-286

• PROJEKTY budynków indywidualnych, gotowych, rozbudowy, adaptacje, kosztorysy, nadzory budowlane. Świadczenia energetyczne – F.H.U. „Natalia” Chrzanów, ul. Sikorskiego – inż. Jacek Gębala Tel. 32-754-11-00, 32-623-95-35, 600-238-671

• REMONTY wnętrz. Tel. 517-357-255

• REMONTY: łazienki, wykończenia wnętrz. Tel. 602-318-845

• SCHODY, drzwi drewniane. Producent Tel. 510-424-103

• SZTACHETY Tel. 730-718-715

• TRANSPORT - cement, piasek, kamień, żwir; wywóz gruzu, ziemi Tel. 668-340-936

• TYNKI tradycyjne, ręczne; murowanie, remonty. Tel. 696-209-352

• UKŁADANIE kostki brukowej Tel. 505-828-444, 535-061-222

• UKŁADANIE płytek (kuchnie, łazienki, tarasy itp.). Szybko i tanio. Tel. 691 536 134

• UKŁADANIE płytek, łazienki Tel. 609-235-458.

• USŁUGI Rem-Bud: adaptacje, suche tynki, sufit 65zł, ścianki 47zł, malowanie 15zł, gładź 20zł, flizowanie 55zł. Tel. 606-740-937

• USŁUGI koparko-ładowarką i minikoparką. Tel. 505-828-444

• USŁUGI koparką, koparko-ładowarką, transport. Tel. 694-485-750

• USŁUGI minikoparką. Tel. 668-340-936

• USŁUGI – koparko-ładowarką JCB, kucie młotem, wyburzenia kompleksowo Tel. 501-066-248

• WYBURZENIA - wywóz gruzu Tel. 505-828-444

• WYBURZENIA kompleksowo, wywóz gruzu Tel. 501-066-248

• WYKONUJEMY wylewki maszynowe. Tel. 792-441-475

• WYKOŃCZENIA wnętrz od A do Z. Firma budowlana Domino; www.dom-ino.pl Tel. 513-902-800

• WYLEWKI maszynowe, anhydrytowe, przemysłowe, styrobeton. Solidne wykonanie. Tel. 534-535-078

• WYPOŻYCZALNIA narzędzi Balin. Tel. 506-818-366, www.tools-chrzanow.pl

• WYNAJEM. Tel. 667-034-962

Elektrotechniczne

• 600-789-505 Instalacje elektryczne Tel. 600-789-505

• ALARMOWE-ANTENOWE–RTV/SAT, domofony, videodomofony, telewizja obserwacyjna, komputerowe LAN/WiFi – montaż, naprawa. „Prewen”. Tel. 32-757-18-84, 502-863-471

• ALLSYSTEM – instalacje alarmowe, przeciwpożarowe, telewizja przemysłowa, naziemna i satelitarna, powiadomienie GSM, centrale telefoniczne Tel. 692-054-349, www.allsystem.pl

• ANTENY ustawienia. Tel. 509-715-638, google: antenychrzanow

• ELEKTRYCZNE. Tel. 601-070-229

• INSTALACJE elektryczne, odgromowe; pomiary, dokumentacja powykonawcze. Tel. 530-541-989

Instalacyjne

• AELEKTRO-SERWIS wykonuje: instalacje elektryczne, odgromowe, teletechniczne, podłączenia urządzeń elektrycznych, naprawy, pomiary. Tel. 603-269-086, 32-623-81-84 po 17.00

• ELEKTROINSTALACJE Tel. 608-445-635

• INSTALACJE elektryczne Tel. 600-789-505

• INSTALACJE wod-kan, CO, gaz. Ogrzewania podłogowe, wymiana kotłów. Montaż kotłowni. Próby szczelności gazu. Tel. 534-835-940

• INSTALACJE wod.-kan.-co-gaz. Montaż instalacji sanitarnych, grzewczych i gazowych. Wymiana kotłów węglowych i gazowych. Modernizacje kotłowni. Tel. 692-189-394

• PRZERÓBKİ elektryczne, wodne, awarie. Tel. 883-740-510

Serwisowe

• 602-676-726 AGD-serwis. Naprawa pralek, lodówek Tel. 602-676-726

• KOMPUTERY - usuwanie problemów. Dojazd bezpłatny. Tel. 502-863-471

• NAPRAWA RTV, telewizory, anteny. Dojazd bezpłatny! Szybko, solidnie, gwarancja. Tel. 32-623-54-18, 691-511-914

• SERWIS - naprawa, montaż term. kotłów gazowych. Przeglądy, konserwacje, próby szczelności, analiza spalin, uprzątnięcia. Podłączanie kuchenek, gwarancje. Junkers, Neckar, Termet, Vaillant, Saunier-Duval, DeDierich, Beretta, inne Tel. 666-255-068

• SERWIS kotłów gazowych. Tel. 516-333-910

• SERWISANT komputerowy. Tel. 511-230-390

Okolicznościowe

• KOMPLEKSOWA obsługa wesel i catering; www.jaceknowak.pl Tel. 601-861-673

Nauka

• EGZAMINATOR egzaminu ósmoklasisty z j.angielskiego przygotowuje ucznia do testu. Tel. 791-205-425

• KOREPETYCJE - j. angielski (wraz z dojazdem). Tel. 606-784-519

• NAUKA/lekcje gry na trąbce. Tel. 607 414 358

• UDZIELĘ korepetycji z chemii. Zakres szkoły podstawowej i średniej. Tel. 889-329-566

Rachunkowe

• BILIŃSKI Witold Kancelaria Podatkowa. Spadki, darowizny, inne nabycia; pomoc deklaracje, pisma, ulgi w spłacie. Chrzanów, Aleja Henryka 24. Tel. 603-210-420, 32-623-28-40

Roboty ogólnobudowlane
Aranżacja wnętrz
Szybko, solidnie, gwarancja
tel. 0 600 912 309
032-627-42-46
www.firma-eurobud.pl

Elewacje z docieplaniem styropianowym tynki mineralne i akrylowe
Pomiar, wycena, doradztwo GRATIS!

501-756-412
32-613-72-73
Lgota, ul. Krótka 4
www.weglomar.pl

TAMO - PROMOCJA
Otwieranie bramy system Bluetooth GRATIS
tylko w TAMO Chrzanów - Kąty

PROMOCJA
Więcej informacji o produktach:
autoryzowany partner
TAMO
ul. Polna 32, Chrzanów - Kąty
tel. 601 418 353
www.tamo.com.pl

AUTORYZOWANY SERWIS:

- BRÖTJE
- Vaillant
- Saunier Duval
- WOLF
- De Dietrich
- ACV
- Beretta

Chrzanów, ul. Władysława Sikorskiego 11
Serwis: tel. 516 333 910
Oddział Chrzanów: tel. 32 42 02 734
wodterm.chrzanow@gmail.com

Armatura sanitarna
Trzebinia, ul. Długa 34
Tel 602 172 986

ARTYKUŁY BUDOWLANE
USŁUGI TRANSPORTOWE
ZAPRASZAMY
OD 7.00 DO 16.00
Trzebinia, ul. Piłsudskiego103a
(Baza Transgór)
tel. 32 612 23 06, 32 753 39 95

Finanse
• POŻYCZKI - szybko z komornikiem; Pośrednik CDF S.C. firmy Matpol Finanse Sp. z o.o. Tel. 32-260-00-33, 516-516-611
Sprzątanie
• CZYSZCZENIE dywanów, tapicerek. Dojazd gratis! Tel. 694-227-177.
• KOMPLEKSOWE sprzątanie biur, mieszkań, domów (też po remoncie) itd. Dobre ceny. Tel. 664-565-653
• OZONOWANIE. Tel. 513-905-984
• PRALNIA dywanów, pranie garderoby, obszywanie, sprzedaż dywanów, czyszczenie tapicerek meblowej - Libiąż (sklep z dywanami). Tel. 664-053-102
• SPRZĄTANIE. Tel. 513-905-984
• SPRZĄTANIE: domów, mieszkań, biur, gabinetów, poremontowe, mycie okien oraz drobne prace ogrodowe. Zawsze sprzątamy na blysk Tel. 880-719-897, 665-630-660
Tłumaczenia
• TŁUMACZ przysięgły języka niemieckiego - Chrzanów, Broniewskiego 14/47. Tel. / fax: 32-623-88-09, 601-523-929
Transportowe
• CEMENT, kamień, żwir, ziemia; wywóz gruzu Tel. 668-340-936
• JCB – koparko-ładowarka: wyburzenia, kucie młotem, kompleksowe usługi Tel. 501-066-248
• KAMIEŃ, piasek, żwir, ziemia, kontenery - wywóz gruzu, załadunek Tel. 501-066-248
• KONTENERY - wywóz gruzu Tel. 668-340-936
• KONTENERY - wywóz gruzu Tel. 505-828-444, 535-061-222
• MINIKOPARKA usługi: drenaż, ekoszamba, kanalizacja Tel. 501-066-248
• MINIKOPARKA, rozbiórki, wyburzenia Tel. 668-340-936

OPIEKUJESZ SIĘ OSOBĄ CHORĄ LUB NIEPEŁNOSPRAWNĄ

Oferujemy:

- Wypożyczanie łóżek pielęgnacyjnych i innych...
- Wózki elektr., podnośniki, schodolazy...
- Fachowe doradztwo w doborze sprzętu rehabilitacyjnego
- Pomoc przy uzyskaniu dofinansowania z funduszy PFRON i PCPR

Kontakt: **Specjalistyczne Zaopatrzenie Medyczne F.H. SKRAWMIX**
tel. 509 606 661, 32 623 11 31

ROLETY ZEWNĘTRZNE
250 zł/m² brutto

Wewnętrzne osłony okienne gratis!

22 lata tradycji

FACHBUD

Jaworzno
ul. Grunwaldzka 39 (ścisłe centrum)

TELEFON
32 616 47 00
601 435 839

• PIASEK, cement, kamień, żwir, ziemia Tel. 668-340-936
• PRZEPROWADZKI, duży kontener, VAT. Tel. 694-961-032
• PRZEWÓZ rzeczy - transport do 850kg Tel. 518-706-099
• STAL zbrojeniowa, cement. Tel. 668-340-936
• TANIE przeprowadzki i inne usługi transportowe. Tel. 602 61 01 01
• TRANSPORT - cement, piasek, kamień, żwir; wywóz gruzu, ziemi Tel. 668-340-936
• TRANSPORT - sprzedaż kruszyw 1-30 ton. Tel. 505-828-444, 535-061-222
• TRANSPORT – przeprowadzki, możliwość załadunku, przewóz różnych towarów i transport samochodem osobowym Tel. 502-234-093, 888-422-221
• USŁUGI minikoparką. Tel. 668-340-936
• WYWÓZ gruzu - kontener Tel. 668-340-936
• WYWÓZ gruzu, możliwość załadunku, rozbiórki, wyburzenia Tel. 668-340-936
• WYWÓZ nieczystości płynnych. Tel. 535-061-222
Prawne
• BEZPŁATNE porady tylko w każdy 1 wtorek miesiąca 15-16. Kancelaria Prawna Lex Novum: Trzebinia, Jagodowa 2, poniedziałek - piątek 10-18. Tel. 530-369-200, 513-761-029
• STAROSTWO Powiatowe w Chrzanowie i Rodzina Kolpinga w Porębie Żegoty zapraszają na nieodpłatne porady prawne i obywatelskie. Rejestracja Tel. 32-625-79-64 w godzinach pracy Starostwa.
Inne
• 515-646-722 Usuwanie gniazd os i szerszeni Tel. 730-067-038
• 730-067-038 - koszenie trawy, kompleksowe usługi ogrodnicze Tel. 515-646-722 www.torogarden.pl

• 730-067-038 Profesjonalne mycie ciśnieniowe: kostki, dachów, budynków Tel. 515-646-722 www.torogarden.pl
• 730-067-038 Wycinanie, przycinanie drzew i krzewów; zwyżka, rąbanie gałęzi, wywóz odpadów. Tel. 515-646-722 www.torogarden.pl
• DOSTAWA gazu w butlach. Maxgaz Tel. 694-521-066, 32-711-98-40
• MULCZER leśny - karczowanie działek. Tel. 667-034-962
• WYNAJEM - toalet przenośnych Tel. 505-828-444, 535-061-222
• WYPOŻYCZANIE urządzenia do prania dywanów - Pralnia Krzeszowice, ul. Wyki Tel. 12-282-19-24
• ZWYŻKA 27m, 34m. Usługi - wynajem. Wycinka drzew Tel. 604-424-563, 696-475-972
BAZAR
Sprzedam
• PIASEK zakopowy pod fundamenty z transportem. Tel. 505-828-444, 535-061-222
• PROMOCYJNA sprzedaż węgla i drewna kominkowego. Śląski Skład Węglowy, Oddział w Chrzanowie. Tel. 602 61 01 01
• ZIEMIA. Tel. 505-828-444, 535-061-222
Kupię
• ANTYKWARIAT kupi książki używane Tel. 505-893-638.
• KAŻDY Akordeon Tel. 660-031-024
OGŁOSZENIA MEDYCZNE
Chirurg
• Lek. Sebastian Mosiej spec.chirurgii ogólnej i onkologicznej. Konsultacje, USG, biopsje, zabiegi ambulatoryjne; ul. Dobczycka 17, 32-500 Chrzanów, małopolskie. Tel. 881-025-724
• Sebastian Borowy - lekarz specjalista chirurgii ogólnej - „Diabet” Centrum Medyczne, Chrzanów, Kościuszki 18 Tel. 32-623-13-73, 623-13-75, 623-28-27

Dermatolog
• Lek. med. Karolina Englert konsultacje, badanie znamion, drobne zabiegi - 1 października. Rejestracja obowiązkowa. Liczba miejsc ograniczona. Tel. 12-283-33-06, CM Alwernia, Z. Gęsikowskiego 16
• Lek. med. Renata Budzicz – specjalista dermatolog wenerolog, leczenie chorób skóry. Zabiegi z zakresu medycyny estetycznej; Chrzanów, Grunwaldzka 2b; pon. i środa 13-19, piątek 8-14. Rejestracja tel. pon. i środa 13-19, wtorek 8-16, czwartek 11-17, piątek 8-14. Tel. 512 352 683, www.budzicz.pl
Diabetolog
• Lek. med. Leszek Romanowski - specjalista diabetolog-endokrynolog; przyjmuje: „Diabet” Chrzanów, Kościuszki 18 Tel. 32-623-13-73, 623-13-75, 623-28-27
Endokrynolog
• Bulińska-Głownia Małgorzata - endokrynolog, specjalista chorób wewnętrznych, leczenie cukrzycy i tarczycy, USG. Chrzanów, Konopnickiej 1A; poniedziałek od 16. Tel. 600-812-748, 696-193-169
• Dr Jacek Szymkowiak - endokrynolog; Chrzanów, Mieszka I 9c, wtorek: 15-18, Libiąż, 11 Listopada 11, poniedziałek: 16-18. Tel. 601-439-315
• Endokrynolog Maciej Ziemiański: biopsja, USG tarczycy i jamy brzusznej - Libiąż, Piłsudskiego 14. Czynne piątki i soboty po rejestracji. Tel. 512-354-676
• Endokrynolog Mariola Bojdoł. USG tarczycy; Chrzanów, Sikorskiego 11, środa 16-18 Tel. 608-684-091
• Lek. med. Leszek Romanowski - specjalista diabetolog-endokrynolog; przyjmuje: „Diabet” Chrzanów, Kościuszki 18 Tel. 32-623-13-73, 623-13-75, 623-28-27
Gastrolog
• Lek. med. Krystyna Fic – gastrolog; Chrzanów, Wojska Polskiego 2B, czwartek 15-18. Rejestracja w czwartek 15-18. Tel. 572-356-564
• Tomasz Kowalik - gastroenterolog Tel. 662 886 299

Ginekolog
• Antoni Halemba – specjalista ginekolog-położnik; Chrzanów, Krakowska 20 (I p.), poniedziałek, środa, piątek: 16-18, czwartek: 9-10. Rejestracja Tel. 601 400 670
• Dr n. med. Maciej Bodzek, specjalista ginekolog-położnik, specjalista onkolog, Ordynator Oddziału Ginekologii Szpitala Powiatowego w Chrzanowie; przyjmuje: MSM Clinic - Chrzanów, Świętokrzyska 86 Tel. 32-600-70-60
• Janusz Gajda – specjalista ginekolog-położnik; Chrzanów, Mieszka I 9c, środa: 10-13 po rejestracji telefonicznej i czwartek 15-18; USG ginekologiczne, ciąży, piersi. Wizyty. Tel. 608 718 833
• Lek. med. Dariusz Nowak, specjalista ginekolog-położnik - badania USG. Trzebinia, Mickiewicza 24; wtorek, czwartek. Zapisy Tel. 607 589 868
• Lek. med. Marek Strzyż – specjalista ginekolog-położnik; Chrzanów, Wyszyńskiego 17, wtorek, czwartek. USG+lasery. Zapisy Tel. 535 557 771
Kardiolog
• Dr n. med. Genowefa Kmieć – specjalista kardiolog, specjalista chorób wewnętrznych, echo serca, EKG, Holter EKG, Holter ciśnieniowy; Chrzanów, al. Henryka 39. Rejestracja. Tel. 601 912 273
• Dr n. med. Jacek Nowak - Libiąż, 11 Listopada 11, przyjmuje: wtorki 15-19. Zapisy tel. 880-614-544; Vitalis Trzebinia, Kopernika 25 przyjmuje: środy od 15.00. Zapisy od pon. do pt. od 10-18. Tel. 733-433-494, 32-620-02-93, elektronicznie www.vitalis-cardo.pl
• Kardiolog Ewa Żółkiewicz przyjmuje: Chrzanów, Piłsudskiego 22/2 w poniedziałki po uzgodnieniu telefonicznym Tel. 607 098 765
• Kardiolog Izabela Kielbaska - Bołecin, Komornicka 38, czwartki 17-19. Tel. 501-694-499
Laryngolog
• Lek. med. Anna Olsza – specjalista otorynolaryngolog Chrzanów, Mieszka I 9 c; poniedziałek i środa: od 16.00. Rejestracja SMS Tel. 603-301-921

• Lek. med. Mateusz Gasiński specjalista otolaryngolog. Nowoczesna diagnostyka: mikroskop, endoskop. Leczenie dorosłych i dzieci. Chirurgia głowy i szyi. Chrzanów, Dobczycka 17; wtorek i czwartek w godz. 17-20 Tel. 881-025-724
Medycyna estetyczna
• GABINET medycyny estetycznej dr hab.n.med. Wojciech Żurawiński -botoks, nici liftingujące i rewitalizujące, wolumetria, kwas hialuronowy, biostymulatory. Centrum Medyczne ul. Bartosza Głowackiego 32, 32-540 Trzebinia Tel. 530-250-678. Email: hzurawinska@interia.pl
Medycyna pracy
• Lek. med. Ewa Potocka Chrzanów, Sienna 8/2, pon. 10-14, wt. 12-17, śr. 13-17, czw. 12-16. Badania profilaktyczne, sanitarne, promieniowanie jonizujące, kierowców, pracowników ochrony fizycznej, broń Tel. 604-233-331
Neurolog
• Alicja Kieres-Pawlik specjalista neurolog; Chrzanów, Mieszka I 9c, poniedziałek, środa od 15.00 po rejestracji Tel. 602 486 011
• Anna Buczak-Sala - specjalista neurolog. Gabinet Chrzanów, tel. 32-623-32-75, 602-764-399; Gabinet i EEG Trzebinia. Tel. 32-620-02-93
• Barbara Kosińska, specjalista neurolog - Chrzanów, Wojska Polskiego 2 B Tel. 511-145-177
• Halina Stizak-Sołtyk, specjalista neurolog. Indywidualna Specjalistyczna Praktyka Lekarska; Chrzanów, Oświęcimska 15, wtorek i czwartek: 15-17. Tel. 32-623-21-53
• Marcin Podhalański. Neurolog - Diabet, Chrzanów, ul. Kościuszki 18. Poniedziałek, wtorek, czwartek: 8-13. Tel. 515-461-623
• Specjalista neurolog Agnieszka Bujak-Krok Chrzanów, Wyszyńskiego 17 Tel. 606-762-523

ESTETYCZNA
GID
STOMATOLOGIA

Leczenie implantologiczne
Kosmetyczne uzupełnienia protetyczne
Leczenie kanałowe (mikroskop)
Leczenie ortodontyczne dzieci i dorosłych
Leczenie zachowawcze
Diagnostyka RTG, 3D-CBCT (tomografia komputerowa)
Bezbolesne znieczulenie komputerowe
Sedacja wziewna
Fibryna bogatopłytkowa (szybsza regeneracja tkanek i gojenie po zabiegu)

ul. Grunwaldzka 15 32-500 Chrzanów
tel. (32) 623 99 90
www.estetycznastomatologia.pl

Okulista

• Astrygmatyzm, krótkowzroczność, dobór soczewek – lekarz, optometrysta, optyk – Justyna Wójcik, Jaworzno Sienkiewicza 6 - tel. 32-752-03-04, Chrzanów Dobczycka 10. Tel. 32-623-95-55

• Dr n. med. Mateusz Nowak i Lidia Nowak, specjaliści okulistyki – Libiąż, 11 Listopada 11. Zapisy Tel. 880-614-544

• Ewa Czerniawska - specjalista chorób oczu, przyjmuje: Chrzanów, Rynek 11: poniedziałek, czwartek 15-18, piątek 9-12. Rejestracja w godz. pracy gabinetu oraz w każdy dzień roboczy w godz. 18-20 Tel. 791-932-912

• Lek. med. Danuta Czepiel – specjalista chorób oczu; Trzebinia, Kościuszki 24 (Zakład Optyczny), poniedziałek: 14-16.30, środa: 10-12 Tel. 32-753-40-55, 666 234 005

• Okomedical Okulista-Optometrysta-Optyk. Leczenie zezu i niedowidzenia - Krzeszowice, ul. Kazimierza Wyki 10. Tel. 577-45-45-40, Email: bok@oko-medical.pl

• Okulista - optyk. Lekarz okulista Wiktoria Zwinczewska – Centrum Zdrowia Ruczaj Chrzanów, Sokoła 30. Tel. 32-623-10-86, 504-242-752 od 11-16

• Specjalista chorób oczu Paweł Nowicki, Chrzanów ul. Mieszka I 9A. Rejestracja. Tel. 600-241-416

Ortopeda

• Dr n. med. Bogdan Wziętek – specjalista chirurgii ortopedyczno-urazowej - czynne codziennie - Trzebinia, Głowackiego 32 Tel. 32-223-61-77, 32-441-78-60 www.wzietek.pl

• Lek. Wojciech Jurek specjalista ortopeda-traumatolog; Małopolski Szpital Ortopedyczno-Rehabilitacyjny (endoprotezy stawów); USG stawów. VITALIS, Trzebinia, Kopernika 25 - czwartki 16-20 - 733-433-494; Przychodnia Jurajska, Krzeszowice, Legionów Polskich 11 A - pon. i wtorki 16-20. Tel. 795-809-809

• Lek. med. Adam Rembiecha – specjalista ortopeda-traumatolog. Chirurg. Przyjmuje codziennie: Chrzanów, Garncarska 10/1. USG ortopedyczne Tel. 607-266-601

• Lek. med. Krzysztof Niemiec - specjalista ortopeda-traumatolog; USG; Przychodnia Jurajska, Krzeszowice - Legionów Polskich 11a, czwartek 16-20, tel. 606-902-836; Przychodnia Vitalis, Trzebinia - Kopernika 25, wtorek 15-21 Tel. 733-433-494

• Lek. med. Krzysztof Szlęzak ortopeda - porady + fizykoterapia - Trzebinia, św. Stanisława 31, poniedziałek: 17.00-18.30; wizyty domowe Tel. 608-623-891, 606-270-799.

Ortodoncja

• Dr n. med. Janusz Kalukin - specjalista ortodonta. Chrzanów, Aleja Henryka 75 w środy 15-19 Tel. 32-754-16-20

Optyk

• Optyk - Optometrysta. Bezpłatny dobór okularów i soczewek kontaktowych. Centrum Zdrowia Ruczaj, Chrzanów, Sokoła 30. Zapraszamy od poniedziałku do czwartku w godz. 11-16 Tel. 32-623-10-86, 504-242-752

Psychiatra

• Jarosław Woźniak - specjalista psychiatra. Vitalis - Trzebinia, Kopernika 25 - środa 13-18. rejestracja: Tel. 733-433-494, 32-620-02-93, 500-143-858

• Lek. Natalia Michna (Pieszczek) specjalista psychiatra - indywidualnie dopasowana farmakoterapia, terapia wspierająca, spotkania osobiste i videorady. Chrzanów, Wojska Polskiego 2 B. Tel. 506 370 502

Psycholog

• Gabinet Psychologiczny mgr Małgorzata Godyń - psycholog, psychoterapeuta. Chrzanów, Sienkiewicza 11 Tel. 662-643-980

• Mgr Bożena Zaor, specjalista psycholog kliniczny, psychoterapeuta poznawczo-behawioralny w trakcie szkolenia Tel. 535-557-771. Chrzanów, Wyszyńskiego 17, We-sta-Med.

• PSYCHOTERAPIA osób dorosłych i psychoterapia par. Aleksandra Wołoszczak - psychoterapeutka i specjalistka psychoterapii uzależnień. Przyjmuje w: Libiąż, al. Jana Pawła II 13/1, rejestracja Tel. 739-214-958. dromedica.pl

Reumatolog

• Tadeusz Najbar, specjalista reumatolog, internista - Trzebinia, Szczakowska 9. USG jamy brzusznej, tarczycy, stawów. Leczenie osteoporozy, badania na prawo jazdy. Rejestracja Tel. 604-815-064

Stomatolog

• Agnieszka Rogowska-Stiasny lek. stomatolog - RTG; Chrzanów, Majora Grzybowskiego 15 (obok Sanepidu), od poniedziałku do piątku 9-16; soboty 9-13. Tel. 604-931-923

• Anna Komarów, Chrzanów, Słowackiego 13, poniedziałek: 14-18, środa: 9-13, piątek: 10-15, tel. 32-754-02-23. Trzebinia, Kopalniana 10/19, wtorek 9-13; czwartek: 14-18. Tel. 32-711-57-77

• Artur Warszawski - stomatolog; Chrzanów, Kadłubek 45, poniedziałek - 14-20, Olszyny, Koszykarska 3, wtorek, czwartek - 16-19. Tel. 605 077 755

• Bożena Sikora - Chrzanów, Bro-niewskiego 14/32 Tel. 512-100-713

• DUODENT Alwernia, Gęsikowskiego 16 przyjmuje dorosłych i dzieci bezpłatnie na NFZ Tel. 12-283-25-88, 505-034-347

• Dr Bożena Stanczykiewicz, lek. stom. Ewa Stanczykiewicz - Chrzanów, Kolonia Szpitalna 2/2, poniedziałek, wtorek: 14-19, środa: 12-18, piątek: 10-20, sobota 9-13. Tel. 32-623-22-23, 602 241 023

• Kubic Stomatologia Libiąż, ul. Paderewskiego 6, czynne: pon.-pt. 15-20. Rejestracja. Tel. 667-249-549

• Lek. stom. Joanna Żuk; Chrzanów, Orkana 21D, poniedziałek - czwartek: 16-19. Rejestracja Tel. 32-623-71-62, 604 208 824

• Lek. stom. Magdalena Kuza - Chrzanów, Kadłubek 45; poniedziałek, czwartek: 12-19, wtorek, środa: 10-15 Tel. 32-623-61-40, 605 222 345

• Lek. stom. Piotr Starzycki – chirurg stomatolog. Chrzanów, Krakowska 37, poniedziałek: 9-11, wtorek i środa: 14-18. Tel. dom. 32-623-34-25 (12-13), 504 104 944

• PROTOM Dental Chrzanów, Słowackiego 13: stomatologia zachowawcza, stomatologia mikroskopowa, endodoncja, protezyka, chirurgia, implantologia, wybielanie systemem Beyond Tel. 512 750 172

Pulmonolog

• Dr n. med. Rafał Harat – specjalista chorób płuc, internista. Libiąż, Sienkiewicza 18, poniedziałek 16-18 i środa 16-18. Tel. 32-627-12-17

• Eibach Amad Specjalista Chorób Płuc i Chorób Wewnętrznych przyjmuje w Trzebinii w Klinice EIBACH, ul. Św. Stanisława 9. Tel. 508 306 554

• Lek. med. Bogdan Krok. specjalista pulmonolog i alergolog - Chrzanów. Tel. 535-557-771

Urolog

• Lek. med. Jacek Jaromin Trzebinia, św. Stanisława 31: USG, uroflowmetria (badanie strumienia moczu) Tel. 606-974-633

• Lek. med. Janusz Michalik – specjalista urolog; Chrzanów, Sokoła 10, poniedziałek i środa: 16-18. USG układu moczowego. Tel. 32-624-03-03 (8-16) Szczegóły: www.urologchrzanow.pl

Pracownia USG

• Artroskop Centrum Medyczne Bogdan Wziętek: USG brzucha, ortopedyczne, naczyń - czynne codziennie - Trzebinia, Głowackiego 32 Tel. 32-223-61-77, 32-441-78-60,

• Lek. Sebastian Mosiej, specjalista chirurgii onkologicznej. USG piersi, tarczycy, biopsje cienko i gruboigłowe. Chrzanów, ul. Dobczycka 17. Tel. 881-025-724

• Lek. med. Marek Czepiel, specjalista radiodiagnostyki. Zapraszam do nowego gabinetu USG - Piła Kościelecka, ul. Chrzanowska 37. Zapisy Tel. 666 234 007

• Specjalistyczny Gabinet USG lek. med. Władysław Kostka – radiodiagnosta; Chrzanów, Sokoła 10, wtorek: 16-17.30, czwartek: 9-11. USG - jamy brzusznej, tarczycy, piersi, ślinianki, moszny. Tel. 602 715 943

Pracownia protetyki

• Pracownia Protetyki Dentystrycznej Jacek Buliński; Chrzanów, Konopnickiej 1A, czynna poniedziałek-piątek Tel. 32-754-16-28, 601 496 677

• Pracownia Protetyki Dentystrycznej. Ekspresowe naprawy; Trzebinia, Kościuszki 50 (Inkubator) Tel. 605-328-621

Pracownia RTG

• RENTGEN cyfrowy: kości, stawy, klatka piersiowa, Artroskop. Trzebinia, Głowackiego 32. Tel. 32-223-61-77

• RENTGEN stomatologiczny - Libiąż, Paderewskiego 6. Rejestracja Tel. 697-780-917

Rehabilitacja ruchowa

• Artroskop Centrum Medyczne Bogdan Wziętek: pełny zakres, wkładki ortopedyczne ICB - czynne codziennie - Trzebinia, Głowackiego 32 Tel. 32-223-61-77, 32-441-78-60, www.wzietek.pl

• D. Fryc Fizykoterapia Chrzanów, Mieszka I 9a. Magnetron, ARTROMOT kolanowy (wypożyczenie), ultradźwięki, laser, krioterapia, masaż Boa, fala uderzeniowa. (PZU ŻYCIE) Tel. 880 496 299

• Lek. med. Urszula Palka-Bartosin-ska chirurg, specjalista rehabilitacji przyjmuje w Artroskop, Trzebinia, Głowackiego 32, środy 16.00-20.00. Rejestracja Tel. 32-223-61-77

• RehOrt Stander ...- Krzeszowice, Krakowska 31 przyjmują: poniedziałek-piątek. Specjalizacja: kręgosłup, stawy, mięśnie Tel. 500-496-462, 506-140-630, 603-248-086

Opieka medyczna

• Profesjonalna opieka medyczna nad osobami starszymi, chorymi, niepełnosprawnymi - Pomoc i Opieka - Ewa Drożdż Tel. 605-519-737

Sklepy medyczne

• MED-JUS Sklep Medyczny Umowa z NFZ– Trzebinia, Piłsudskiego 3A; Wypożyczanie łóżek i koncentratorów tlenu Tel. 32-611-02-07, 501 207 791

• Sklep Medyczny Artroskop Barbara Wziętek, czynny codziennie, refundacja NFZ, Trzebinia, Głowackiego 32 Tel. 609-469-593, 32-223-61-77

• Sklep Medyczny Libiąż, Górnica 5 (Przychodnia Zdrowia Elvita). Refundacja NFZ Tel. 32-623-11-31

• Wiktor Potępa Zakład Ortopedyczny ORTEZIS ul. Piaskowa 25A, 32-540 Bołocin. Tel. 504 182 413

Medycyna naturalna

• Medycyna naturalna - leczenie pijawkami lekarskimi. Zabiegi akupunktury. Leczenie uzależnień. Centrum Zdrowia Ruczaj Chrzanów, Sokoła 30. Zapraszamy od poniedziałku do czwartku w godz. 11-16 Tel. 32-623-10-86, 504-242-752

• TERAPIA naturalna, neuroterapia, kinezylogia, masaż. Leczenie bólu, bezsenności, poprawa regeneracji. Tel. 511-742-731

Neurologopeda

• Specjalista neurologopeda - Edyta Topolska Tel. 781-208-145

Gabinet Stomatologiczny lek. stom. Magdalena Kuza Chrzanów, ul. Kadłubek 45

- Stomatologia zachowawcza
- Endodoncja – mikroskop, RVG
 - usuwanie złamanych narzędzi
 - zamykanie perforacji
 - trudne przypadki leczenia kanałowego (kanały wąskie, zakrzywione, niedrożne)
- Stomatologia estetyczna i profilaktyka
- Protetyka
- Medycyna estetyczna
- ORTODONCJA

Gabinet czynny: pon.-pt. 10.00-19.00
Rej. tel. 32-623-61-40 lub w gabinecie

W ZWIĄZKU Z OTWARIEM
LABORATORIUM ANALITYCZNEGO
NZOZ Centrum Promocji i Ochrony Zdrowia
zaprasza swoich Pacjentów na akcję **"PROFILAKTYKA BIAŁACZKI"** w ramach której wykonujemy
BEZPŁATNE BADANIE MORFOLOGII Z ROZMAIEM
szczegóły w Rejestracji przychodni:
ul.J.Gołęba 1 w Babicach
ul.M.J.Piłsudskiego 226 w Zagórz
ul.Św.Floriana 15 w Mętowie
ul.Wspólna 6 w Psarach
SERDECZNIE ZAPRASZAMY

gk+ med **WYPOŻYCZALNIA I SPRZEDAŻ SPRZĘTU REHABILITACYJNEGO**

łóżka, materace, wózki, koncentratory tlenu pionizatory, kule, balkониki ...

tel. 500 825, 504 798 060
www.gkmed.pl, Wola Filipowska, ul. Młyńska 45
zadzwoń - zamów - dowieziemy

KW
Klaudia Wolanin
Gabinet psychologiczny

ul. Oświęcimska
32-590 Libiąż
tel. 509 436 700

Zakres usług:

- leczenie nerwicy
- depresji
- zaburzeń osobowości
- poradnictwo indywidualne i rodzinne
- kryzysy życiowe
- stres
- wahania nastroju i inne

Rentgen stomatologiczny

CENTRUM STOMATOLOGII ESTETYCZNEJ

Libiąż, ul. Słowackiego 3a
tel. 32 627 55 22

PEŁNY ZAKRES USŁUG

- STOMATOLOGIA ZACHOWAWCZA
- STOMATOLOGIA ESTETYCZNA – WYBIELANIE ZĘBÓW
- PROTETYKA
- PERIODONTOLOGIA
- CHIRURGIA
- PROFILAKTYKA PRZECIWPŁOCHNICZA
- RTG

Czynne pn.-pt. w godz. 9.00-19.00, sob. 10.00-15.00 Rejestracja telefoniczna lub w gabinecie

P.R.H.U. POLBART

SKUP ZŁOMU
STALOWEGO I METALI KOLOROWYCH

- OFERUJEMY NAJLEPSZE CENY
- PŁACIMY GOTÓWKĄ
- WAGA SAMOCHODOWA 60t
- ZAPEWNIAMY TRANSPORT
- ROZBIERAMY KONSTRUKCJE STALOWE

www.polbart.pl

Trzebinia, ul.Dworcowa 27
tel. 604 661 978 | tel. 602 860 111

Które urządzenia w naszych domach zużywają najwięcej energii

W związku z rosnącymi cenami energii elektrycznej, warto się przyjrzeć urządzeniom, które „pożerają” jej najwięcej. Pozwoli to zaoszczędzić nawet kilkaset złotych w skali roku!

Oto ranking najbardziej energochłonnych urządzeń wykorzystywanych w domach i mieszkaniach.

BOJLER (KOCIOŁ GRZEWczy)

Ogrzewanie wody jest jednym z największych wydatków w każdym gospodarstwie domowym. Istnieje kilka sposobów, żeby na nim zaoszczędzić, nawet bez wielkich inwestycji. Po pierwsze - nie podgrzewaj wody do niepotrzebnie wysokich temperatur. W ciepłych miesiącach wystarczy 50-55 stopni, zimą 60. Po drugie - zamiast kąpeli w wannie wybieraj raczej prysznic.

Warto oprócz tego rozważyć również wymianę kotła. Zwłaszcza, jeśli ten, który mamy jest starszy niż 10 lat. Nowoczesne modele charakteryzują się znacznie niższym zużyciem energii. Jeśli jednak zdecydujesz się na wymianę, stajesz przed kolejnym dylematem - jakiego rodzaju energii używać: gazu czy prądu.

Bojler gazowy

Jest droższy, zarówno jeśli chodzi o cenę zakupu, jak i koszty instalacji (potrzebne jest przyłącze gazowe, komin itp.). Droższy jest również coroczny serwis urządzeń gazowych, za który zapłacisz dodatkowo kilkaset złotych. W nowszych nieruchomościach deweloperzy coraz rzadziej je instalują.

Bojler elektryczny

Energia elektryczna może być droższa od gazu. W związku z tym koszty energii mogą sprawić, że kocioł elektryczny wyjdzie drożej, jeśli wziąć pod uwagę cały okres użytkowania.

Pompy ciepła

Zainstalowanie pompy ciepła to wysokie koszty początkowe. W zależności od typu domu pompa ciepła kosztuje od kilkunastu do nawet kilkudziesięciu tysięcy złotych.

Taki zakup może mieć jednak stosunkowo krótki okres zwrotu. Pompa ciepła jako źródło ciepła wykorzystuje bowiem energię zawartą w powietrzu lub ziemi. Energia elektryczna potrzebna jest tylko do pokrycia przerw w dostawie prądu i do sprężania powietrza. Zużywa zaledwie jed-

ną trzecią energii elektrycznej zużywanej przez kocioł elektryczny.

Kolektory słoneczne

Każda z wymienionych wyżej opcji może być połączona z kolektorami słonecznymi. W zimie, gdy słońce świeci słabiej, pokrywają 60-65 proc. rocznego zużycia energii do ogrzewania wody. Pozostałą część trzeba pokryć za pomocą jednego z wymienionych wyżej urządzeń.

Warto przyjrzeć się możliwościom pozyskania dotacji, które często pozwalają pokryć zdecydowaną większość kosztów instalacji pompy ciepła lub paneli słonecznych.

PIEC CENTRALNEGO OGRZEWANIA

Dla uzyskania optymalnej wydajności energetycznej pieca, ważne jest jego regularne serwisowanie. Przed każdym sezonem zleć fachowcowi przegląd i oczyszczenie zatkanych miejsc w wymienniku ciepła.

Koszt takiego przeglądu wynosi kilkaset złotych, zaoszczędzisz jednak na trzy sposoby. Sprawny piec to niższe rachunki za media, mniejsze prawdopodobieństwo wystąpienia kosztownych awarii i dłuższa żywotność pieca. Podobnie jak w przypadku kotłów, czasem warto rozważyć jego wymianę, jeśli ten ma już swoje lata i generuje wysokie koszty eksploatacji.

Piec kondensacyjny

Zastanów się nad zakupem pieca kondensacyjnego. Takie piece wychwytyują parę wodną, która normalnie wydostaje się przez komin, i wykorzystują jej energię do ogrzewania domu. Dzięki temu potrzebują mniej paliwa i zużywają o 10 proc. mniej gazu rocznie niż konwencjonalne piece gazowe.

Koszty jego instalacji są jednak nieco wyższe. Po dokonaniu wszystkich niezbędnych modyfikacji można zapłacić około 10 000 zł. Mimo to, w porównaniu z 20-letnim piecem niekondensacyjnym, pozwala on zaoszczędzić prawie jedną trzecią energii.

LODÓWKA Z ZAMRAŻARKĄ

To urządzenie, które przez cały rok ma duży udział w ra-

chunkach za energię - głównie dlatego, że cały czas musi być włączone. Istnieje jednak kilka wskazówek, które pozwolą ci zmniejszyć jego zużycie energii.

1. Sprawdź uszczelkę w drzwiach lodówki i wymień ją, jeśli zimne powietrze wydostaje się na zewnątrz.
2. Co kilka miesięcy odkurzaj wewnętrzne skraplacze znajdujące się z tyłu urządzenia.
3. Utrzymuj zalecaną temperaturę wewnątrz - każde 2°C więcej oznacza wzrost zużycia energii o około 15 proc.
4. Jeśli masz starszą lodówkę, potencjalnie największe oszczędności może przynieść ci jej wymiana.

Według niektórych źródeł, średni wiek lodówek w Polsce to 8 lat - co jest wynikiem całkiem niezłym, bo na Słowacji to lat aż 15! Roczne zużycie energii przez takie modele może wynosić ponad 750 kWh. Nowoczesną lodówkę z etykietą energetyczną C można kupić za 2 500 złotych, a jej roczne zużycie energii szacuje się na zaledwie 170 kWh.

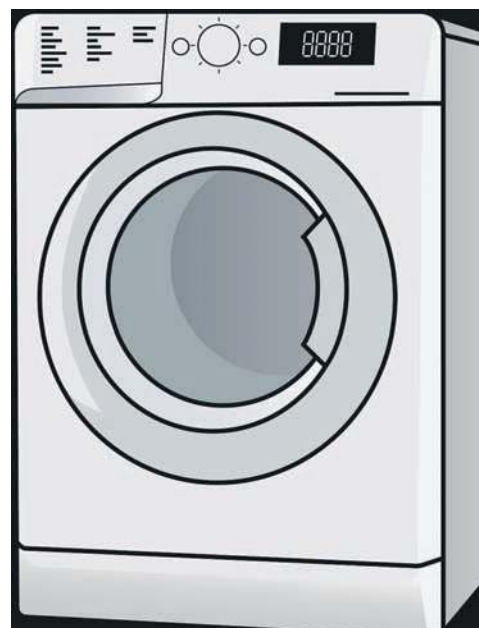
Dodatkową korzyścią jest automatyczne rozmrażanie i inne ciekawe funkcje nowoczesnych lodówek.

POMPA CYRKULACYJNA

Mówiąc o wymianie urządzeń, najłatwiejszym źródłem oszczędności jest wymiana starej pompy cyrkulacyjnej. Urządzenie to zapewnia ciśnienie wystarczające do doprowadzenia wody do każdego miejsca w domu, gdzie jest ona potrzebna. Musi przy tym ponieść straty ciśnienia wynikające z zagięć rur i zaworów.

Stare pompy pracują ze stałą prędkością przez cały dzień, aby zapewnić maksymalne możliwe ciśnienie w danym momencie. Jest ono jednak potrzebne tylko przez niewielką część dnia, kiedy zużywamy najwięcej wody. Z tego powodu urządzenie marnuje dużo energii elektrycznej.

Nowoczesne pompy cyrkulacyjne regulują swoją prędkość w zależności od rzeczywistych potrzeb, oszczędzając energię. Nowe urządzenie klasy energetycznej A oszczędza 60 proc. energii zużywanej przez pompę klasy D. W domu o powierzchni 120 m2 pozwala

to zaoszczędzić około 470 kWh rocznie.

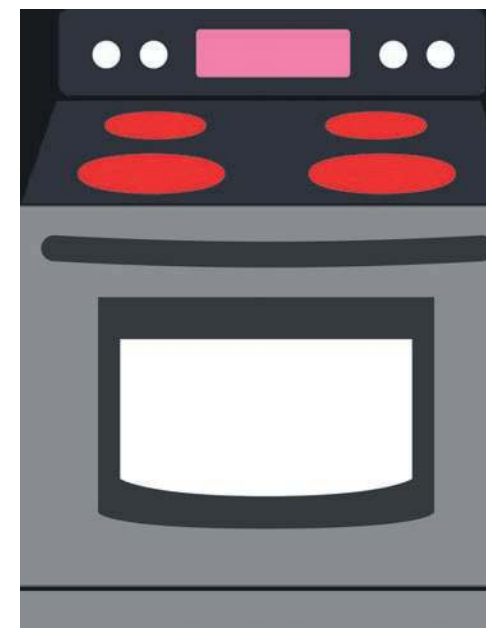
A do tego jest to bardzo tani zakup - klasę energetyczną A można znaleźć za kilkaset złotych. Przy obecnych cenach energii elektrycznej taki zakup zwróci się w ciągu zaledwie półtora roku. W badaniu przeprowadzonym przez Europump zwrócono uwagę na tę możliwość. Stwierdzono, że zastąpienie wszystkich europejskich pomp cyrkulacyjnych z etykietą energetyczną D pompami klasy A pozwoliłoby zaoszczędzić roczną produkcję kilku elektrowni jądrowych.

PRALKA

Kolejnym urządzeniem, którego trudno używać mniej, jest pralka. Zjada ona naprawdę sporo pieniędzy, jeśli pierzemy w wysokich temperaturach. Przy użyciu nowoczesnych detergentów wystarczy natomiast zaledwie 30-40°C. Obniżenie temperatury prania o 30°C może zmniejszyć zużycie energii o jedną czwartą, ponieważ do podgrzewania wody nie potrzeba wówczas aż tyle energii.

Możesz również zaoszczędzić pieniądze, piorąc w ramach trybów nocnej, pobieranej wieczorem po godz. 22 lub wcześniej rano (dotyczy osób mieszkających w domu, mających grube ściany lub tolerancyjnych sąsiadów). Nie używaj programów typu „pranie wstępne”, chyba że Twoje ubrania są naprawdę brudne, i włącz tryb ekologiczny. Zmieniając pralkę, zwróć też uwagę na zużycie wody, ponieważ każdy litr wymaga dodatkowej energii do podgrzewania.

Zakup nowej pralki nie jest aż tak opłacalny, jeśli jednak masz już 20-letnią pralkę, która i tak za kilka lat będzie wy-

magala wymiany, możesz skorzystać, jeśli zrobisz to wcześniej. Według niektórych źródeł nowe urządzenie pozwoli zaoszczędzić około 100 złotych rocznie w porównaniu ze starszym modelem.

SUSZARKA BĘBNOWA

W przeciwieństwie do poprzednich urządzeń, suszarki możesz używać rzadziej. Gdy na zewnątrz świeci słońce, susz pranie sposobem tradycyjnym. W momencie, gdy wyjmujesz mokre ubrania z pralki, może ci się wydawać, że niewielkie oszczędności nie są warte czekania. Jeśli jednak na suszenie zużywasz rocznie 550 kWh, zmniejszenie tego zużycia o połowę pozwoli ci zaoszczędzić 100-200 złotych rocznie.

Możesz również zmniejszyć zużycie energii przez suszarkę, umożliwiając łatwiejszy przepływ ciepłego powietrza wewnątrz urządzenia. Możesz to osiągnąć poprzez regularne czyszczenie filtra i rozplątywanie ubrań przed włożeniem ich do suszarki.

Przy zakupie nowego urządzenia opłaca się z kolei dłużej oszczędzać i wybrać droższy, energooszczędny model.

TELEWIZOR

W niektórych domach to urządzenie może odpowiadać nawet za 15 proc. kosztów energii elektrycznej. Jeśli dopiero planujesz zakup telewizora, poszukaj modelu z wyświetlaczem OLED lub LED. Charakteryzują się one znacznie wydajniejszym zużyciem energii niż telewizory plazmowe czy LCD.

Sprawdź w ustawieniach, czy istnieje tryb oszczędzania energii lub ręcznie zmniejsz podświetlenie i jasność do niższych wartości. Nie zostawiaj

telewizora włączonego w tle, gdy rozmawiasz z kimś lub czytasz książkę.

Tryb gotowości, w którym wskaźnik telewizora jest włączony i gotowy do włączenia za pomocą pilota, również zużywa energię elektryczną. W przypadku nowszych telewizorów nie jest to duża ilość (62 kWh rocznie), ale w połączeniu z trybem czuwania innych urządzeń (np. drukarki - 136 kWh rocznie) daje to całkiem spore zużycie. Lepiej więc odłączać od prądu te urządzenia - przynajmniej na noc.

KUCHENKA

W kuchni też możesz wdrożyć kilka nawyków pozwalających zaoszczędzić pieniądze. Szybkowar zużyje o połowę mniej energii niż zwykły garnek. Odkładający się tłuszcz znacznie zmniejsza wydajność piekarnika - dodaj więc piekarnik do swojej checklisty podczas sprzątania domu. Nie otwieraj też drzwiczek, gdy jest na chodzie, bo wówczas gorące powietrze ucieknie, a wewnątrz piekarnika zużyje więcej energii, aby wrócić do optymalnej temperatury.

Jeśli w kuchni masz nieefektywną kuchenkę gazową lub stary piekarnik elektryczny, zastanów się, czy ich wymiana nie przyniesie oszczędności. Kupując nowoczesny piekarnik elektryczny możesz zaoszczędzić do 330 kWh energii elektrycznej rocznie.

Jeśli chodzi o kuchenki, ludzie najczęściej wybierają pomiędzy płytą indukcyjną a energooszczędnym modelem gazowym. Zarówno cena zakupu, jak i koszty eksploatacji są niższe w przypadku gazu. Jednocześnie kuchenki gazowe są mniej bezpieczne i trudniejsze do czyszczenia.

Simon Pekar, Finax

Polski Alarm Smogowy wyliczył, które źródło ogrzewania jest na ten moment najbardziej opłacalne. To przeciętne roczne koszty ogrzewania budynków i przygotowania ciepłej wody w domu o powierzchni 150 m kw., ocieplonym i zamieszkiwanym przez czterech domowników. W zależności od wybranego źródła ogrzewania koszty te wyniosą zimą 2022/2023:

- 12 460 zł przy użytkowaniu kotła węglowego, pozaklasowego tzw. kopciucha,
- 11 850 zł przy używaniu kotła kondensacyjnego na olej opałowy,
- 10 060 zł przy używaniu kotła na pelet, ekoprojekt,
- 9540 zł przy używaniu kotła węglowego, ekoprojekt
- 7860 zł przy używaniu kotła elektrycznego,
- 5230 zł przy używaniu kotła na kawałki drewna, pozaklasowego,
- 4870 zł przy używaniu kotła kondensacyjnego na gaz ziemny,
- 4010 zł przy używaniu kotła na kawałki drewna, ekoprojekt,
- 3510 zł przy używaniu pompy ciepła powietrznej, przy grzejnikach,
- 2960 zł przy używaniu pompy ciepła gruntowej, przy grzejnikach,
- 2350 zł przy używaniu pompy ciepła gruntowej, przy ogrzewaniu podłogowym.

Jak sprawdzić zużycie prądu?

Tauron uruchomił specjalną stronę internetową dla klientów, którzy chcą dowiedzieć się jak sprawdzić swoje zużycie energii elektrycznej.

Z aplikacji spółki korzysta już blisko milion użytkowników, a klienci mogą również dzięki niej podać odczyt licznika i zamówić szybki kontakt z konsultantem. W naszej aplikacji można np. szybko sprawdzić stan zużycia energii elektrycznej z ostatnich faktur. Informacja ta, w świetle przedstawionych przez rząd planów wprowadzenia gwarantowanej ceny energii w 2023 r. na poziomie z 2022 r., do zużycia 2000 kWh rocznie, jest szczególnie poszukiwana przez naszych klientów - powiedział cytowany w komunikacie prezes Tauron Sprzedaż Rafał Soja.

Sprawdzenie zużycia ener-

gii elektrycznej możliwe jest też na specjalnej stronie internetowej uruchomionej przez spółkę dla klientów.

Jak podkreślił Tauron, klienci najczęściej uruchamiają aplikację między innymi po to, by sprawdzić saldo i opłacić rachunki. Aby ułatwić podanie odczytu licznika, który często znajduje się w zaciemnionych miejscach, z poziomu aplikacji klient może uruchomić latarkę - zaznaczyła spółka. Według spółki, użytkownicy chętnie korzystają również z opcji szybkiego zamawiania rozmowy z konsultantem, wyszukiwania awarii i planowanych wyłączeń oraz pobierania archiwalnych i bieżących faktur.

Tauron przekazał, że użytkownicy aplikacji Mój Tauron będą mogli już w najbliższym czasie za jej pomocą w przyjazny sposób załatwić dodatkowo podstawowe sprawy związane z umowami na energię elektryczną i sprawy instalacyjne.

(zew)

Pompy ciepła

Moda na pompy ciepła trwa mniej więcej od trzech lat. Jak działają i czy warto w nie inwestować?

Pompa ciepła jest urządzeniem służącym do ogrzewania

domu i podgrzewania ciepłej wody użytkowej, dlatego pracuje przez cały rok. Nie wymaga bieżącej obsługi, jest zero-emisyjna. Osoby, które decydują się na jej zakup, często korzystają także z instalacji fotowoltaicznych.

JAK DZIAŁA POMPA CIEPŁA

Każda pompa ciepła w jednostce zewnętrznej posiada parownik, w którym jest czynnik chemiczny. Powietrze zasysane z zewnątrz sprawia, że wskutek ogrzewania czynnik zmienia stan skupienia z ciekłego w gazowy, co wyzwala energię cieplną. Cechą tego czynnika jest to, że dochodzi do wrzenia przy temperaturze 35 st. C. Woda wrze przy 100 st. C., czyli potrzeba trzy razy mniej energii, żeby go rozgrzać.

Dzięki pompie dom ma zabezpieczoną ciepłą wodę użytkową i centralne ogrzewanie, a dodatkowo produkujemy energię, która zasila nasze urządzenie. Tego typu rozwiązania funkcjonują na świecie już od ponad 40 lat, natomiast w Polsce są nowością.

Trudno podać ogólny szacunkowy koszt wytworzenia energii poprzez pompy ciepła. Wszystko zależy od wielkości domu, technologii, w jakiej został wybudowany oraz formy i stopnia ocieplenia. Istotne znaczenie ma też rodzaj systemu grzewczego w danym budynku. Najefektywniej z pompą ciepłą współpracuje ogrzewanie podłogowe.

Na polskim rynku jest ok. 60 producentów pomp ciepła. 10 firm oferuje pompy wysokotemperaturowe, uważane za te z najwyższej półki. Są drogie, ale potrzebują znacznie mniej energii elektrycznej.

System pompy powietrze-woda monoblokowej, w opcji wysokotemperaturowej, czyli grzejącej nawet do 75 st. C., kosztuje ok. 75 tys. zł. z montażem i transportem. W przypadku ocieplonego domu 150 m² z lat 80., dobrej jakości pompa zużywa ok. 5000 kWh rocznie. Pompy średniej klasy potrzebują do ogrzania takiego domu około 8000 kWh rocznie. Natomiast pompy z najniższej półki, które na rynku sprzedawane są za ok. 40 tys. zł, w naszym przykładowym domu zużywają rocznie 12 000-15 000 kWh.

Bardziej restrykcyjne wskaźniki ciśnienia tętniczego

Zaostrzono parametry ciśnienia tętniczego uznawanego za prawidłowe - podał portal rynekzdrowia.pl.

Obecnie nie wystarczy mieć ciśnienie 140/90 mm Hg. U osób do 65. roku życia za prawidłowe uznaje się ciśnienie 120-129/70-79 mmHg.

W przypadku seniorów powyżej 65 lat może ono być nieco wyższe na poziomie 130-139/70-79 mmHg. Jedynie u osób starszych w wieku co najmniej 80 lat dopuszczalne jest ciśnienie 130-149/70-79 mmHg.

Według Narodowego Funduszu Zdrowia w 2018 r. prawie 10 mln Polaków miało zdiagnozowane nadciśnienie tętnicze krwi, czyli 31,5 proc. naszej populacji. Faktyczna liczba chorych z tego powodu sięga jednak co najmniej 12 mln, gdyż wiele osób nie mierzy ciśnienia tętniczego i nie zdaje sobie z tego sprawy. Gdy jest ono podwyższone, na ogół nie powoduje żadnych odczuwalnych dolegliwości albo są one bagatelizowane.

Zapiekanka gyrosowa

Zapiekanka gyrosowa

Ta zapiekanka jest łatwa w przygotowaniu i znika z talerzy w ekspresowym tempie. Wypróbujcie przepis na pyszne, sycące danie prosto z piekarnika.

Składniki na 4 porcje

- 200 g ryżu (użyłam makaronu ryżowego)
- 400-500 g piersi z kurczaka
- 100 g cebuli
- 100-150 g papryki
- 100 g kukurydzy
- 2 ogórki kiszzone lub konserwowe
- 200 g sera (użyłam mozzarelli)
- 100 g keczupu
- 100 g majonezu
- 40 g musztardy
- 2 ząbki czosnku (opcjonalnie)
- 2 łyżki oleju do smażenia
- 3 łyżeczki przyprawy gyros w proszku

Zamiast ryżu można użyć do zapiekanki makaronu ryżowego

Makaron lub ryż ugotuj nieco krócej niż w przepisie. Piekarnik nagrzej do 190 stopni Celsjusza. Mięso pokrój w niewielką kostkę. Wyłóż na patelnię z rozgrzanym olejem i przypraw przyprawą do gyrosa. Pokrój paprykę i ogórki w kostkę, odlej z kukurydzy zalewę, cebulę pokrój w pół plastry. Zmieszaj keczup, majonez i musztar-

dę, dodaj do sosu rozgniecione czosnek. Naczynie do zapiekania posmaruj od środka odrobiną oleju.

Na dno połóż ryż lub makaron. Polej sosem. Następnie ułóż mięso i pozostałe składniki, na wierzchu - starty ser. Zapiekaj ok. 30 minut. Po wyjęciu z piekarnika zapiekankę możesz posypać zieleniną.

(AF)

KSIĄŻKA

Tu byli, tak stali

Gabriel, znany jako Snoopiacz, jest synem polskich emigrantów. Dorastając na jednym z londyńskich blokowisk, wchodzi w tamtejszy półświat. Brutalność, narkotyki, kradzieże, napady i więzienne cele stają się jego życiem. Życiem otoczonym przez śmierć, od którego się uzależnia. Jednocześnie jest miłośnikiem książek i doskonale odnajduje się na uniwersyteckich korytarzach.

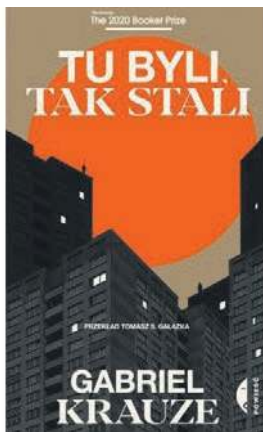
Żadne wyzwanie stworzyć taką postać – mówią jedni. Inni narzekają na niechlujny, pełen slangu i brudu język, który można zaczerpnąć choćby z internetu. Tyle tylko, że Gabriel Krauze nic nie wymyślał, z internetu nie czerpał. On to po prostu przeżył. Jego życie, jak przyznaje, zmieniło dopiero napisanie tej książki, a powieść jest opowieścią autobiograficzną. Wszystkie zdarzenia opisane na kartach nie są podkręcone, wydarzyły się naprawdę.

„Tu byli, tak stali” jest określane jednym z najciekawszych debiutów literackich ostatnich lat. Fakt, język jakim jest napisana – niewybredny i pełen błędów, może męczyc. Mnie przestał po kilkudziesięciu stronach, przywykłem, wiedziałem co mnie czeka.

I tutaj można się zachwycić tłumaczeniem Tomasza S. Gałązki. Nie wykreowałem sztucznie, dla siebie tego życia w świecie gangów i przestępczości, myśląc, że będzie fajnie tego doświadczyć. Od małego zniechęciłem się na przemoc. Doświadczałem rzeczy, które zrobiły ze mnie takiego człowieka. To sprawa indywidualna, kontakt z przemocą różnie wpływa na ludzi. To przez co przeszedłem, nie każdego zmieniłoby tak jak mnie. Pierwszy raz zobaczyłem pchnięcie nożem, kiedy miałem 13 lat. Od tego momentu przemoc stała się dla mnie czymś normalnym. Teraz wiem, że to nie było normalne doświadczenie dla trzynastolatka – mówi Gabriel Krauze w rozmowie z Agatą Kasprolewicz.

„Tu byli, tak stali” – gorąco polecam.

Tadeusz Jachnicki

MUZYKA

Jak krusi jesteśmy...

„Nothing Like The Sun” z 1987 r. to jedna z najlepszych płyt z początków solowej działalności Stinga, czyli Gordona Matthew Sumnera. Gdyby wyrzucić z niej przynajmniej ze dwa numery: „We'll Be Together” i „Straight to My Heart”, niepasujące do refleksyjnego klimatu i wysublimowanej aranżacji „całej reszty”, to otrzymalibyśmy album wręcz doskonały.

To właśnie na tym wydawnictwie są piosenki, które zaliczamy do największych przebojów Stinga: „Englishman in New York” i „Fragile”.

Ta ostatnia ballada jest szczególnie urzekająca. W refrenie Sting śpiewa „How Fragile We Are” („Jak krusi jesteśmy”). Według jednej z wersji, inspiracją do napisania tekstu było zabicie amerykańskiego inżyniera Bena Lindera w 1987 r. w Nikaragui. Pojechał tam, by pomagać najbardziej potrzebującym mieszkańcom, a zginął – zapewne przypadkowo – z rąk partyzantów.

Podczas niedawnego koncertu w Warszawie Sting wykorzystał „Fragile” do przemówienia na temat trwającej wojny w Ukrainie, że stanowi ona absurd zbudowany na kłamstwie. „Jeśli przełkniesz mi to kłamstwo, ono nas zje” – podkreślał.

Pod względem muzycznym „Fragile” zapada w pamięć, ba, ma naprawdę ładną melodię i piękną partię gitary akustycznej. Na płycie „Nothing Like The Sun” usłyszymy też inne perełki, może mniej znane, ale warte uwagi. Dobrze wypada ballada „Be Still My Beating Heart” czy bardziej podniosłe „History Will Teach Us Nothing”. Album zamykają trzy spokojne, wręcz nostalgiczne obrazy muzyczne: „Sister Moon”, „Little Wing” i „The Secret Marriage”.

I jeszcze na koniec taka ciekawostka, że w sesji nagraniowej „Nothing Like The Sun” uczestniczyli m.in. tacy gitarzyści, jak Eric Clapton i Mark Knopfler. Krótko mówiąc, bardzo interesująca płyta, wciąż aktualna.

Łukasz Dulowski

KINO

Zółta

Wreszcie udana polska komedia! Kiedy królowa polskich seriali Ilona Łepkowska postanowiła zaśmiać się z samej siebie, okazało się, że potrafi sprawnie pisać nie tylko obyczajowe telenowele czy słabe romansidła.

Anna Sobańska jest kobietą sukcesu. Pisze nowe serie dla platform internetowych, produkuje kochany przez całą Polskę tasieniec „Idealna rodzina”. Jest bezkompromisowa, okrutna i złośliwa dla swoich podwładnych, ale też dla członków rodziny. Związek z wykładowcą Janem tli się na skraju wypalenia, z córką maturzystką w ogóle nie ma kontaktu, zaś najmłodszego kilkuletniego syna traktuje jak kulę u nogi. Kiedy jednak Anna upokorzy kolejnego pracownika, zbuntują się przeciwko niej postaci z serialu, które nagle zaczęły żyć własnym życiem. Będą prześladować Annę na każdym kroku.

Film działa dzięki nośnemu pomysłowi ściągniętemu po trosze z filmów Woody Allena, po trosze z przeboju z Melem Gibsonem „O czym marzą kobiety”. Ale niesie go też energia Małgorzaty Kożuchowskiej, która sama film wyprodukowała. Nic dziwnego. Po serii słabszych ról wreszcie miała do zagrania postać z krwi i kości. Najlepsza jest pierwsza godzina, w której twórcy nie zważając na poprawność polityczną sztytą bezkompromisowo ze świata mass mediów. Mimo telewizyjnej formy film trzyma dobre tempo. Końcówka jest już gorsza – zbyt cukierkowa i banalna. Odnosi się wrażenie jakby Łepkowska zaczęła pisać film kinowy, ale zakończyła go jak serialowy odcinek. Całość należy jednak docenić za inwencję i oryginalność, bo to jedna z nielicznych polskich produkcji komercyjnych, która nie opiera się na romantycznym schemacie.

Tomasz Jurkiewicz

HOROSKOP

od 28 września do 4 października

BARAN

Dzisiaj unikaj wysiłku, co możesz przenieść na jutro, weź chłodną kąpiel i wcześniej połóż się spać. Aż do piątku zachowaj ostrożność w kontaktach z innymi, stare konflikty zaostrzą się, a nawet mogą pojawić się nowe. Za to od piątkowego popołudnia wszystko będzie wracać do równowagi. Zwróć uwagę na swoje życie seksualne, wykaż się pomysłowością i inicjatywą. Niesprzyjająca pogoda uwięzi cię w domu – nie zrażaj się tym i wykorzystaj ten czas, by odpocząć.

BLIŹNIĘTA

Mars w Twoim znaku uwypukla zarówno Wasze zalety jak i wady. W niektórych sprawach staniecie się odważniejsi niż zwykle, w innych chętniej się będziecie izolować i wycofywać. Zadbajcie o swoje uczucia, nie zmuszajcie samych siebie do robienia tego, na co nie macie ochoty. Nie ulegajcie presji osób z otoczenia. To dobry tydzień na domowe porządki oraz na wyjaśnianie rozmowy. Szybko ustalcie z kimś dla Was ważnym zasady wspólnego działania lub życia.

LEW

Księżyc w Strzelcu w doskonałych układach planetarnych i Tobie przyniesie dużo pozytywnych energii. Będziesz miał szczęście nie tylko do pieniędzy ale i do kobiet, obojętnie jakiej płci jesteś. Ciekawe rozmowy oraz wspólne przedsięwzięcia są pożądane. Niekiedy poproszony zostaniesz o doradzenie przy robieniu zakupów, inni wydadzą nieco gotówki na nowe książki. Planowanie dalekiej podróży też jest i możliwe, i wskazane. Wolne dni spędzisz albo na sprzątanu albo poza domem, u znajomych.

WAGA

Trygon Wenus do Plutona podpowiada, by zdecydować się na zmiany, o których myślałaś już od pewnego czasu. Nowy etap będzie początkowo trudny i pełen zobowiązań, później jednak, z powodu poprawy finansów, będziesz emanowała optymizmem i Twoje samopoczucie będzie w doskonałej formie. Baczni obserwatorzy zobaczą, że kończy się pewien etap. Zobacz to co pozytywne, oczekuj tego co jeszcze lepsze.

STRZELEC

Kwadratura Saturna z Uranem przyniesie nagłe chwile olśnienia – zobaczysz stare sytuacje w nowym świetle, pojawiają się okazje, których nie sposób będzie zignorować. Wielu z Was podejmie teraz decyzję o całkowitej zmianie zawodu, inni zrobią krok naprzód w swojej zawodowej karierze. Awans czeka a z nim nowe i ciekawe zadania. Nie przywiązuj się do tego co już mija, obdarz sympatią kogoś lub coś co Cię zupełnie zaskoczy.

WODNIK

Saturn i Uran utrudniają nieco kontakty z ludźmi wyżej postawionymi lub o dużych wpływach. Jeśli szukasz pracy uważaj na to, co ewentualny pracodawca do Ciebie mówi na rozmowie kwalifikacyjnej. Czytanie między wierszami sprawi, że rozpoznasz prawdziwe intencje i postawę, i tym samym unikniesz zawodowego rozczarowania. Kontakty z innymi pielęgnuj, choć z niektórych świadomie samemu zrezygnujesz.

BYK

Zajmiesz się porządkowaniem piwnicy lub strychu, wyrzucisz stare rzeczy z myślą o zrobieniu miejsca na nowe. W związku nie ma wyzwania i próba zmierzenia się z własnymi słabościami. Niektórzy zajmą się psychologią i ezoteryką – pomaganiem innym w rozwiązywaniu ich problemów będzie na porządku dziennym. Włożysz wysiłek w spełnianie oczekiwań innych i pokładane w Tobie nadzieje.

RAK

Będziesz miał ochotę na romans, zerwanie więzów z kimś do tej pory bliskim, jednak wszystko będzie rozgrywało się w sferze przemyśleń niż konkretnego działania. By oderwać się od takich myśli wyjedziesz gdzieś na kilka dni lub zaczniesz aktywniej spędzać swój wolny czas. Zapiszesz się na kurs prawa jazdy lub kurs nauki języka obcego. W pracy ktoś bardzo wszechstronny, z głową do interesów doradzi Ci w konkretnej sprawie zawodowej.

PANNA

Koniunkcja trzech planet znajdujących się blisko na szczycie znaku Wagi sprawi, że tydzień będzie pełen emocji, czasem zniecierpliwienie szybko zamieni się w zadowolenie, pośpiech w uczucie ulgi i zwolnienie tempa. Potrzebna będzie koncentracja na tym, co najważniejsze, oraz opanowanie emocji. Niektórym niedowiarkom z Twojego otoczenia udowodnisz jak wiele jesteś warta. W wolne chwile śpij lub relaksuj się marząc o tym czego pragniesz.

SKORPION

Opozycja Jowisza i Neptuna przyniosą Ci zmienne nastroje lub szybko zmieniające się sytuacje. Jeśli jesteś tuż przed podjęciem ważnej decyzji, nieco zwolnij tempo, jeszcze raz wszystko przemyśl. Zwróć uwagę na tzw. przypadki i sny – niektóre z nich warto wykorzystać z korzyścią dla siebie, czasem będą to sygnały i potrzeby płynące z podświadomości. W firmie bądź ostrożny, ktoś będzie oceniać jakość Twojej pracy. W weekend obejrzyj ciekawą wystawę.

KOZIOROŻEC

Pluton w ruchu retrogradacyjnym w Twoim znaku uwypukli sprawy z przeszłości, z czymś trzeba będzie się pożegnać, czasem zacząć coś nowego. U niektórych poprawi sytuację w pracy. Będziesz w swoim żywiole, wiele spraw, które zależą od Ciebie, zakończą się sukcesem lub będą zależne jedynie od Ciebie. Sprawy finansowe są mniej ważne, chętnie wydasz nieco gotówki na to, na co masz ochotę od dawna.

RYBY

Księżyc w znaku Strzelca i opozycja Neptuna doskonale wpłyną na Wasze samopoczucie, ale też przyniosą podróż lub ciekawe spotkania i rozmowy. Będziecie cieszyli się nie tylko swoimi przyjaciółmi i zaufaniem jakim Was obdarzają, ale i swoją pracą. Pełne optymizmu z łatwością wymyślicie sposób na pogodzenie spraw domowych z zawodowymi, każdego dnia znajdziesz czas na ciekawe spędzanie wolnego czasu. Unikajcie kontaktów z osobami, które wydają się być fałszywe.

Anna Kępka Facebook: Wróżka Anna Mistrz Reiki

KINO

SZTUKA, Chrzanów, ul. Broniewskiego 4, tel. 32 623 30 86

- Orleńta. Grodno '39 - 28-29.09 godz. 15.45
- Szczęcia chodzą parami - 28-29.09 godz. 18.00
- Zółza – 28-30.09 godz. 20.15
- Trzy tysiące lat tęsknoty - 2-4.10 godz. 19.00; 5.10 godz. 20.00; 6.10 godz. 19.00
- Guliwer - 2-4.10 godz. 16.00; 6.10 godz. 16.00

1 października kino nieczynne

SOKÓŁ, Trzebinia, ul. Kościuszki 74, tel. 32 611 06 21

- Kryptonim Polska - 28-29.09 godz. 19.30
- King: Mój przyjaciel lew – 28-29.09 godz. 17.00

ALE KINO, Libiąż, ul. Górnicza 1, tel. 32 627 12 62

- Infinite Storm - 29.09 godz. 19.00
- Pavarotti w Hyde Parku - retransmisja koncertu - 2.10 godz. 18.00
- Mia i Ja - 30.09 godz. 17.00; 3-4.10 godz. 17.00
- Niewidzialna wojna - 30.09 godz. 19.00; 3-4.10 godz. 19.00

1 października kino nieczynne

Ale! Kino Kobiet - 29 września godz. 18.00

Październikowa edycja cyklu poświęcona będzie Wandzie Rutkiewicz. O legendarnej himalaistce opowie Renata Pietrzyk dzieląca z nią podobną pasję do gór. Po prelekcji zostanie wyświetlony film Małgorzaty Szumowskiej „Infinite Storm”.

* Prelekcja o godz. 18.00.

* Projekcja filmu o godz. 19.00.

Bilety: 18 zł (normalny), 16 zł (ulgowy)

KONCERTY

JUDYTA PISARCZYK QUARTET - KONCERT JAZZOWY - 30 września godz. 18.00, Dwór Zieleniewskich w Trzebinii. Bilety: 50 zł.

Skład zespołu: Judyta Pisarczyk - wokal, Michał Jakubczak - fortepian, Piotr Narajowski - kontrabas, Stefan Raczkowski - perkusja. Repertuar kwartetu stanowią autorskie kompozycje liderki oraz standardy jazzowe w nowych wydaniach.

KONCERT OPERETKOWY „WSPOMNIENIE CZAR” – Z NUTKĄ HUMORU - 1 października godz. 18.00, Dom Kultury Sokół w Trzebinii. Bilety: 50 zł.

W programie m.in.: Habanera z opery „Carmen” G. Bizeta, Czardasz Maricy z operetki „Hrabina Marica” E. Kalmana, aria Giuditte z operetki „Giuditta” E. Kalmana w wykonaniu: Julii Mali, Grzegorza Uniwersała, Katarzyny Starzyckiej oraz Renaty Boruckiej.

KONCERT Z OKAZJI DNIA SENIORA - 2 października godz. 17.00, Dwór Zieleniewskich w Trzebinii. Wystąpią: Tetiana Shvets - pianistka oraz Tomasz Kostek - tenor. Podczas koncertu odbędzie się zbiórka i aukcja publiczna na rzecz osób chorych, niepełnosprawnych, zakup sprzętu medycznego. Dostępne będzie także stoisko bookcrossingowe.

Koncert przygotowany przez Fundację „Energetyk”, którego współorganizatorami są Miejska Biblioteka Publiczna w Trzebinii oraz II LO w Chrzanowie; współpraca Trzebińskie Centrum Kultury. Wstęp wolny.

NARODOWA PERŁA GRUZI - 14 października godz. 19.00, MOKSiR Chrzanów. Bilety: 130 zł. Dwugodzinne spotkanie z egzotyczną i fascynującą kulturą Kaukazu oraz muzyką, tańcem i śpiewem artystów Narodowej Perły Gruzji.

IMPREZY

MAŁOPOLSKA NOC NAUKOWCÓW - 30 września godz. 18.00-22.00, Miejska Biblioteka Publiczna w Chrzanowie. W programie warsztaty, prezentacje, dyskusje. Szczegółowy program i rejestracja na www.mbp.chrzanow.pl

SPOTKANIA

TO MUSI SIĘ POWIEŚĆ - 30 września godz. 20.00, Miejska Biblioteka Publiczna w Chrzanowie. Spotkanie Dyskusyjnego Klubu Książki w ramach Nocy Bibliotek 2022. Klubowicze rozmawiać będą o książce Caspara Hendersona „Nowa mapa cudów. Podróż w poszukiwaniu rzeczy niepojętych”.

KAPIEL W DŹWIĘKACH GONGÓW I MIS TYBETAŃSKICH - 3 października godz. 19.00 (pierwsze spotkanie), Centrum Kultury i Sportu w Krzeszowicach. Koszt: 60 zł/spotkanie.

Koncerty dedykowane są osobom dorosłym. Poprowadzi je raz w miesiącu – w poniedziałki - Edyta Poręba. Na zajęcia należy przyjść 10 minut wcześniej (po rozpoczęciu koncertu nie będzie już możliwości dołączenia do grupy). Uczestnicy powinni ubrać się luźno i wygodnie oraz zabrać ze sobą matę, poduszkę i coś do okrycia się. Zapisy wyłącznie przez formularz zgłoszeniowy dostępny na: www.ckiskrzeszowice.pl

DZIEŃ OTWARTY GALERII SZTUK WIZUALNYCH VAUXHALL W KRZESZOWICACH - 7 października godz. 17.00-20.00. Wstęp wolny.

Gospodarze Galerii pokażą Vauxhall „od kuchni” oraz opowiedzą o swoich długofalowych planach. Odtajnją archiwum a dla najmłodszych przygotowują warsztaty plastyczne.

W programie:

- 17.00 – warsztaty plastyczne dla dzieci „handmade” (6-12 lat)
- 18.00 – oprowadzanie po Galerii a po nim wspólne rozmowy przy kawie i przystawkach.

WYSTAWY

OPOWIEŚĆ O DAWNYM CHRZANOWIE, Dom Urbańczyka, oddział wystaw czasowych Muzeum w Chrzanowie. Czynna do 13 listopada.

Nowa wystawa czasowa to próba odkrycia na nowo historii miasta, którego już nie ma. Pomogą w tym obrazy sprzed niemal 100 lat, czarno-białe fotografie oraz przedmioty należące do dawnych mieszkańców Chrzanowa, wzbudzające nostalgię za miastem z lat młodości i dzieciństwa.

DZIEŃ DOBRY, PANIE GAUGUIN. MIĘDZY SKRAJNOŚCIAMI - wystawa Grzegorza Bednarskiego, Galeria Vauxhall w Krzeszowicach. Czynna do 21 października.

SPEKTAKL

TRZY OPOWIEŚCI - spektakl teatralny Grupy Misterium w reżyserii Marcina Kobierskiego w Domu Kultury Sokół w Trzebinii. Wstęp wolny za okazaniem wejściówki (dostępne są w kościele Piotra i Pawła w Trzebinii oraz w Domu Kultury Sokół).

Harmonogram spektakli:

* 15.10 (sobota) PREMIE-RA godz. 18.00

* 16.10 (niedziela) godz. 15.00 i 17.00

* 22.10 (sobota) godz. 15.00 i 17.00

* 23.10 (niedziela) godz. 15.00 i 17.00

WARSZTATY

WARSZTATY GENEALOGICZNE „SAGA CABANÓW” - 30 września godz. 19.00-20.30, Muzeum w Chrzanowie (sala edukacyjna, ul. Mickiewicza 13). Warsztaty w ramach Małopolskiej Nocy Naukowców.

Uczestnicy poznają zasady tworzenia drzewa genealogicznego rodziny; podstawowe pojęcia pozwalające wyszukać informacje o rodzinie lub o pochodzeniu nazwiska. Otrzymają wskazówki jak archiwizować pamiątki rodzinne czy stworzyć album oraz kronikę rodzinną. Spotkanie pozwoli zgłębić wiedzę nad pochodzeniem rodzin, nazwisk i staropolskiego słownictwa. To możliwość wglądu w podstawy pracy naukowej, którą możemy wykonywać samodzielnie. Wykładowca: Kamil Bogusz, dyrektor Muzeum w Chrzanowie. Rejestracja na zajęcia: tel. 32 753 87 11, 32 753 87 10.

Ponadto w ramach Małopolskiej Nocy Naukowców:

* spotkanie z Piotrem Grzegorkiem, emerytowanym starszym kustoszem Muzeum w Chrzanowie, który omówi zmiany jakie nastąpiły w przyrodzie ziemi chrzanowskiej - godz. 17.00;

* zwiedzanie Muzeum z przewodnikiem - godz. 20.00.

STUDIO MUSICALOWE LCK - zajęcia teatralno-wokalno-taneczne dla dzieci od 7. roku życia oraz dla młodzieży. Pierwsze spotkanie 3 października godz. 16.00-18.00, Liбіaskie Centrum Kultury. Warsztaty prowadzi Marta Artymiak. Opłata za semestr: 80 zł.

MAKRAMOWE LAMPIONY - 7 października godz. 17.00, Klub Pięterko w Rozkochowie (ul. Chemików 2). Zapisy do 5 października. Koszt: 20 zł.

MAKRAMOWE LIŚCIE - 19 października godz. 17.00, Klub Pięterko w Rozkochowie (ul. Chemików 2). Zapisy do 17 października. Koszt: 20 zł.

KONKURSY

II MAŁOPOLSKI KONKURS RECYTATORSKO-POETYCKI IM. LUCYNY SZUBEL „ZŁOTY KLUCZYK”.

Organizator MOKSiR Chrzanów. Ideą konkursu jest popularyzowanie wśród młodzieży twórczości chrzanowskiej poetki Lucyny Szubel zmarłej w 2020 roku oraz promocja młodych twórców.

Termin nadsyłania utworów w konkursie poetyckim oraz zgłoszeń w konkursie recytatorskim mija 20 października. Uczestnicy mogą brać udział tylko w jednej kategorii - recytacja lub poezja. Prezentacje recytatorskie odbędą się 21 października o godz. 15.00 w sali konferencyjnej. Regulamin na www.moksir.chrzanow.pl.

Podsumowanie i rozstrzygnięcie konkursu **28 października o godz. 17.00** w klubie Stara Kółtownia.

REKREACJA

POCIĄG DO BIEGANIA - IV CHRZANOWSKI BIEG ULICZNY - 1 października, start o godz. 19.00.

Bieg odbędzie się w obrębie Placu Tysiąclecia oraz osiedli: Północ-Tysiąclecie i Niepodległości. Start i meta przed budynkiem MOKSiR (ul. Broniewskiego 4 w Chrzanowie). Weryfikacja uczestników, wydawanie numerów startowych oraz pakietów startowych odbędzie się w Biurze Zawodów w holu MOKSiR-u. Liczba pakietów startowych: 650. Biuro zawodów będzie otwarte: 30 września godz. 15.00-19.00 oraz 1 października godz. 13.00-18.00. Bieg odbędzie się na dwóch dystansach: 5 km i 10 km. Trasa biegu wiedzie wyłączonymi z ruchu ulicami Chrzanowa o nawierzchni asfaltowej.

Trasa biegu na 5 km: Broniewskiego, Kusocińskiego, Zielona, Rondo Ofiar Faszyzmu, Sikorskiego, rondo przy ul. Europejskiej, obwodnica północno-wschodnią – ul. Ks. Jakuba Kamińskiego (nawrót w wyznaczonym miejscu na obwodnicy i powrót po tej samej trasie). Bieg 10 km – dwie pętle po trasie jak wyżej.

Program imprezy, 1 października (sobota)

15.00-18.00 - Runmageddon Kids (czytaj niżej)

18.00 - oficjalne otwarcie imprezy

18.15 - pokazy taneczne i akrobatyczne Royal Dance Studio

19.00 - start biegu

19.05 - koncert zespołu – Ludzie

20.30 - dekoracja

Szczegółowe informacje www.moksir.chrzanow.pl

RUNMAGEDDON KIDS - 1 października, start o godz. 15.00, przed kinem Sztuka w Chrzanowie.

Runmageddon Kids to bieg z przeszkodami dla dzieci w wieku 4-15 lat. Odbędzie się w trzech kategoriach wiekowych: 4-7 lat, 8-11 lat, 12-15 lat. Na uczestników czekają trasy o zróżnicowanym poziomie trudności.

Zapisy w dniu biegu w biurze zawodów Pociągu do Biegania – hol kina Sztuka, w godz. 15.00-17.40. Wpisowe – 20 zł od osoby; pakiet startowy obejmuje: wodę mineralną, ciasteczko, opaskę odbłaskową oraz lnianą torbę. Limit miejsc 400 (powyżej limitu uczestnik ma zagwarantowany tylko medal).

Wielka pasja zaczęła się w Boże Narodzenie

Każdy jest w stanie nauczyć się gry na perkusji. Tak, jak jazdy na rowerze - mówi współpracujący z Tiną Karol, Moniką Lewczuk i zespołem Sorry Boys 26-letni perkusista Wojtek Deręgowski z Poznania, jeden z uczestników piątej edycji Caban Drummer Fest w Chrzanowie, w rozmowie z Michałem Koryczanem.

FOT. MICHAŁ KORYCZAN

Wojtek Deręgowski

Pierwszy raz w Chrzanowie?

Tak. Pierwszy raz w Chrzanowie i pierwszy raz na tym festiwalu. Zawsze z ciekawie-

niem obserwowałem poprzednie edycje. Bardzo mi się podobały. Jestem bardzo zadowolony, że mogłem wreszcie na własnej skórze doświadczyć klimatu tego wydarzenia. Wszystko zostało świetnie zorganizowane. Wrażenia mam tylko i wyłącznie pozytywne. **Dlaczego wybrał pan akurat grę na perkusji?**

Zawsze w sobie czułem rytm. Na lekcjach muzyki łatwo przychodziło mi klaskanie w rytm. Zastanawiałem się wtedy, dlaczego inne dzieci tego nie potrafią. Bezpośrednim bodźcem był zakup gry komputerowej „Guitar Hero” zawierającej plastikową perkusję, na której grało się do kon-

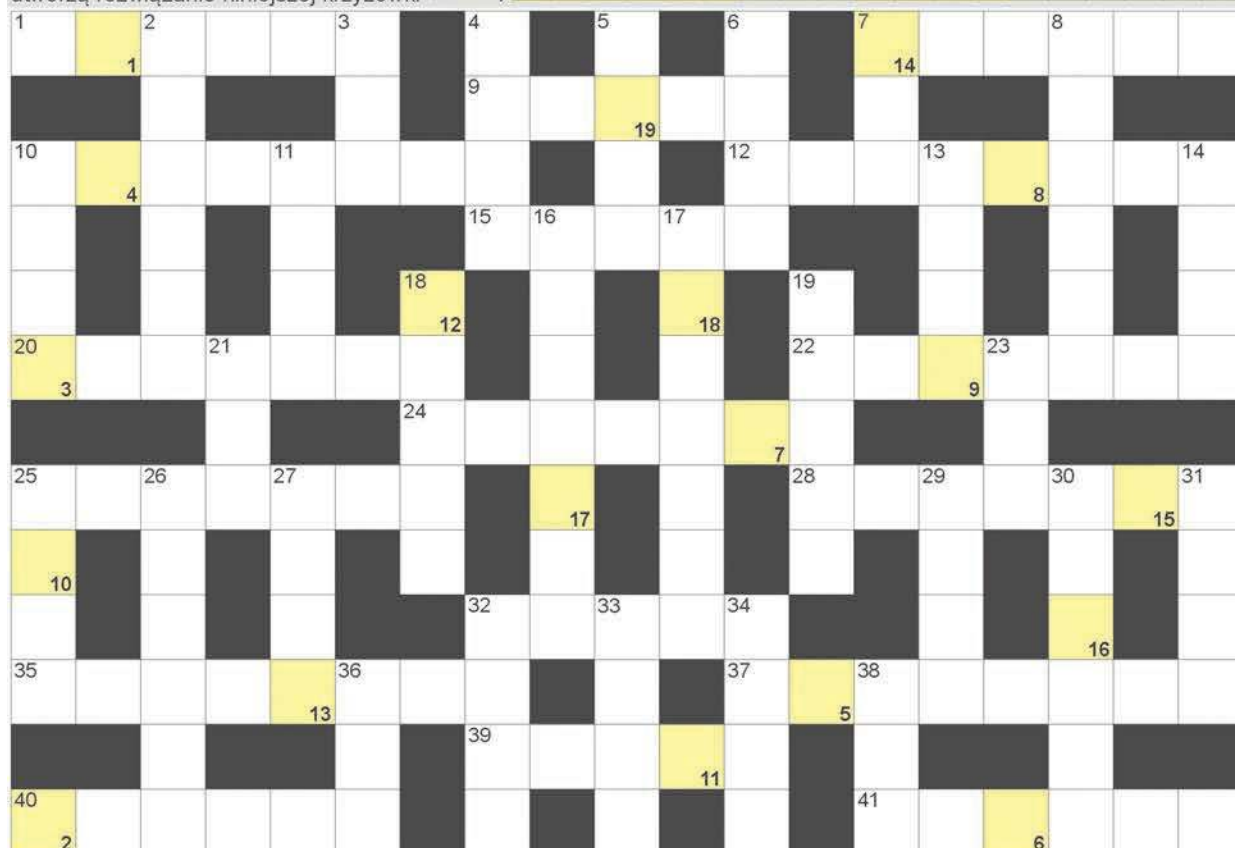
kretnych utworów. To zmobiliowało mnie do tego, żeby wylać rodziców o pierwszy zestaw perkusyjny. Dostałem go na Boże Narodzenie w 2010 roku. Miałem wtedy 14 lat. Tak się zaczęła moja wielka pasja. Początkowo miałem trochę opory przed ćwiczeniem, bo to bardzo głośny instrument. Było to także trochę problematyczne, gdyż mieszkalem w domu bliźniaku. Na szczęście sąsiedzi byli w miarę wyrozumiali. Z czasem razem z tatą zrobiliśmy w piwnicy wygłuszoną salkę do ćwiczeń i to rozwiązało wszelkie problemy. **Swoją pasję przenosi pan mocno do mediów społecznościowych. Pańskie konto na**

Instagramie, gdzie zamieszcza pan sporo filmików z grą na perkusji, obserwuje ponad 300 tysięcy osób. Celem nie jest tylko budowanie swojej marki i pokazywanie swojej gry w sieci, ale również zarażanie tą pasją innych. Niejednokrotnie dostaję wiadomości, że dzięki mnie ktoś zaczął grać na perkusji. Dla mnie jest to bezcenne i czuję, że to co robię, ma sens. **Czy każdy może grać na perkusji?** Na pewno każdy może spróbować. Umiejętność gry można wyćwiczyć. Wiadomo, że niektórzy mają większe predyspozycje w postaci lepszego poczucia rytmu czy koordynacji

ruchowej, ale każdy jest w stanie się nauczyć gry na perkusji. Tak, jak jazdy na rowerze. **Ma pan swoich perkusyjnych guru?** Oczywiście. To między innymi perkusiści grający przede mną z Tiną Karol czyli artystką, z którą obecnie koncertuję. Mam tu na myśli przede wszystkim Devona Taylora, występującego na co dzień z Justinem Bieberem. Oprócz niego Ray Marshall i Greg Mitchell. Oni wszyscy bardzo mnie inspirują. Uwielbiam ich styl. Nauka i modyfikacja wymyślonych przez nich partii, jest dla mnie świetną szkołą i czymś niewyobrażalnym.

KRZYŻÓWKA z HASŁEM Nr 13

Litery z pól ponumerowanych od 1 do 19 (2022) utworzą rozwiązanie niniejszej krzyżówki

POZIOMO: 1) święty lub chrzestny; 7) jeden z grzybów; 9) ośmioosobowy zespół muzyczny; 10) sokół norweski inaczej; 12) ruch polityczny Michała Kołodziejczaka; 15) wyrób ludwisarza; 20) rzeka w Brnie; 22) inaczej siekierka, ryba; 24) najdłuższa rzeka Nowej Zelandii; 25) przy butach jeźdźca; 28) pierwiastek Dy; 32) Wschodni ze stolicą w Dili; 35) założyciel fundacji; 37) ukończona powieściowego Wiedźmina; 39) wysoki przy damskim bucie; 40) Carruso, słynny włoski tenor; 41) damski, kobiecy.

PIONOWO: 2) czasem przechodzą po plecach; 3) pierwiastek Cs; 4) Escort lub Mondeo w garażu; 5) kolanowy lub skokowy; 6) i cywilny, i wojenny; 7) ściana z cegieł; 8) John z zespołu The Beatles; 10) dyscyplina w ringu; 11) delfin miecznik; 13) inaczej uzbrojenie, broń; 14) biblijny statek Noego; 16) mokrada na suficie; 17) najmniejsze z Wielkich Jezior; 18) Podsiadło, piosenkarz; 19) dolna część twarzy; 21) Th dla chemika; 23) francuska agencja prasowa; 25) Scholz, kanclerz Niemiec; 26) od-powiada za wyniki drużyny; 27) zwierzę z wełną; 29) Hannawald, były niemiecki skoczek; 30) arcykapłan egipski z opery "Aida"; 31) gmina protestancka; 32) królewskie krzesło; 33) rozgrywany na boisku; 34) skazy na szybie; 36) w głębi obrazu; 38) ostry do krojenia.

ROZRYWKA
PRZEŁOMU

Sprawdź się w SUDOKU: wypełnij każdy diagram 9x9 w taki sposób, aby w każdym wierszu, w każdej kolumnie i w każdym z dziewięciu pogrubionych kwadratów 3x3 znalazło się po jednej cyfrze od 1 do 9:

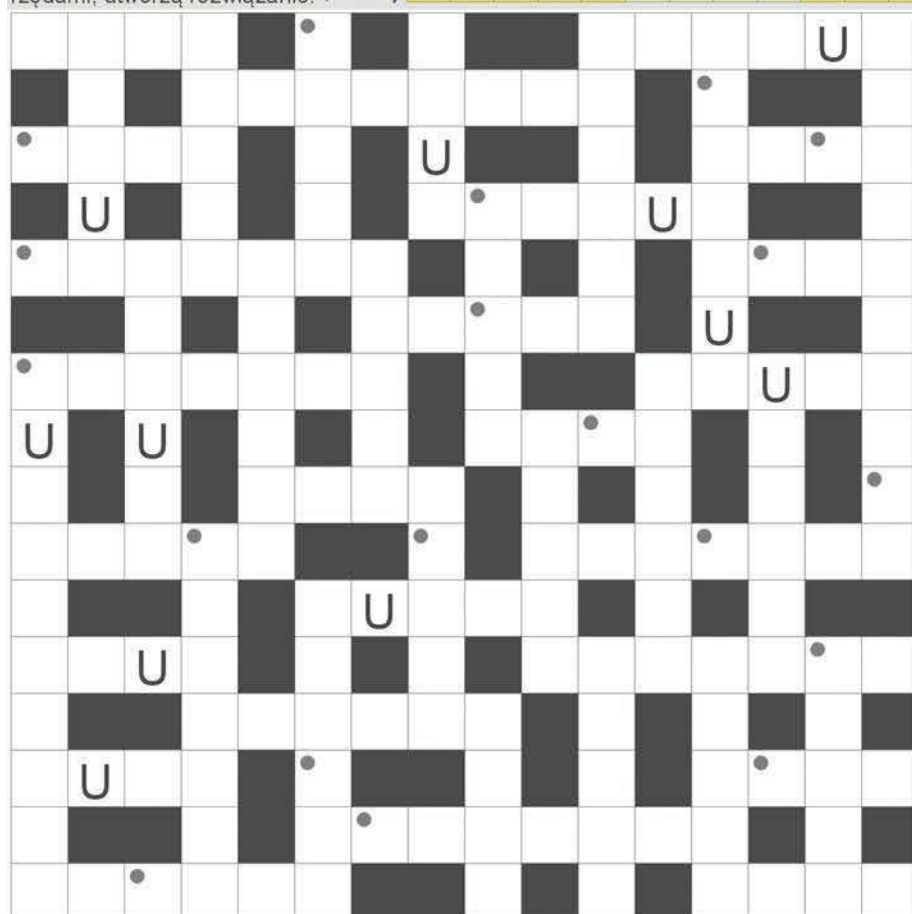
		5					7	
7	6	3		1			4	
	2	8	4				5	6
1		7	6				8	2
	8		3	7				6
		6	8	2	1			5
	7			5	3	9		
	3		9	6				
5	4		7	8				3

9	1		3	4				7
	8	3		9	7		5	
4	2	7					1	
		2	6	8		4		
7		4	2		9			
		8		3	4	1	6	
8							4	
		9				7	2	6
	5	6			3	8		1

WYKREŚLANKA: ukryliśmy 23 nazwiska polskich aktorów. Wykreślisz je od góry do dołu, od lewej do prawej i na ukos: Adamczyk, Cywka, Szyc, Rozenek, Polk, Jakubik, Globisz, Stuhr, Topa, Pazura, Pokora, Karolak, Chyra, Frycz, Gołas, Opania, Pacek, Seweryn, Bajor, Konrad, Musiał, Peszek, Kordek

BAŚKA z HASŁEM Nr 13

Litery z pól z kropką czytane rzędami, utworzą rozwiązanie: (2022)

Ujawniliśmy samogłoski "U". Miejsce wpisu hasła do odgadnięcia.

sznurek w świecy; odłamki cegieł i kamieni; prowadzona przez nauczyciela; marka samochodu niemieckiego; kolce przy butach alpinisty; imitacja produktu na wystawie; oddawany z pistoletu; w parze z wzlotami; fumaria dla botanika; Shaw, napisał "Młode lwy"; stawiany oskarżonemu; wyjechał z ojczyzny na stałe; inteligentny gryzoń; pierwsza żona Napoleona I; warzywo na keczup; gromada, rzesza ludzi; drobny element, szczegół; druga planeta od słońca; urządzenie ułatwiające oddychanie; Julianna Orańska, księżniczka; żart, dowcip; Ruschdie, brytyjski pisarz; grecka bogini nocy; załoga łodzi wioślarskiej w skrócie; wielopasmowa trasa szybkiego ruchu; brak zgody, odrzucenie propozycji; Chruszczow, były premier ZSRR; zapach spalenizny; cukier drzewny inaczej; określony obszar morza; japoński gang; "... cienia", powieść Josepha Conrada; partia Zbigniewa Religi; mierzy ilość alkoholu we krwi; święty kielich Jezusa; tytułowy król u Szekspira; sytuacja bez wyjścia, zastój; na końcu modlitwy; polski wagon restauracyjny; bezpieczna kryjówka, schronienie; samosąd inaczej; Górniak z estrady; niedorośl krzewinkowa inaczej; Jonathan, autor "Podróży Guliwera"; występuje na scenie; człowiek samotny, żyjący w pojedynkę.

ROZRYWKA
PRZEŁOMU

K	A	R	A	R	S	E	N	I	P
Ł	O	P	O	L	K	T	E	J	O
O	P	E	S	Z	E	K	U	C	K
S	G	R	A	C	E	L	I	H	O
H	E	L	Y	M	T	N	K	U	R
O	S	W	O	J	U	O	E	R	A
P	K	Ł	E	B	N	S	P	K	H
A	Ł	O	J	R	I	G	I	A	P
C	A	S	A	A	Y	S	C	A	N
E	H	D	K	B	K	N	Z	F	Ł
K	Ł	Y	A	O	G	U	R	Y	T
G	A	J	R	M	R	Y	B	D	C
K	O	Ł	O	A	C	D	N	I	E
R	Z	Ł	L	Z	H	Z	E	L	K
Ł	O	P	A	N	I	A	Y	K	I
Z	N	A	K	S	Ł	U	P	K	N

Na boisku pod wodzą taty

MKS Trzebinia wygrał z Clepardią Kraków i awansował na drugie miejsce w tabeli piątej ligi. Z zawodnikiem „żółto-czarnych” Łukaszem Skrzypkiem rozmawia Michał Koryczan.

W letnim okienku transferowym przeniósł się pan z drugoligowego Hutnika Kraków do piątoliigowego MKS Trzebinia. Trudno było podjąć taką decyzję? Myślę, że nie. Miałem propozycję z wyższych lig, choćby z trzeciej. Moja sytuacja życiowa, za rok biorę ślub, sprawiła, że nie chciałem wyjeżdżać gdzieś dalej, a były opcje gry w klubach z dalszych zakątków Polski. Pojawiła się propozycja z Trzebini, gdzie jest perspektywa walki o awans i zrobienia tutaj czegoś fajnego. Do tej pory tułałem się po różnych klubach, nigdzie nie zagrzałem miejsca na dłużej. W Trzebini chciałem to zmienić. Być może jest to niższa klasa rozgrywkowa, ale czasem w życiu trzeba zrobić jeden krok w tył, aby zrobić dwa kroki do przodu. Ważne, że nie gramy o utrzymanie czy tylko po to,

żeby być w tej piątej lidze. Ma pan już na koncie pierwsze bramki i asysty w barwach MKS. Czy to już jest ten Łukasz Skrzypek w stu-procentowej formie? Zdecydowanie nie. Miałem swoje problemy z kolanem i biodrem. Potrzebuję poświęcić dużo czasu w pracy nad sobą, chociażby na siłowni lub w treningu motorycznym. Ze względu na sprawy zdrowotne trochę to zaniedbałem. Pańskie przenosiny były najgłośniejszym letnim transferem do MKS, więc tym bardziej oczekiwania wobec pana są większe. Na pewno, ale presja mnie nie zjada. Chcę tę rundę zagrać jak najlepiej, potem przepracować solidnie przerwę zimową i na wiosnę moje statystyki na pewno będą jeszcze lepsze. Znam swój potencjał i wiem, że to nie jest jeszcze to, co mogę zaprezentować. W zespole trenowanym przez tatę jest trudniej czy łatwiej? Zawsze chciałem grać pod wodzą taty. Dla mnie ta sytuacja jest OK. Nie czuję jakiejś presji. Dużo rozmawiamy. Tata wie, na co może liczyć z mojej strony. Będąc na boisku zapominam o tym, że trenerem jest mój tata i skupiam się na tym, żeby zagrać jak najlepiej.

FOT. MICHAŁ KORYCZAN

Łukasz Skrzypek (z prawej) w pojedynku z graczem Clepardii

Zmiana ustawienia po przegranej z Sokołem Kocmyrzów przyniosła efekty, bo w trzech kolejnych meczach, dwóch ligowych i jednym w Pucharze Polski, odnieśliście efektowne zwycięstwa. Dużo rozmawialiśmy po tym spotkaniu, bo potencjał mamy naprawdę spory, a zdobywaliśmy mało goli i nie tworzyliśmy sobie zbyt wielu okazji sytuacji strzeleckich. Na początku rundy myśleliśmy o takim ustawieniu. Kadre skompletowaliśmy jednak na ostatni moment, a trochę czasu trzeba poświęcić, aby poćwiczyć grę w tym systemie. Zdecydo-

waliśmy się spróbować tego ustawienia najpierw w Pucharze Polski. Zaskoczyło. W lidze również. Mamy więc potencjału w środku pola, jest dwóch napastników. Wahadła też włączają się do ataku. W efekcie stwarzamy sobie więcej okazji bramkowych.

MKS Trzebinia - Clepardia Kraków 4-0 (Antoni Olek 47, Jan Koźlik 51, Hamed Arfa 69, 74)
MKS: Wróbel - Sieczko, Martyniak, Olek, Kusiak (75. Kamionka), Gałka (75. Sz. Kurek), Koźlik (63. Kalinowski), Zybiński, Ł. Skrzypek (90. Radwański), Arfa (84. Sochacki), Kowalik

Michał Koryczan

Walka o pierwszą trójkę

Unimetal Recycling MTS Chrzanów rozpocznie pierwszoligową batalię od niedzielnego meczu u siebie z SMS ZPRP II Kielce.

Przed sezonem w MTS doszło do zmiany trenera. Pawła Rokitę zastąpił Sławomir Szenkel, który przez osiem sezonów był związany z Olimpią Medex Piekary Śląskie. Do rosza doszło także w kadrze pierwszoligowego zespołu.

Drużynę opuścili Patryk Madeja, Kamil Kirsz i Mateusz Słowikowski. Do chrzanowskiego klubu dołączyli czterej doświadczeni zawodnicy: rozgrywający Kamil Cieniek (z Grunwaldu Rudą Śląską, dziesiąty strzelec ligi w zeszłym sezonie), obrotny Mateusz Cieślak (z Grunwaldu), prawoskrzydłowy Stanisław Malinowski (z SPR Wiśla Sandomierz) i prawoskrzydłowy Filip Chmielewski (z KSZO Ostrowiec Świętokrzyski), a także czterech juniorów PMOS Chrzanów, którzy grali już w MTS w zeszłym sezonie, a teraz dołączyli definitywnie

do klubu. To: Marcin Hardzina, Paweł Franczak, Filip Wójcik i Bartosz Skoczylas.

- Jeśli chodzi o cel w tym sezonie, to chcielibyśmy się znaleźć w pierwszej trójce. Zespół został na tyle wzmocniony, że cel jest jak najbardziej osiągalny. Potwierdza to postawa chłopaków w meczach sparingowych - mówi Marcin Dęsoł, prezes Unimetal Recycling MTS Chrzanów.

W pierwszej kolejce chrzanowscy szczypiornicy podejmą SMS ZPRP II Kielce. Początek spotkania w hali sportowej przy ul. Kusocińskiego w niedzielę, 2 października o godz. 15.00.

- Jesteśmy faworytem tego meczu. Nie może być inaczej, bo u siebie zawsze jesteśmy faworytem. Ważne, żeby rozpocząć rozgrywki od zwycięstwa, najlepiej efektownego, bo wygrane zawsze budują zespół, który nabiera pewności siebie. Mamy nowego trenera. Zawodnicy bardzo sobie chwalą współpracę z nim. Cały zarząd jest dobrej myśli. Wierzymy, że ten sezon będzie dla nas udany - zaznacza Marcin Dęsoł.

(MK)

Błyskawica ciągle trafia

Prowadzący w chrzanowskiej A-klasie zespół z Myślachowic pokonał wysoko w meczu na szczycie Polonię Luszowice.

Po pierwszej połowie spotkania w Myślachowicach zanosilo się na pierwszą w tym sezonie porażkę gospodarzy. Dotychczasowy wicelider prowadził 1-0. Po zmianie stron Błyskawica urządziła sobie jednak prawdziwą strzelanicę, pięciokrotnie trafiając do bramki rywali. Myślachowice prowadzą w tabeli z kompletem punktów, mając siedem „oczek” przewagi nad MKS Alwernia, który wykorystawał potknięcie Polonii. Postawa Alwerni, przedostatniej ekipy ubiegłego sezonu nie przestaje zaskakiwać.

- Postawiliśmy na młodych chłopaków, łącząc siły z Triumfem Alwernia. Myślę, że powoli będzie to przynosiło efekty. W tym momencie jesteśmy chlubnym wyjątkiem, że w kadrze meczowej nie ma miejsca dla wszystkich chłopaków, którzy przychodzą na

spotkanie ligowe. Tymczasem wiele klubów boryka się z problemem braku zawodników - mówi Sławomir Knapik, prezes MKS Alwernia.

Jedno z najwyższych zwycięstw w swojej historii odniosła Korona Mętków. Beniaminek rozbił u siebie Tęczę aż 8-1.

Wyniki 6. kolejki: Korona Mętków - Tęcza Tenczynek 8-1 (Piotr Likus 19, 52, Rafał Bulek 42, 58, Robert Bogacz 63, 67, 70, Mateusz Misiura 85 - Krzysztof Czak 11), **Wisła Jankowice - SPRiN Regulice 3-0** (Łukasz Kozdraś 56, Janusz Hudzik 73, Robert Kluska 77), **Promyk Bołęcin - MKS Alwernia 1-3** (Dominik Sieprawski 76 - Artur Knapik 56, Piotr Domagała 62, Marcin Baran 77), **Wolanka Wola Filipowska - UKS Górnik Siersza 3-1** (Krystian Derejko 4, Yurii Maliborskyi 44, Michał Kot 69 - Rajmund Raźniak 9), **Zryw Brodła - Zagórzanka Zagórze 2-2** (Maciej Paszkowski 48, Mateusz Toma 88 - Szymon Motyl 52, Hubert Zak 78), **Błyskawica Myślachowice - Polonia Luszowice 5-1** (Kacper Głowacz 47, 59, Mateusz Wilk 51, 57, Łukasz Sadowski 75 - Miłosz Ołpiński 27)

(MK)

Kolejka w kratkę

Nadwiślanin Gromiec jako jedyny z przedstawicieli powiatu chrzanowskiego w oświęcimskiej klasie okręgowej zainkasował w ubiegłej kolejce komplet punktów.

Zespół z Gromca zrehabilitował się za wysoką porażkę na swoim boisku w derbowym meczu z LKS Żarki. Pokonał na wyjeździe Brzezina Osiek.

Żarczanie nie podtrzymało dobrej dyspozycji z meczu z Nadwiślaninem i ulegli wysoko u siebie z liderem z Gorzowa.

Trzecią ligową porażkę z rzędu poniósł Fablok, który musiał

uznać wyższość Zgody. O przełamanie złej passy chrzanowianie powalczą teraz na swoim terenie z Żarkami.

Wyniki 8. kolejki: LKS Rajsko - Ciężkowianka Jaworzno 2-0 (Patryk Kowalik 25, Bartłomiej Mika 66), **Brzezina Osiek - Nadwiślanin Gromiec 0-2** (Konrad Bogacz 40, Piotr Witoń 64), **Zgoda Byczyna Jaworzno - Fablok Chrzanów 3-1** (Marek Zieliński 21, 25, Michał Królczyk 90 - Piotr Zbik 56), **Hejnał Kęty - Victoria 1918 Jaworzno 2-3** (Jakub Januszyk 22, Przemysław Dudzic 90 - Szymon Palian 41, Mariusz Suwaj 65, Krzysztof Kasiser 73), **LKS Żarki - LKS Gorzów 0-5** (Bartłomiej Palian 37, Łukasz Cichoń 57, Artur Molenda 75, 80, Kacper Jaromin 78)

(MK)

Ruch liderem

W najbliższą sobotę w meczu na szczycie chrzanowskiej B-klasy Jutrzenka Ostrężnica podejmie Ruch Młoszowa.

Po remisie w Piłzie zespół z Ostrężnicy stracił pierwsze punkty w sezonie, a tym samym prowadzenie w tabeli na rzecz Ruchu. Drużyna z Młoszowej

nie dała szans Rozkochowowi i z kompletem zwycięstw prowadzi w klasyfikacji.

Wyniki 4. kolejki: Ruch Młoszowa - Wisłoka Rozkochow 10-1 (Bartosz Linczowski 5, Grzegorz Ślusarczyk 18, 64, Mariusz Gaj 20, 38, 76, Tomasz Bugno 22, Maciej Czub 58, Kamil Ostrowski 60, 88 - Mateusz Wójcik 67), **Tempo Piłza - Jutrzenka Ostrężnica 2-2**, **Korona Lgota - Nadwiślanica Okleśna 2-3**

(MK)

Wiktor w złocie

Wiktor Starczyński, zawodnik PMOS Chrzanów został młodzieżowym mistrzem Polski w skokach na trampolinie.

- To mój największy sukces jeśli chodzi o zawody krajowe. Konkurencja była duża, ale udało mi się zrealizować wszystko, co sobie założyłem w tym najważniejszym dla mnie starcie w tym sezonie - mówi 18-letni Wiktor Starczyński z PMOS Chrzanów, trenowany przez Marka Starczyńskiego.

Utalentowany zawodnik mieszka w Olkuszu i uczy się w miejscowym IV LO. W PMOS Chrzanów trenuje już dwunasty rok. Na pierwszych zajęciach pojawił się, gdy miał 6 lat.

- Tata, które jest moim trenerem podchodzi do mnie tak, jak do innych zawodników. Myślę, że nie jest wobec mnie bardziej wymagający. Nic to nie zmienia, że jestem jego synem. Poza tym, że na zajęciach zwracam się do niego „tato”, to na treningu jest dla mnie tylko szkoleniowcem - uważa Wiktor Starczyński, który w 2020 r. zdobył mistrzostwo Polski juniorów

(MK)

PIŁKARSKI TYDZIEŃ

V liga: Wiślanka Grabie - MKS Trzebinia (sobota, 1 października, godz. 11.00)

Klasa okręgowa: LKS Gorzów - Brzezina Osiek (sobota, 1 października, godz. 11.00), Fablok Chrzanów - LKS Żarki, Victoria 1918 Jaworzno - Górnik Brzeszcze, Nadwiślanin Gromiec - LKS Rajsko (sobota, 1 października, godz. 15.00), Ciężkowianka Jaworzno - Hejnał Kęty (sobota, 1 października, godz. 16.00)

Klasa A: Błyskawica Myślachowice - Zagórzanka Zagórze, Tęcza Tenczynek - Zryw Brodła, MKS Alwernia - Wolanka Wola Filipowska, Polonia Luszowice - Wisła Jankowice, UKS Górnik Siersza - Korona Mętków (sobota, 1 października, godz. 16.00), SPRiN Regulice - Promyk Bołęcin (niedziela, 2 października, godz. 16.00)

Klasa B: Jutrzenka Ostrężnica - Ruch Młoszowa, Wisłoka Rozkochow - Korona Lgota (sobota, 1 października, godz. 16.00), Nadwiślanica Okleśna - Tempo Piłza (niedziela, 2 października, godz. 16.00)

Puchar Polski: Ciężkowianka Jaworzno - MKS Trzebinia (środa, 28 września, godz. 16.00)

(MK)

Niegrzeczny kościelny z Regulic chciał się brzydko zabawić, w dodatku z nastolatkiem. Ale że młodzież dzisiaj jest przebiegła, to wpadł. On jest zdruzgotany, ksiądz proboszcz również, bo ponoć nikt tak dobrze nie oporządzał zaplecza, świątyni rzecz jasna, jak ten, co trafił za kraty.

Dyskusja na temat wprowadzenia nocnej prohibicji w Chrzanowie trwa. Ma być sposobem na żuli. Wszyscy się więc napinają i obradują, ale żułom to nie przeszkadza, bo w alkohol-jak przyzwolici ludzie - i tak zaopatrują się za dnia.

Wszyscy od lat zachodzą w głowę, jak to możliwe, że w stolicy powiatu mieszkańców ubywa, a w wiejskich Babicach wręcz odwrotnie. Tyle tylko, że w wiosce, nawet w urzędzie, budują windy z myślą o niepełnosprawnych, a w Chrzanowie nawet w szkole przeznaczonej dla takich osób jej nie ma. W Chrzanowie najwyraźniej kierują się słowami małopolskiej kurator oświaty; „równe traktowanie wszystkich to lewacka utopia”.

Tauron nie widzi specjalnie sensu w rozbudowie kopalń. Wobec tego państwo postanowiło je przejąć. Fantastycznie utrzymane, efektywne i wydajne zakłady wydobywcze mają iść za złotówkę. Reszta pójdzie na poczet długów i oczywiście przyszłych wspaniałych inwestycji. Oby wyszły lepiej niż w pobliskiej elektrowni w Jaworznie.

Mieszkańcy narzekali, narzekali, to samorządowcy Alwerni w końcu zlecili wycinkę krzaków, które stały się rajem dla miejscowej żulerki. By jednak nie zrażać do siebie, jak by nie było, części elektoratu, coś tam zostawili. Więc spokojnie. Zakrzaczono miejsce na balangę jest, wprawdzie kilka metrów dalej, ale jest.

przełomowe
KADRY

Stare Miasto w Chrzanowie

Dariusz Kolincio

Dariusz Kolincio z naszej facebookowej grupy „PRZEŁOMowe Kadry” wykonał zdjęcia Chrzanowa z lotu ptaka.

Publikowana fotografia przedstawia stare miasto. Dzięki niej możemy zerknąć na podwórka kamienic, których nie widzimy idąc ulicami, np. Dobczycką. W dolnej części zdjęcia mamy Sadową, krzyżującą się ze Świętokrzyską. Na horyzoncie za-

lesione wzgórza w rejonie Mysłachowic i Młoszowej.

Dariusz Kolincio jest rodowitym chrzanowianinem. Swoją przygodę z fotografią rozpoczął 17 lat temu, kiedy kupił pierwszy aparat. Uwiecznia głównie ludzi i krajobrazy. Interesuje się fotografią reportażową i okolicznościową.

Zawodowo zajmuje się projektowaniem budynków w jednym z chrzanowskich biur projektowych.

(ŁD)

Jak ten czas leci

Pisaliśmy w „Przełomie” 26 września 2012 roku, w numerze 38. (1059)

■ W kilku miejscach na ziemi chrzanowskiej zadrażała ziemia. Wstrząs był na tyle silny, że wiele osób było przekonanych, że to trzęsienie ziemi. O podskakujących szklankach na regałach, otwierających się drzwiach i drżącej podłodze opowiadali mieszkańcy Bołęcina, trzebińskich osiedli - Gaj, Sierśza, Krystynów i bloków na ul. Kadłubek w Chrzanowie. Jak się okazało, wstrząs był spowodowany eksploatacją górniczą w kopalni Sobieski w Jaworznie i miał siłę 2,46 w skali Richtera. Na szczęście nie było żadnych szkód ani pod ziemią, ani na powierzchni.

Efekty prowadzonej na naszym terenie działalności wydobywczej, mieszkańcy odczuwają regularnie. W ostatnich dniach dały o sobie znać w dość drastyczny sposób - zawaleniem części cmentarza wraz ze znajdującymi się tam grobami w Trzebini, na os. Gaj.

■ Do Komisarza Wyborczego w Krakowie oraz do Urzędu Miasta w Trzebini wpłynęło zawiadomienie o inicjatywie przeprowadzenia referendum w sprawie odwołania burmistrza Stanisława Szczurka. To pierwsza taka akcja w 22-letniej historii trzebińskiego samorządu. Zarzuty kierowane pod adresem burmistrza dotyczą działalności merytorycznej (np. wydania publicznych pieniędzy na inwestycję na prywatnej działce) jak i jego zachowania (cynizm, pycha i arogancja).

Ostatecznie zarzuty te nie wystarczyły do odwołania burmistrza z urzędu przed upływem kadencji. Jak to zwykle bywa w referendach w Polsce - zbyt niska była frekwencja. Do urn poszło 4,5 tys. mieszkańców (96 proc. z nich było za odwołaniem). Zabrakło około 800 głosów.

■ Na wybory nowej Rady Osiedla Kąty w Chrzanowie przyszło aż 120 osób. Nie wszyscy zmieścili się w sali tamtejszego przedszkola. Część musiała zostać na korytarzu. Byli tym bardzo rozczerowani, bo niestety nie najlepiej słyszeli, o czym mówiło się na zebraniu. Nowa rada została jednak wybrana.

Co się stało przez te 10 lat, że zainteresowanie wyborami do rad osiedlowych zmalało prawie do zera? Najjaskrawszym przykładem jest os. Północ-Tysiąclecia, na którym w ogóle nie udało się w tym roku wybrać rady na kolejną kadencję (przyszło za mało mieszkańców). 28 września godz. 17.00, w MOKSiR powtórka wyborów! Może tym razem się uda.

TAK BYŁO, TAK JEST...

Kapliczka na Trzebionce

Archiwalne zdjęcie pokazuje skrzyżowanie 1 Maja i Styczniowej w Trzebini w latach 70. minionego wieku.

Fotografia pochodzi ze zbiorów Irenej Palińskiej. Jej mąż Anatol oraz tata Józef Ryś wykonali mnóstwo m.in. trzebińskich kadrów.

Na publikowanym zdjęciu mamy skrzyżowanie 1 Maja i Styczniowej na osiedlu Trzebionka, gdzie stoi kapliczka Matki Boskiej Częstochowskiej z przełomu XVIII i XIX w. Nad wejściem, we wnęce, znajduje się figurka św. Floriana.

Jeśli zechcecie pokazać stare fotografie z naszego terenu w rubryce TAK BYŁO, TAK JEST Czytelnikom „Przełomu”, prosimy o kontakt: lukasz.dulowski@przelom.pl

(ŁD)

Kapliczka przy 1 Maja w Trzebini dawniej...

... i dziś

przełom
TYGODNIK ZIEMI CHRZANOWSKIEJ

Redakcja
32-540 Trzebinia, ul. Długa 53
tel./fax 32-612-25-50,
e-mail: gazeta@przelom.pl

Redaktor naczelna
Grażyna Kaim, tel. 32-753-51-12

Wydawca
Firma Wydawnicza „Przełom” Alicja Molenda

Dziennikarz
dyżurny
697 351 999

Zespół:
Stanisława Ciepichał,
Łukasz Dulowski,
Agnieszka Filipowicz,
Andrzej Gawera,
Tadeusz Jachnicki, Michał Koryczan,
Weronika Korbut, Alicja Molenda,
Marek Oratowski, Lucjan Siewiorek,
Ewa Solak (Krzeszowice),
Marzenna Spyt

Druk
Polska Press Sp. z o.o.,
Oddział Poligrafia, Drukarnia w Sosnowcu
Nakład 6 500

Biura ogłoszeń

- Trzebinia ul. Długa 53,
tel. 32-612-25-50 wew. 22
pn.-pt. 8.30-16.30
- Krzeszowice
(Biuro Podróży Relax-Tourist),
Rynek 25,
pn.-pt. 8.00-17.00, sob. 9.00-13.00, 12-282-11-31

TYGODNIK LOKALNY

Gazeta jest członkiem
Porozumienia Reklamowego Tygodnik Lokalny
oraz stowarzyszeń:

Stowarzyszenie
Gazet
Lokalnych

Stowarzyszenie Dziennikarzy i Wydawców
REPROPOL

Ogłoszenia, reklamy i teksty promocyjne nie stanowią materiału pochodzącego od wydawcy. Redakcja zastrzega sobie prawo skracania i redagowania tekstów. Materiałów i zdjęć niezamówionych nie zwracamy.

KRZESZOWICE

**Centrum rozkopane,
zabrakło
pieniędzy**

s. 10

WOLA FILIPOWSKA

**Wypadek
na krajówce**

s. 2

KRZESZOWICE

**Nowe bloki
w mieście**

s. 2

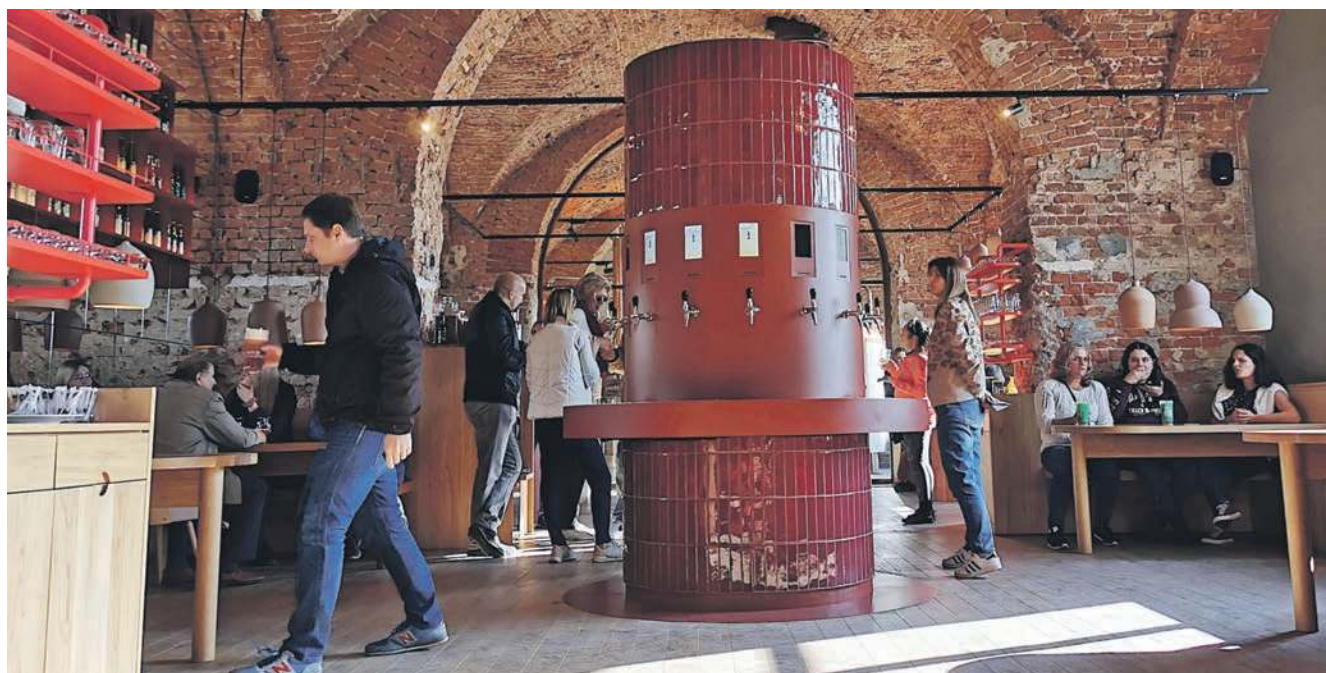
TENCZYNEK

**Kamienne gody
państwa Wróblów**

s. 2

TENczynki w browarze. Jak tam jest w środku?

TENczynki to zupełnie nowa impreza w browarze. Przy tej okazji można było zobaczyć ten obiekt w zupełnie innej odsłonie.

FOT. MICHAŁ KORYCZAN

s. 19 Taproom, czyli bistro, w którym będzie można spróbować autorskiej kuchni i miejscowych alkoholi, to najnowsza część Browaru Tenczynek

Nowa balneologia w Krzeszowicach już stoi

s. 9

Szkola nie ma prawa żądać ubezpieczenia

s. 12

Dziki mają w miastach jedzenie i schronienie

s. 18

Siersza nie pozwala o sobie zapomnieć

s. 3 i 14-15

Strażak zginął na A4

Do tragicznego zdarzenia doszło w poniedziałek w nocy. Trzech strażaków zostało potrąconych przez samochód. Jeden z nich nie przeżył.

Jak informują ochotnicy z okolicznych jednostek OSP, strażacy byli na akcji, udzielając pomocy osobom poszkodowanym w wypadku.

- Tuż przed północą na autostradzie kierowca BMW potrącił zwierzę. Na miejsce wezwane zostały jednostki strażackie. Gdy druhowie pracowali na miejscu, kierowca mazdy, chcąc uniknąć zderzenia, zahamował, ale jadące za nią iwe-

co nie zdążyło. Samochód uderzył w tył mazdy i przemieścił się na pas awaryjny, gdzie pomagali strażacy - relacjonuje Justyna Fil, rzecznik prasowy KPP w Krakowie.

Trzech druhów ratowników z OSP Balice zostało potrąconych. Jeden z nich, 38-letni mężczyzna, był reanimowany. Mimo szybko podjętych działań nie udało się go uratować. Druga osoba - druhna jest w stanie ciężkim. Trzeci strażak został opatrzony na miejscu.

Kondolencje dla zmarłego strażaka składają wszystkie okoliczne jednostki, zamieszczając posty na FB. Wyrazy współczucia płyną także od samorządowców.

(E)

Haftowana chusteczka robi furorę w Kanadzie. Opowiada o tym Marta Sołek z Tenczynka

s. 13

Szukasz klientów? Nie oszczędzaj na reklamie!

U nas reklama jeszcze po starych cenach!

Sprawdź jak mocno działa

PAKIET REKLAMOWY GAZETA+INTERNET

Do kogo dotrzesz z reklamą?

18.000 czytelników tygodnika „Przełom”

przełom

184.000 użytkowników strony internetowej **przełom.pl**

przełom.pl

25 000 użytkowników Facebooka

Biuro ogłoszeń zaprasza!

ZADZWOŃ DO NAS - ZAPYTAJ!

Tel. 32-612-25-50 w. 22

e-mail: ogloszenia@przelom.pl

Zderzyły się trzy samochody

Jeden z samochodów tuż po zderzeniu

WOLA FILIPOWSKA.
Na drodze krajowej 79 volkswagen uderzył w hondę, a ta w dostawczaka.

Do zdarzenia doszło w ubiegły czwartek po g. 12. Wszystkie trzy samochody jechały w kierunku Krzeszowic.

Jak mówią strażacy, auto dostawcze prawdopodobnie przyhamowało przed przeje-

ściem dla pieszych. Jadąca za nim honda również zahamowała, ale podróżujący za nimi kierowca volkswagena nie zwolnił.

Wbił się w tył hondy, a ta z kolei uderzyła w tył samochodu dostawczego.

Na miejsce oprócz straży pożarnej przybyło także pogotowie i policja. Jadąca w hondzie kobieta została przetransportowana do szpitala.

(E)

Cztery nowe bloki w mieście

Nowe bloki mają być oddane do użytku w przyszłym roku

KRZESZOWICE.
Trwa duża inwestycja między Żbicką, Szarych Szeregów i Kościuszki.

W dwóch budynkach nowego osiedla o nazwie Dolina Krasowa są już wstawione okna i trwają prace nad elewacją. Za-

kończenie robót przewidziane jest na marzec przyszłego roku. Dwa kolejne budynki są w stanie surowym otwartym, a prace przy nich skończą się w październiku 2023 r.

Pierwsze dwa obiekty przewidziane do oddania będą mieć 84 różnej wielkości mieszkania. Dodatkowo do dyspozycji właścicieli przewidziano

49 komórek lokatorskich, parking podziemny z 70 miejscami postojowymi oraz 20 miejsc na parkingu naziemnym.

Powierzchnia mieszkań wyniesie od 26 do 72 mkw. Wnętrza będą z ogrzewaniem podłogowym, a niektóre z roletami okiennymi, a także z ogródkiem, tarasem lub balkonem. Całe osiedle ma być monitoro-

wane i wyposażone w elementy małej architektury.

Nowe osiedle buduje firma Antrans Invest, zajmująca się budownictwem mieszkaniowym na terenie Śląska i Małopolski. Docelowo Antrans zamierza wybudować na osiedlu budynki z 344 mieszkańami.

(E)

Świt zgaszony przez Przebój

Jakub Marszałek (Świt, z prawej) w pojedynku z graczem Przeboju

Świt Krzeszowice poniósł pierwszą porażkę w sezonie, przegrywając w meczu na szczycie z Przebojem Wolbrom.

Jeszcze 12 lat temu zespół z Wolbromia rywalizował w drugiej lidze. Barw Przeboju bronili wtedy m.in. Piotr Tomasiak (piłkarz ekstraklasowej Wisły Płock, a wcześniej m.in. Lecha Poznań i Jagiellonii Białystok), Damian Lickiewicz (zawodnik Fabloku Chrzanów, a wcześniej m.in. MKS Trzebinia, Nadwiślanin Gromiec, Górnik Libiąż i Zagórzanka Zagórze) i Artur Szlęzak (grający trener Nadwiślanina Gro-

miec, a wcześniej piłkarz Górnika Libiąż i Orła Balin).

Dzisiaj zespół Przeboju rywalizuje o awans do piątej ligi w krakowskiej klasie okręgowej m.in. ze Świttem. W minionej kolejce gościł w Krzeszowicach, wygrywając tam 1-0. Gospodarze ponieśli w ten sposób pierwszą porażkę w sezonie. Teraz czeka ich wyjazd do Bukowna.

Świt Krzeszowice - Przebój Wolbrom 0-1 (Sebastian Pikula 7)

Świt: Gęca - Zajac (75. Zajda), M. Grochal (46. K. Żbik), J. Marszałek, M. Marszałek, Paciorek, Widzyk, A. Noworyta, Mączyński, Księżyc (65. Kowalczyk), Haber (46. Miłostnyj)

(MK)

70 lat po ślubie. Gratulujemy!

TENCZYNEK. Rozalia i Marian Wróblowie obchodzili jubileusz kamiennych godów.

Z tej okazji gościli u nich z życzeniami burmistrz Krzeszowic Wacław Gregorczyk oraz Marzena Zakrzewska-Szpak, kierowniczką

Urzędu Stanu Cywilnego.

Państwo Wróblowie wzięli ślub w 1952 r. Mieili wtedy 19 i 20 lat.

20 lat temu otrzymali już prezydencki medal za długoletnie pożycie. Teraz dostali listy gratulacyjne i upominki.

(EA)

Jubilaci razem z rodziną oraz gośćmi

1996

kWh to średnie roczne zużycie prądu na jednego odbiorcę w gospodarstwie domowym wg GUS. Mało które ma więc szansę kupować prąd po niskich cenach. Przypomnijmy, że limit taniego prądu premier określił na 2000 kWh rocznie na gospodarstwo.

18

stopni to minimalna temperatura w sali lekcyjnej, w której mogą się odbywać zajęcia.

72,9

o tyle spadł popyt na kredyty mieszkaniowe w Polsce rok do roku. Rekord.

45

mld złotych wydali w ub. roku Polacy na alkohol. To prawie 10 proc więcej niż w roku 2020. Zjawisko to wynika głównie ze wzrostu cen alkoholi oraz faktu, że Polacy piją coraz lepsze trunki. Wg danych PARPA, średnie spożycie czystego alkoholu na mieszkańca wyniosło 9,7 l (rok temu było to 9,62 l). Znacznie spadła konsumpcja piwa.

Na boisku pod wodzą taty

MKS Trzebinia wygrał z Clepardią Kraków i awansował na drugie miejsce w tabeli piątej ligi. Z zawodnikiem „żółto-czarnych” Łukaszem Skrzypkiem rozmawia Michał Koryczan.

W letnim okienku transferowym przeniósł się pan z drugoligowego Hutnika Kraków do piątoliigowego MKS Trzebinia. Trudno było podjąć taką decyzję? Myślę, że nie. Miałem propozycję z wyższych lig, choćby z trzeciej. Moja sytuacja życiowa, za rok biorę ślub, sprawiła, że nie chciałem wyjeżdżać gdzieś dalej, a były opcje gry w klubach z dalszych zakątków Polski. Pojawiła się propozycja z Trzebini, gdzie jest perspektywa walki o awans i zrobienia tutaj czegoś fajnego. Do tej pory tułałem się po różnych klubach, nigdzie nie zagrzełem miejsca na dłużej. W Trzebini chciałem to zmienić. Być może jest to niższa klasa rozgrywkowa, ale czasem w życiu trzeba zrobić jeden krok w tył, aby zrobić dwa kroki do przodu. Ważne, że nie gramy o utrzymanie czy tylko po to,

żeby być w tej piątej lidze. Ma pan już na koncie pierwsze bramki i asysty w barwach MKS. Czy to już jest ten Łukasz Skrzypek w stu-procentowej formie? Zdecydowanie nie. Miałem swoje problemy z kolanem i biodrem. Potrzebuję poświęcić dużo czasu w pracy nad sobą, chociażby na siłowni lub w treningu motorycznym. Ze względu na sprawy zdrowotne trochę to zaniedbałem. Pańskie przenosiny były najgłośniejszym letnim transferem do MKS, więc tym bardziej oczekiwania wobec pana są większe. Na pewno, ale presja mnie nie zjada. Chcę tę rundę zagrać jak najlepiej, potem przepracować solidnie przerwę zimową i na wiosnę moje statystyki na pewno będą jeszcze lepsze. Znam swój potencjał i wiem, że to nie jest jeszcze to, co mogę zaprezentować. W zespole trenowanym przez tatę jest trudniej czy łatwiej? Zawsze chciałem grać pod wodzą taty. Dla mnie ta sytuacja jest OK. Nie czuję jakiejś presji. Dużo rozmawiamy. Tata wie, na co może liczyć z mojej strony. Będąc na boisku zapominam o tym, że trenerem jest mój tata i skupiam się na tym, żeby zagrać jak najlepiej.

Łukasz Skrzypek (z prawej) w pojedynku z graczem Clepardii

Zmiana ustawienia po przegranej z Sokołem Kocmyrzów przyniosła efekty, bo w trzech kolejnych meczach, dwóch ligowych i jednym w Pucharze Polski, odnieśliście efektowne zwycięstwa. Dużo rozmawialiśmy po tym spotkaniu, bo potencjał mamy naprawdę spory, a zdobywaliśmy mało goli i nie tworzyliśmy sobie zbyt wielu okazji sytuacji strzeleckich. Na początku rundy myśleliśmy o takim ustawieniu. Kadre skompletowaliśmy jednak na ostatni moment, a trochę czasu trzeba poświęcić, aby poćwiczyć grę w tym systemie. Zdecydo-

waliśmy się spróbować tego ustawienia najpierw w Pucharze Polski. Zaskoczyło. W lidze również. Mamy więc potencjału w środku pola, jest dwóch napastników. Wahadła też włączają się do ataku. W efekcie stwarzamy sobie więcej okazji bramkowych.

MKS Trzebinia - Clepardia Kraków 4-0 (Antoni Olek 47, Jan Koźlik 51, Hamed Arfa 69, 74)
MKS: Wróbel - Sieczko, Martyniak, Olek, Kusiak (75. Kamionka), Gałka (75. Sz. Kurek), Koźlik (63. Kalinowski), Zybiński, Ł. Skrzypek (90. Radwański), Arfa (84. Sochacki), Kowalik

Michał Koryczan

Walka o pierwszą trójkę

Unimetal Recycling MTS Chrzanów rozpocznie pierwszoligową batalię od niedzielnego meczu u siebie z SMS ZPRP II Kielce.

Przed sezonem w MTS doszło do zmiany trenera. Pawła Rokitę zastąpił Sławomir Szenkel, który przez osiem sezonów był związany z Olimpią Medex Piekary Śląskie. Do rosza doszło także w kadrze pierwszoligowego zespołu.

Drużynę opuścili Patryk Madeja, Kamil Kirsz i Mateusz Słowikowski. Do chrzanowskiego klubu dołączyli czterej doświadczeni zawodnicy: rozgrywający Kamil Cieniek (z Grunwaldu Rudą Śląską, dziesiąty strzelec ligi w zeszłym sezonie), obroty Mateusz Cieślak (z Grunwaldu), prawoskrzydłowy Stanisław Malinowski (z SPR Wiśla Sandomierz) i prawoskrzydłowy Filip Chmielewski (z KSZO Ostrowiec Świętokrzyski), a także czterech juniorów PMOS Chrzanów, którzy grali już w MTS w zeszłym sezonie, a teraz dołączyli definitywnie

do klubu. To: Marcin Hardzina, Paweł Franczak, Filip Wójcik i Bartosz Skoczylas.

- Jeśli chodzi o cel w tym sezonie, to chcielibyśmy się znaleźć w pierwszej trójce. Zespół został na tyle wzmocniony, że cel jest jak najbardziej osiągalny. Potwierdza to postawa chłopaków w meczach sparingowych - mówi Marcin Dęsoł, prezes Unimetal Recycling MTS Chrzanów.

W pierwszej kolejce chrzanowscy szczypiorniści podejmą SMS ZPRP II Kielce. Początek spotkania w hali sportowej przy ul. Kusocińskiego w niedzielę, 2 października o godz. 15.00.

- Jesteśmy faworytem tego meczu. Nie może być inaczej, bo u siebie zawsze jesteśmy faworytem. Ważne, żeby rozpocząć rozgrywki od zwycięstwa, najlepiej efektownego, bo wygrane zawsze budują zespół, który nabiera pewności siebie. Mamy nowego trenera. Zawodnicy bardzo sobie chwalą współpracę z nim. Cały zarząd jest dobrej myśli. Wierzymy, że ten sezon będzie dla nas udany - zaznacza Marcin Dęsoł.

(MK)

Błyskawica ciągle trafia

Prowadzący w chrzanowskiej A-klasie zespół z Myślachowic pokonał wysoko w meczu na szczycie Polonię Luszowice.

Po pierwszej połowie spotkania w Myślachowicach zanosilo się na pierwszą w tym sezonie porażkę gospodarzy. Dotychczasowy wicelider prowadził 1-0. Po zmianie stron Błyskawica urządziła sobie jednak prawdziwą strzelanicę, pięciokrotnie trafiając do bramki rywali. Myślachowice prowadzą w tabeli z kompletem punktów, mając siedem „oczek” przewagi nad MKS Alwernia, który wykorystawał potknięcie Polonii. Postawa Alwerni, przedostatniej ekipy ubiegłego sezonu nie przestaje zaskakiwać.

- Postawiliśmy na młodych chłopaków, łącząc siły z Triumfem Alwernia. Myślę, że powoli będzie to przynosiło efekty. W tym momencie jesteśmy chlubnym wyjątkiem, że w kadrze meczowej nie ma miejsca dla wszystkich chłopaków, którzy przychodzą na

spotkanie ligowe. Tymczasem wiele klubów boryka się z problemem braku zawodników - mówi Sławomir Knapik, prezes MKS Alwernia.

Jedno z najwyższych zwycięstw w swojej historii odniosła Korona Mętków. Beniaminek rozbił u siebie Tęczę aż 8-1.

Wyniki 6. kolejki: Korona Mętków - Tęcza Tenczynek 8-1 (Piotr Likus 19, 52, Rafał Bulek 42, 58, Robert Bogacz 63, 67, 70, Mateusz Misiura 85 - Krzysztof Czak 11), **Wisła Jankowice - SPRiN Regulice 3-0** (Łukasz Kozdraś 56, Janusz Hudzik 73, Robert Kluska 77), **Promyk Bołęcin - MKS Alwernia 1-3** (Dominik Sieprawski 76 - Artur Knapik 56, Piotr Domagała 62, Marcin Baran 77), **Wolanka Wola Filipowska - UKS Górnik Siersza 3-1** (Krystian Derejko 4, Yurii Maliborskyi 44, Michał Kot 69 - Rajmund Raźniak 9), **Zryw Brodła - Zagórzanka Zagórze 2-2** (Maciej Paszkowski 48, Mateusz Toma 88 - Szymon Motyl 52, Hubert Zak 78), **Błyskawica Myślachowice - Polonia Luszowice 5-1** (Kacper Głowacz 47, 59, Mateusz Wilk 51, 57, Łukasz Sadowski 75 - Miłosz Ołpiński 27)

(MK)

Kolejka w kratkę

Nadwiślanin Gromiec jako jedyny z przedstawicieli powiatu chrzanowskiego w oświęcimskiej klasie okręgowej zainkasował w ubiegłej kolejce komplet punktów.

Zespół z Gromca zrehabilitował się za wysoką porażkę na swoim boisku w derbowym meczu z LKS Żarki. Pokonał na wyjeździe Brzezina Osiek.

Żarczanie nie podtrzymało dobrej dyspozycji z meczu z Nadwiślaninem i ulegli wysoko u siebie z liderem z Gorzowa.

Trzecią ligową porażkę z rzędu poniósł Fablok, który musiał

uznać wyższość Zgody. O przełamanie złej passy chrzanowian nie powalczą teraz na swoim terenie z Żarkami.

Wyniki 8. kolejki: LKS Rajsko - Ciężkowianka Jaworzno 2-0 (Patryk Kowalik 25, Bartłomiej Mika 66), **Brzezina Osiek - Nadwiślanin Gromiec 0-2** (Konrad Bogacz 40, Piotr Witoń 64), **Zgoda Byczyna Jaworzno - Fablok Chrzanów 3-1** (Marek Zieliński 21, 25, Michał Królczyk 90 - Piotr Zbik 56), **Hejnał Kęty - Victoria 1918 Jaworzno 2-3** (Jakub Januszyk 22, Przemysław Dudzic 90 - Szymon Palian 41, Mariusz Suwaj 65, Krzysztof Kaiser 73), **LKS Żarki - LKS Gorzów 0-5** (Bartłomiej Palian 37, Łukasz Cichoń 57, Artur Molenda 75, 80, Kacper Jaromin 78)

(MK)

Ruch liderem

W najbliższą sobotę w meczu na szczycie chrzanowskiej B-klasy Jutrzenka Ostrężnica podejmie Ruch Młoszowa.

Po remisie w Piłzie zespół z Ostrężnicy stracił pierwsze punkty w sezonie, a tym samym prowadzenie w tabeli na rzecz Ruchu. Drużyna z Młoszowej

nie dała szans Rozkochowowi i z kompletem zwycięstw prowadzi w klasyfikacji.

Wyniki 4. kolejki: Ruch Młoszowa - Wisłoka Rozkochow 10-1 (Bartosz Linczowski 5, Grzegorz Ślusarczyk 18, 64, Mariusz Gaj 20, 38, 76, Tomasz Bugno 22, Maciej Czub 58, Kamil Ostrowski 60, 88 - Mateusz Wójcik 67), **Tempo Piłza - Jutrzenka Ostrężnica 2-2**, **Korona Lgota - Nadwiślanka Okleśna 2-3**

(MK)

Wiktor w złocie

Wiktor Starczyński, zawodnik PMOS Chrzanów został młodzieżowym mistrzem Polski w skokach na trampolinie.

- To mój największy sukces jeśli chodzi o zawody krajowe. Konkurencja była duża, ale udało mi się zrealizować wszystko, co sobie założyłem w tym najważniejszym dla mnie starcie w tym sezonie - mówi 18-letni Wiktor Starczyński z PMOS Chrzanów, trenowany przez Marka Starczyńskiego.

Utalentowany zawodnik mieszka w Olkuszu i uczy się w miejscowym IV LO. W PMOS Chrzanów trenuje już dwunasty rok. Na pierwszych zajęciach pojawił się, gdy miał 6 lat.

- Tata, które jest moim trenerem podchodzi do mnie tak, jak do innych zawodników. Myślę, że nie jest wobec mnie bardziej wymagający. Nic to nie zmienia, że jestem jego synem. Poza tym, że na zajęciach zwracam się do niego „tato”, to na treningu jest dla mnie tylko szkoleniowcem - uważa Wiktor Starczyński, który w 2020 r. zdobył mistrzostwo Polski juniorów

(MK)

PIŁKARSKI TYDZIEŃ

V liga: Wiślanka Grabie - MKS Trzebinia (sobota, 1 października, godz. 11.00)

Klasa okręgowa: LKS Gorzów - Brzezina Osiek (sobota, 1 października, godz. 11.00), Fablok Chrzanów - LKS Żarki, Victoria 1918 Jaworzno - Górnik Brzeszcze, Nadwiślanin Gromiec - LKS Rajsko (sobota, 1 października, godz. 15.00), Ciężkowianka Jaworzno - Hejnał Kęty (sobota, 1 października, godz. 16.00)

Klasa A: Błyskawica Myślachowice - Zagórzanka Zagórze, Tęcza Tenczynek - Zryw Brodła, MKS Alwernia - Wolanka Wola Filipowska, Polonia Luszowice - Wisła Jankowice, UKS Górnik Siersza - Korona Mętków (sobota, 1 października, godz. 16.00), SPRiN Regulice - Promyk Bołęcin (niedziela, 2 października, godz. 16.00)

Klasa B: Jutrzenka Ostrężnica - Ruch Młoszowa, Wisłoka Rozkochow - Korona Lgota (sobota, 1 października, godz. 16.00), Nadwiślanka Okleśna - Tempo Piłza (niedziela, 2 października, godz. 16.00)

Puchar Polski: Ciężkowianka Jaworzno - MKS Trzebinia (środa, 28 września, godz. 16.00)

(MK)

Niegrzeczny kościelny z Regulic chciał się brzydko zabawić, w dodatku z nastolatkiem. Ale że młodzież dzisiaj jest przebiegła, to wpadł. On jest zdruzgotany, ksiądz proboszcz również, bo ponoć nikt tak dobrze nie oporządzał zaplecza, świątyni rzecz jasna, jak ten, co trafił za kraty.

Dyskusja na temat wprowadzenia nocnej prohibicji w Chrzanowie trwa. Ma być sposobem na żuli. Wszyscy się więc napinają i obradują, ale żulom to nie przeszkadza, bo w alkohol-jak przyzwolici ludzie - i tak zaopatrują się za dnia.

Wszyscy od lat zachodzą w głowę, jak to możliwe, że w stolicy powiatu mieszkańców ubywa, a w wiejskich Babicach wręcz odwrotnie. Tyle tylko, że w wiosce, nawet w urzędzie, budują windy z myślą o niepełnosprawnych, a w Chrzanowie nawet w szkole przeznaczonej dla takich osób jej nie ma. W Chrzanowie najwyraźniej kierują się słowami małopolskiej kurator oświaty; „równe traktowanie wszystkich to lewacka utopia”.

Tauron nie widzi specjalnie sensu w rozbudowie kopalń. Wobec tego państwo postanowiło je przejąć. Fantastycznie utrzymane, efektywne i wydajne zakłady wydobywcze mają iść za złotówkę. Reszta pójdzie na poczet długów i oczywiście przyszłych wspaniałych inwestycji. Oby wyszły lepiej niż w pobliskiej elektrowni w Jaworznie.

Mieszkańcy narzekali, narzekali, to samorządowcy Alwerni w końcu zlecili wycinkę krzaków, które stały się rajem dla miejscowej żulerki. By jednak nie zrażać do siebie, jak by nie było, części elektoratu, coś tam zostawili. Więc spokojnie. Zakrzaczono miejsce na balangę jest, wprawdzie kilka metrów dalej, ale jest.

przełomowe
KADRY

Stare Miasto w Chrzanowie

Dariusz Kolincio

Dariusz Kolincio z naszej facebookowej grupy „PRZEŁOMowe Kadry” wykonał zdjęcia Chrzanowa z lotu ptaka.

Publikowana fotografia przedstawia stare miasto. Dzięki niej możemy zerknąć na podwórka kamienic, których nie widzimy idąc ulicami, np. Dobczycką. W dolnej części zdjęcia mamy Sadową, krzyżującą się ze Świętokrzyską. Na horyzoncie za-

lesione wzgórza w rejonie Mysłachowic i Młoszowej.

Dariusz Kolincio jest rodowitym chrzanowianinem. Swoją przygodę z fotografią rozpoczął 17 lat temu, kiedy kupił pierwszy aparat. Uwiecznia głównie ludzi i krajobrazy. Interesuje się fotografią reportażową i okolicznościową.

Zawodowo zajmuje się projektowaniem budynków w jednym z chrzanowskich biur projektowych.

(ŁD)

Jak ten czas leci

Pisaliśmy w „Przełomie” 26 września 2012 roku, w numerze 38. (1059)

■ W kilku miejscach na ziemi chrzanowskiej zadrżała ziemia. Wstrząs był na tyle silny, że wiele osób było przekonanych, że to trzęsienie ziemi. O podskakujących szklankach na regałach, otwierających się drzwiach i drżącej podłodze opowiadali mieszkańcy Bołęcina, trzebińskich osiedli - Gaj, Sierśza, Krystynów i bloków na ul. Kadłubek w Chrzanowie. Jak się okazało, wstrząs był spowodowany eksploatacją górniczą w kopalni Sobieski w Jaworznie i miał siłę 2,46 w skali Richtera. Na szczęście nie było żadnych szkód ani pod ziemią, ani na powierzchni.

Efekty prowadzonej na naszym terenie działalności wydobywczej, mieszkańcy odczuwają regularnie. W ostatnich dniach dały o sobie znać w dość drastyczny sposób - zawaleniem części cmentarza wraz ze znajdującymi się tam grobami w Trzebini, na os. Gaj.

■ Do Komisarza Wyborczego w Krakowie oraz do Urzędu Miasta w Trzebini wpłynęło zawiadomienie o inicjatywie przeprowadzenia referendum w sprawie odwołania burmistrza Stanisława Szczurka. To pierwsza taka akcja w 22-letniej historii trzebińskiego samorządu. Zarzuty kierowane pod adresem burmistrza dotyczą działalności merytorycznej (np. wydania publicznych pieniędzy na inwestycję na prywatnej działce) jak i jego zachowania (cynizm, pycha i arogancja).

Ostatecznie zarzuty te nie wystarczyły do odwołania burmistrza z urzędu przed upływem kadencji. Jak to zwykle bywa w referendach w Polsce - zbyt niska była frekwencja. Do urn poszło 4,5 tys. mieszkańców (96 proc. z nich było za odwołaniem). Zabrakło około 800 głosów.

■ Na wybory nowej Rady Osiedla Kąty w Chrzanowie przyszło aż 120 osób. Nie wszyscy zmieścili się w sali tamtejszego przedszkola. Część musiała zostać na korytarzu. Byli tym bardzo rozczerowani, bo niestety nie najlepiej słyszeli, o czym mówiło się na zebraniu. Nowa rada została jednak wybrana.

Co się stało przez te 10 lat, że zainteresowanie wyborami do rad osiedlowych zmalało prawie do zera? Najjaskrawszym przykładem jest os. Północ-Tysiąclecia, na którym w ogóle nie udało się w tym roku wybrać rady na kolejną kadencję (przyszło za mało mieszkańców). 28 września godz. 17.00, w MOKSiR powtórka wyborów! Może tym razem się uda.

TAK BYŁO, TAK JEST...

Kapliczka na Trzebionce

Archiwalne zdjęcie pokazuje skrzyżowanie 1 Maja i Styczniowej w Trzebini w latach 70. minionego wieku.

Fotografia pochodzi ze zbiorów Irenej Palińskiej. Jej mąż Anatol oraz tata Józef Ryś wykonali mnóstwo m.in. trzebińskich kadrów.

Na publikowanym zdjęciu mamy skrzyżowanie 1 Maja i Styczniowej na osiedlu Trzebionka, gdzie stoi kapliczka Matki Boskiej Częstochowskiej z przełomu XVIII i XIX w. Nad wejściem, we wnęce, znajduje się figurka św. Floriana.

Jeśli zechcecie pokazać stare fotografie z naszego terenu w rubryce TAK BYŁO, TAK JEST Czytelnikom „Przełomu”, prosimy o kontakt: lukasz.dulowski@przelom.pl

(ŁD)

Kapliczka przy 1 Maja w Trzebini dawniej...

... i dziś

przełom
TYGODNIK ZIEMI CHRZANOWSKIEJ

Redakcja
32-540 Trzebinia, ul. Długa 53
tel./fax 32-612-25-50,
e-mail: gazeta@przelom.pl

Redaktor naczelna
Grażyna Kaim, tel. 32-753-51-12

Wydawca
Firma Wydawnicza „Przełom” Alicja Molenda

Dziennikarz
dyżurny
697 351 999

Zespół:
Stanisława Ciepichał,
Łukasz Dulowski,
Agnieszka Filipowicz,
Andrzej Gawera,
Tadeusz Jachnicki, Michał Koryczan,
Weronika Korbut, Alicja Molenda,
Marek Oratowski, Lucjan Siewiorek,
Ewa Solak (Krzeszowice),
Marzenna Spyt

Druk
Polska Press Sp. z o.o.,
Oddział Poligrafia, Drukarnia w Sosnowcu
Nakład 6 500

Biura ogłoszeń

- Trzebinia ul. Długa 53,
tel. 32-612-25-50 wew. 22
pn.-pt. 8.30-16.30
- Krzeszowice
(Biuro Podróży Relax-Tourist),
Rynek 25,
pn.-pt. 8.00-17.00, sob. 9.00-13.00, 12-282-11-31

TYGODNIK LOKALNY

Gazeta jest członkiem
Porozumienia Reklamowego Tygodnik Lokalny
oraz stowarzyszeń:

Stowarzyszenie
Gazet
Lokalnych

Stowarzyszenie Dziennikarzy i Wydawców
REPROPOL

Ogłoszenia, reklamy i teksty promocyjne nie stanowią materiału pochodzącego od wydawcy. Redakcja zastrzega sobie prawo skracania i redagowania tekstów. Materiałów i zdjęć niezamówionych nie zwracamy.